

สถานการณ์นโยบายและมาตรการพลังงานของไทย 2547

สารบัญ

ส่วนที่ 1 บทสรุปผู้บริหาร

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

ส่วนที่ 3 สถานการณ์พลังงานของประเทศไทย

ส่วนที่ 4 ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์พลังงานของประเทศ

- ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์พลังงาน ครั้งที่ 1 : พลังงานเพื่อการแข่งขันของประเทศไทย
- แผนบูรณาการการใช้พลังงานและการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ระยะที่ 3

ส่วนที่ 5 นโยบายและมาตรการพลังงานปี 2547

นโยบายด้านปิโตรเลียม

- นโยบายการตรึงราคาน้ำมัน
- แผนแม่บทระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2544 - 2554 (ปรับปรุงครั้งที่ 2)
- การส่งเสริมและสนับสนุนการนำก๊าซธรรมชาติมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในภาคขนส่ง
- การอนุมัติตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเป็นเชื้อเพลิง

นโยบายด้านไฟฟ้า

- การปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าและการกำกับดูแล
- การรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กที่ใช้พลังงานหมุนเวียนตามนโยบาย Renewable Portfolio Standard (RPS)
- แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. 2547 - 2558 (PDP 2004)
- ความก้าวหน้าในการดำเนินการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (Small Power Producers : SPP)
- ระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็ก

มาก

นโยบายด้านอนุรักษ์พลังงาน

- แผนอนุรักษ์พลังงาน ระยะที่ 3 พ.ศ. 2548 - 2554
- มาตรการประหยัดพลังงาน
- การดำเนินการตามพระราชบัญญัติ การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535

ส่วนที่ 6 ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านพลังงาน

- การประชุมรัฐมนตรีพลังงานอาเซียน ครั้งที่ 22
- การประชุมรัฐมนตรีพลังงานอาเซียน + 3 ครั้งที่ 1
- การประชุมรัฐมนตรีพลังงานเอเปค ครั้งที่ 6
- การประชุมผู้เชี่ยวชาญด้านพลังงานภายใต้กรอบความร่วมมือ BIMSTEC ครั้งที่ 5

Energy Policy & Planning Office

สำนักนโยบายและแผนพลังงาน, สनพ.
กระทรวงพลังงาน
28 กรกฎาคม 2548

สถานการณ์นโยบายและมาตรการพลังงานของไทย 2547

บทสรุปผู้บริหาร

จากภาวะความผันผวนของราคาพลังงานที่มีแนวโน้มสูงขึ้นในปี 2547 สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) กระทรวงพลังงาน ซึ่งทำหน้าที่กำหนดทิศทางนโยบายและมาตรการด้านพลังงาน จึงได้เน้นกำหนดทิศทางการพัฒนาพลังงานของประเทศ เพื่อให้เกิดความมั่นคงและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ โดยเฉพาะนโยบายราคาพลังงานได้กำหนดนโยบายตรึงราคาน้ำมัน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน และเร่งดำเนินนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานหมุนเวียน และการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดให้มากขึ้น รวมทั้งเร่งดำเนินนโยบายการปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้า และการปรับโครงสร้างการใช้เชื้อเพลิงในภาคขนส่ง ทั้งนี้ ในปี 2547 สถานการณ์พลังงาน นโยบายและมาตรการต่างๆ ด้านพลังงานที่เกิดขึ้น มีดังต่อไปนี้

1. สถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงปี 2547 และแนวโน้มปี 2548

1.1 สถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงปี 2547

• ในปี 2547 ราคาน้ำมันดิบของโลกเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 34 - 42 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เป็นผลจากความต้องการใช้น้ำมันของโลกเพิ่มขึ้น 2.2 ล้านบาร์เรล/วัน ตามภาวะเศรษฐกิจโลกที่ขยายตัว และความตึงเครียดในตะวันออกกลางที่มีอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง การเข้าซื้อเพื่อเก็งกำไรในตลาดล่วงหน้าของกองทุนต่างๆ (Hedge Funds) และประกอบกับมติโอเปคเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2547 ให้คงโควตาการผลิตไว้ที่ระดับ 27 ล้านบาร์เรล/วัน โดยให้ประเทศสมาชิกปรับลดการผลิตส่วนเกินลง 1 ล้านบาร์เรล/วัน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 เป็นต้นไป ดังนั้นในไตรมาสที่ 4 ของปี ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 35.55 และ 44.33 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ ส่วนราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดจรสิงคโปร์ ปี 2547 ปรับตัวสูงขึ้นทุกผลิตภัณฑ์โดยราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95, 92 ก๊าด ดีเซลหมุนเร็วและน้ำมันเตาปรับตัวสูงขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 50.64, 49.86, 56.30, 53.78 และ 31.22 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ เนื่องจากความต้องการใช้เพิ่มขึ้นจากภาวะเศรษฐกิจขยายตัวของประเทศในภูมิภาคเอเชีย รวมถึงความต้องการใช้ที่เพิ่มขึ้นในภาคอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และอุปทานดั้งเดิมจากปัญหาโรงกลั่นน้ำมันหลายแห่งปิดซ่อมบำรุง

สำหรับราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงของไทยปรับตัวสูงขึ้น โดยราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินออกเทน 95, 91 และดีเซลหมุนเร็วปรับตัวสูงขึ้น 2.42 , 2.61 และ 0.57 บาท/ลิตร ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2546 แต่ค่าเงินบาทที่แข็งตัวขึ้นในปี 2547 อยู่ที่ระดับเฉลี่ย 40.3805 บาท/เหรียญสหรัฐ ทำให้ต้นทุนราคาน้ำมันของไทยเพิ่มขึ้นน้อยกว่าราคา น้ำมันในตลาดโลก และเพื่อบรรเทาผลกระทบต่อประชาชนจากปัญหาราคาน้ำมันแพงรัฐบาลจึงประกาศตรึงราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินออกเทน 95, 91 และดีเซลหมุนเร็ว ณ กรุงเทพมหานครไว้ที่ระดับ 16.99 , 16.19 และ 14.59 บาท/ลิตร ตามลำดับ ตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2547 เป็นต้นไป ซึ่งต่อมารัฐบาลได้เริ่มทยอยปรับราคาน้ำมันเบนซินเพิ่มขึ้นและปล่อยลอยตัวเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2547 ค่าการตลาดเฉลี่ยได้ปรับตัวสูงขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 1.1275 บาท/ลิตร ส่วนค่าการกลั่นเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 1.3115 บาท/ลิตร (2.25 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล) โดยปรับตัวเพิ่มขึ้น 0.537 บาท เมื่อเทียบกับปี 2546 ทั้งนี้เนื่องจากราคาน้ำมันสำเร็จรูปปรับตัวสูงขึ้นมากกว่าราคาน้ำมันดิบ

1.2 แนวโน้มราคาน้ำมันปี 2548

• **ราคาน้ำมันดิบ** นักวิเคราะห์คาดว่าในปี 2548 ราคาน้ำมันดิบจะยังคงทรงตัวอยู่ในระดับสูง โดยราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เคลื่อนไหวอยู่ในระดับ 34 - 37 และ 45 - 47 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ โดยที่คาดว่าความต้องการใช้น้ำมันโลกปี 2548 อยู่ที่ระดับ 84.5 ล้านบาร์เรล/วัน แยกเป็นประเทศกลุ่ม OECD และนอกกลุ่ม OECD ที่ระดับ 49.9 และ 34.6 ล้านบาร์เรล/วัน ตามลำดับ ส่วนปริมาณการผลิตน้ำมันของโลกอยู่ที่ระดับ 84.6 ล้านบาร์เรล/วัน แยกเป็นกลุ่มโอเปคและประเทศนอก

กลุ่มโอเปคอยู่ที่ระดับ 33.4 และ 51.2 ล้านบาร์เรล/วัน อย่างไรก็ตาม ภาวะการขยายตัวเศรษฐกิจโลก ปี 2548 อาจจะต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ เนื่องจากผลกระทบจากภัยธรรมชาติครั้งใหญ่ (Tsunamis) ในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งอาจมีผลทำให้ปริมาณการใช้ น้ำมันของทวีปเอเชีย โดยเฉพาะอินเดีย อินโดนีเซีย และศรีลังกา ลดลงได้ ส่วนราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดจอร์จทาวน์ คาดว่าจะเคลื่อนไหวตามราคาน้ำมันดิบและอุปสงค์ในภูมิภาค การขยายตัวของอุตสาหกรรม ปีโตรเคมี และตามช่วงฤดูกาล โดยคาดว่าราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95 และดีเซลหมุนเร็ว ณ ตลาดจอร์จทาวน์ ปี 2548 จะเคลื่อนไหวอยู่ที่ระดับ 47 - 52 และ 48 - 53 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ

• **ราคาขายปลีกน้ำมันสำเร็จรูปของไทย** เนื่องจากรัฐบาลได้มีมาตรการตรึงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2547 และได้ทยอยปรับขึ้นราคาน้ำมันเบนซินและปล่อยราคาน้ำมันเบนซินลอยตัวตั้งแต่วันที่ 21 ตุลาคม 2547 เป็นต้นมา แต่ยังคงตรึงราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วไว้ที่ระดับ 18.19 บาท/ลิตร ซึ่งคาดว่าจะต้องมีการทยอยปรับขึ้นราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วเพื่อให้สะท้อนต้นทุนราคาที่เป็นจริง เพื่อลดภาระของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในการชดเชยราคาน้ำมัน และหากค่าเงินบาทเคลื่อนไหวอยู่ที่ระดับ 42 - 43 บาทต่อเหรียญสหรัฐ ซึ่งคาดว่าราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินออกเทน 95, 91 และดีเซลหมุนเร็วจะเคลื่อนไหวอยู่ที่ระดับ 18 - 20, 17 - 19 และ 15 - 19 บาท/ลิตร ตามลำดับ

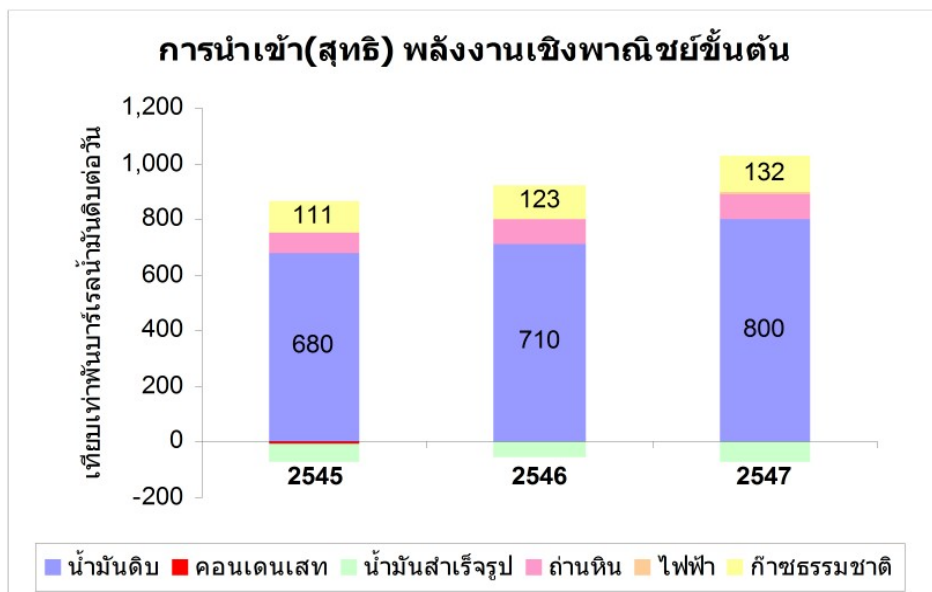
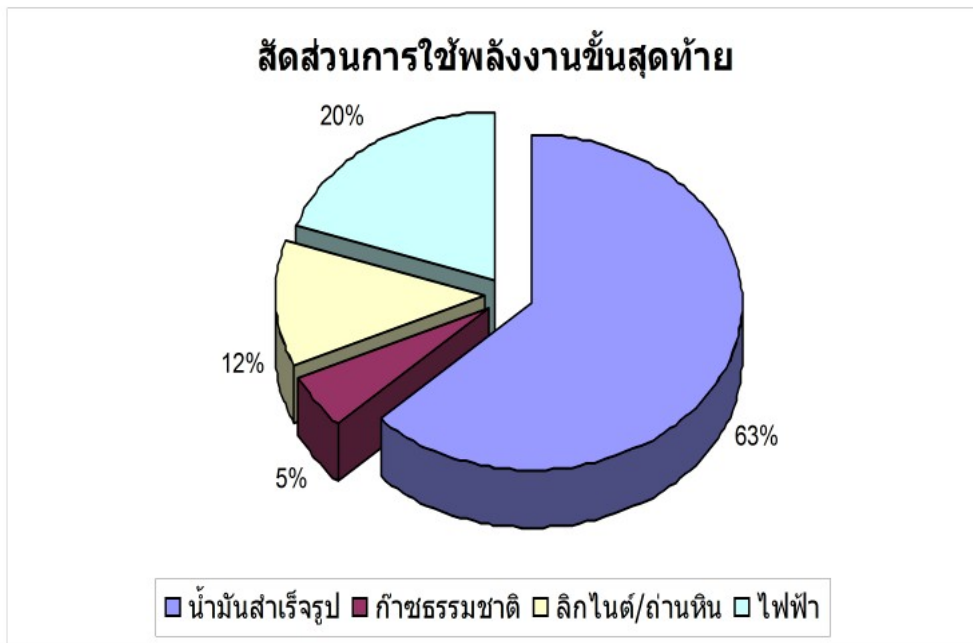
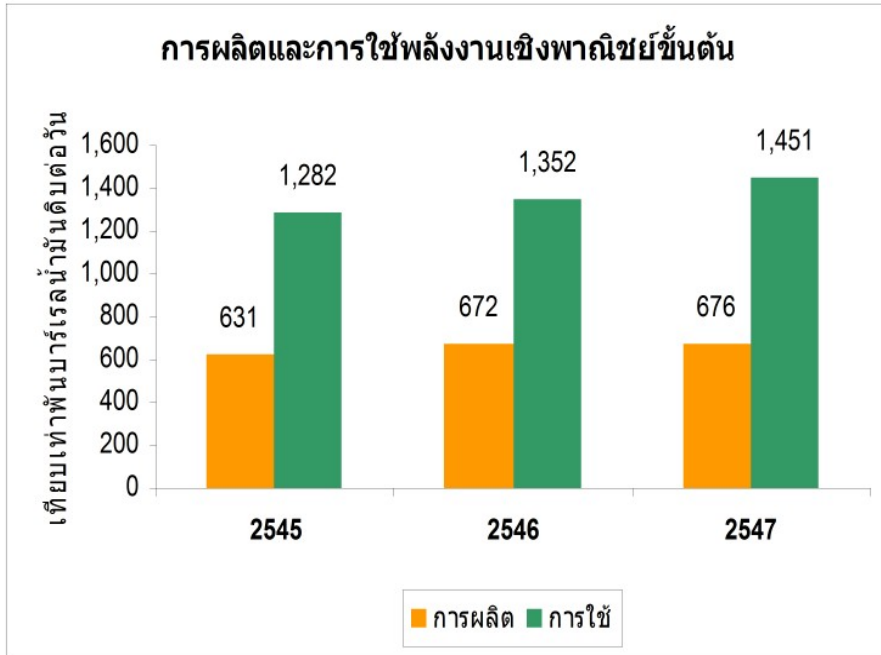

2. สถานการณ์พลังงานของไทย ปี 2547

2.1 ภาพรวม

• ในช่วงปี 2547 ราคาน้ำมันในตลาดโลกมีความผันผวนมาก โดยเริ่มปรับตัวสูงขึ้นตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 และประกอบกับปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และการกลับมาระบาดของโรคไข้หวัดนก ได้ส่งผลให้การขยายตัวเศรษฐกิจของประเทศในปี 2547 อัตราที่ชะลอตัวลงจากปี 2546

โดยคาดการณ์ว่าจะอยู่ที่ระดับร้อยละ 6.1 แต่ทั้งนี้ การเติบโตของเศรษฐกิจสอดคล้องกับทิศทางการขยายตัวการใช้พลังงาน โดยความต้องการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้นขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.6 ซึ่งเป็นการใช้น้ำมันและลิกไนต์เพิ่มขึ้น ขณะที่การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้นเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.0 เนื่องจากแหล่งผลิตน้ำมันดิบหลายแห่งได้ปิดและหยุดการผลิต แต่อย่างไรก็ตามการนำเข้า (สุทธิ) พลังงานเชิงพาณิชย์ได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.0 โดยการนำเข้าหลักจากน้ำมันดิบร้อยละ 83 และก๊าซธรรมชาติ ร้อยละ 14 สำหรับการนำเข้าพลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นสุดท้ายปี 2547 เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.7 โดยมีมูลค่าการใช้ จำนวน 1,032,708 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.9 และมูลค่านำเข้าพลังงานรวม 566,389 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 37.8 โดยที่มูลค่าการนำเข้าน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปเพิ่มขึ้นจำนวน 197,436 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 41.5

- ในการจัดหา**น้ำมันดิบ**รวมของประเทศอยู่ที่ระดับ 902 พันบาร์เรลต่อวัน ซึ่งเป็นการนำเข้าน้ำมันดิบจากต่างประเทศจำนวน 872 พันบาร์เรลต่อวัน และการผลิตน้ำมันดิบภายในประเทศอยู่ที่ระดับ 86 พันบาร์เรลต่อวัน โดยการใช้**น้ำมันดิบ**เพื่อการกลั่นเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 926 พันบาร์เรลต่อวัน ขณะเดียวกัน การจัดหา**น้ำมันสำเร็จรูป**มีปริมาณรวมทั้งสิ้น 50,989 ล้านลิตร โดยเป็นการกลั่นภายในประเทศจำนวน 49,274 ล้านลิตร และนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปจำนวน 1,715 ล้านลิตร (เพิ่มขึ้นร้อยละ 70.1) โดยที่การใช้**น้ำมันสำเร็จรูป**อยู่ที่ระดับ 41,665 ล้านลิตร (เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.7) ซึ่งเป็นการใช้**น้ำมันดีเซล**และ**น้ำมันเตา**เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงทดแทน**ก๊าซธรรมชาติ**ในการผลิตไฟฟ้า อย่างไรก็ตาม ปริมาณการจัดหา**น้ำมันสำเร็จรูป**ของประเทศมีมากกว่าความต้องการใช้ในประเทศ จึงมีปริมาณส่งออก รวม 6,894 ล้านลิตร (เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.9)

- ส่วนปริมาณการ**จัดหาก๊าซธรรมชาติ** อยู่ที่ระดับ 2,892 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ซึ่งเป็นการผลิตภายในประเทศจำนวน 2,163 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน และปริมาณการนำเข้าจากพม่าอยู่ที่ระดับ 729 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ปริมาณการใช้**ก๊าซธรรมชาติ**อยู่ที่ระดับ 2,251 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ร้อยละ 78 ถูกใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า และร้อยละ 9 ใช้ในภาคอุตสาหกรรม โดยที่**การค้นหาถ่านหินในปี 2547** อยู่ที่จำนวน 27.7 ล้านตัน เป็นการผลิตภายในประเทศจำนวน 20.1 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 73 ของปริมาณการ**จัดหาทั้งหมด** และจากการนำเข้าถ่านหินคิดเป็น ร้อยละ 27 หรืออัตราการขยายตัวร้อยละ 6.2 เนื่องจาก**ราคาถ่านหิน**ในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นตามอุปทานของตลาดโลกที่ขาดแคลนตลอดปี ทั้งนี้การใช้**ลิกไนต์/ถ่านหิน**ของประเทศร้อยละ 68 ถูกใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า โดยมีปริมาณการใช้**ลิกไนต์**อยู่ที่ระดับ 20.6 ล้านตัน ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.1 และในภาคอุตสาหกรรมมีอัตราการ**ใช้ลิกไนต์**เพิ่มขึ้นที่ค่อนข้างสูงถึงร้อยละ 61.4 จากถ่านหินนำเข้ามีราคาสูงขึ้นภาคอุตสาหกรรมซึ่งจึง**ใช้ลิกไนต์**ทดแทน

- กำลังการผลิตติดตั้ง**ไฟฟ้า**ของประเทศ อยู่ที่ 26,056 เมกะวัตต์ ประกอบด้วย กำลังการผลิตติดตั้งของ กฟผ. การรับซื้อจากเอกชน (IPP และ SPP) และ**ไฟฟ้านำเข้า** (จาก สปป.ลาว และมาเลเซีย) โดยมีสัดส่วนเป็นร้อยละ 59, 39 และ 2 ตามลำดับ ส่วนปริมาณการผลิตพลังงานไฟฟ้ามีจำนวน 127,511 กิกะวัตต์ชั่วโมง (เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7) ขณะที่ความต้องการไฟฟ้าสูงสุดของปีนี้เกิดขึ้น ณ วันที่ 30 มีนาคม 2547 ที่ระดับ 19,326 เมกะวัตต์ สูงกว่าปีที่ผ่านมามากจำนวน 1,205 เมกะวัตต์ และค่าตัวประกอบ**ไฟฟ้าเฉลี่ย** (Load Factor) อยู่ที่ร้อยละ 71.6 กำลังผลิตสำรอง**ไฟฟ้าต่ำสุด** (Reserved Margin) อยู่ที่ร้อยละ 24.5 เชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้าส่วนใหญ่เป็น**ก๊าซธรรมชาติ** (ร้อยละ 71) และรองลงมาคือ**ลิกไนต์/ถ่านหิน** ส่วนปริมาณการใช้**ไฟฟ้า**ทั้งประเทศ อยู่ที่ 113,979 กิกะวัตต์ชั่วโมง เป็นการ**ใช้ในภาคอุตสาหกรรม** มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 44 ของการใช้**ไฟฟ้า**ทั้งประเทศหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 สำหรับ**สาขาธุรกิจ บ้านและที่อยู่อาศัย** และ**สาขาเกษตรกรรม** อัตราการใช้เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.7, 5.3 และ 7.7 ตามลำดับ โดยที่การใช้**ไฟฟ้า**ในเขตนครหลวงเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.8 และในเขตภูมิภาคเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.8

2.2 แนวโน้มการใช้พลังงานปี 2548

- จากการประมาณการภาวะเศรษฐกิจของไทย โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี 2548 คาดว่าเศรษฐกิจของประเทศจะขยายตัวอัตราเพิ่มร้อยละ 5.5 - 6.5 และจะส่งผลให้การ**ใช้พลังงาน**ขั้นสุดท้าย ในปี 2548 ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.0 โดยอยู่ที่ระดับ 1,047 เทียบเท่า**พันบาร์เรลน้ำมันดิบ**ต่อวัน โดยคาดว่า**การใช้น้ำมัน**จะขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 6.0 การ**ใช้ก๊าซธรรมชาติ**ในภาคอุตสาหกรรม และการ**ใช้ลิกไนต์/ถ่านหิน**จะขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.5 และ 10.0 ตามลำดับ ขณะที่การใช้**ไฟฟ้า**จะขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 7.4

3. ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์พลังงานของประเทศ

ภายหลังวันที่ 2 กันยายน 2546 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบยุทธศาสตร์การพัฒนาพลังงานของประเทศ ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ ยุทธศาสตร์การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์การพัฒนาพลังงานทดแทน ยุทธศาสตร์การสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน และยุทธศาสตร์การปรับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางพลังงานในภูมิภาค กระทรวงพลังงานได้จัดทำแปลงยุทธศาสตร์ต่างๆ ให้เป็นรูปธรรม และในปี 2547 ยุทธศาสตร์การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพที่มุ่งเน้นกำหนดมาตรการในภาคการคมนาคมขนส่งและภาคอุตสาหกรรม ได้จัดทำแผนงานพัฒนาระบบขนส่งมวลชนระบบรางในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล นอกจากนี้กระทรวงพลังงานได้ร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรม กำหนดแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรม โดยมีมาตรการต่างๆ ประกอบด้วย การปรับ โครงสร้างอุตสาหกรรมจากอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจต่ำและใช้พลังงานสูง (High - Energy Intensive) เข้าสู่ อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง แต่ใช้พลังงานน้อย (Non - Energy Intensive) แทน

สำหรับยุทธศาสตร์การพัฒนาพลังงานทดแทน ที่กำหนดเป้าหมายเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทน จากปี 2545 ที่ระดับร้อยละ 0.5 ของ พลังงานเชิงพาณิชย์ เป็นร้อยละ 8 ของพลังงานเชิงพาณิชย์ ภายในปี 2554 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กที่ใช้พลังงานหมุนเวียนตามนโยบาย Renewable Portfolio Standard (RPS) ซึ่งกำหนดให้โรงไฟฟ้าใหม่ต้องผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม ไฟฟ้าจาก ชยะมูลฝอย ชีวมวลและพลังน้ำขนาดเล็ก ในสัดส่วนร้อยละ 5 ของกำลังการผลิต ขณะที่ยุทธศาสตร์การสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน ได้

มีเป้าหมายด้านไฟฟ้าต้องมีกำลังผลิตไฟฟ้าที่สมดุลเพียงพอต่อความต้องการใช้ และกำหนดให้มีปริมาณสำรองพลังงานเพียงพอต่อความต้องการใช้ในประเทศเพิ่มจาก 30 ปี เป็น 50 ปี โดยกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติได้ดำเนินการบริหารสัญญาปิโตรเลียม และประเมินปริมาณสำรองปิโตรเลียม ตลอดจนจัดทำร่างกฎกระทรวงและจัดทำแผนบูรณาการ 5 ปี การพัฒนาและผลิตปิโตรเลียมจากแหล่งในประเทศ และจากต่างประเทศ ส่วนยุทธศาสตร์การปรับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางพลังงานในภูมิภาค ได้ดำเนินการการแก้ไขกฎระเบียบให้เอื้อต่อการค้าน้ำมัน และปรับระบบปฏิบัติการเพื่อรองรับการผสมน้ำมัน รวมทั้งได้แต่งตั้งคณะกรรมการประสานการพัฒนายุทธศาสตร์ศูนย์กลางพลังงานในภูมิภาค พร้อมทั้งจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมต่อเนื่องและกำหนดเส้นทางยุทธศาสตร์ที่แน่นอน

- นอกจากนี้ กระทรวงพลังงาน ได้จ้างสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยทำการศึกษาแผนแม่บทอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ระยะที่ 3 เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี สำหรับ 15 ปี ข้างหน้าอย่างเป็นระบบ และได้จัดทำแผนบูรณาการระหว่างแผนพลังงานกับแผนอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ระยะที่ 3 ขึ้น เพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งของกระทรวงพลังงานที่จะเป็นตัวกระตุ้นให้เศรษฐกิจขยายตัวตามเป้าหมายของรัฐบาล โดยผลการศึกษาพบว่า จำนวน ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีในระยะนี้มีจำนวน 33 ผลิตภัณฑ์ ต้องการโรงงานปิโตรเคมีจำนวน 56 โรงงาน ใช้เงินลงทุนกว่า 410,000 ล้านบาท และต้องการพื้นที่ในการสร้างโรงงานทั้งหมดจำนวน 3,000 ไร่ โดยพื้นที่บริเวณนิคมอุตสาหกรรม มาบตาพุดเป็นทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด

4. นโยบายและมาตรการพลังงาน ปี 2547

ในปี 2547 นโยบายด้านพลังงานซึ่งถูกกำหนดขึ้นโดยมติคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) และคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) ประกอบด้วย นโยบายด้านปิโตรเลียม นโยบายด้านไฟฟ้า และนโยบายด้านอนุรักษ์พลังงาน ซึ่งมีนโยบายและมาตรการที่สำคัญคือ

4.1 นโยบายด้านปิโตรเลียม จากราคาน้ำมันในตลาดโลก และราคาน้ำมันสำเร็จรูปในประเทศปรับตัวสูงขึ้นในปีที่ผ่านมา รัฐบาลจึงได้ดำเนินนโยบายการตรึงราคาน้ำมันขายปลีกโดยใช้เงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายชดเชยราคาน้ำมัน และเมื่อราคาน้ำมันลดต่ำลงให้เก็บเงินคืนเข้ากองทุนน้ำมันฯ เริ่มดำเนินการครั้งแรกระหว่างวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2546 ถึง 20 พฤษภาคม 2546 ต่อมาในเดือนธันวาคม 2546 ราคาน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดโลกได้ปรับตัวสูงขึ้นอีก ทำให้อ่างราคาน้ำมันใน

ประเทศไทยปรับตัวสูงขึ้นตาม รัฐบาลจึงนำนโยบายตรึงราคามาใช้อีกครั้งโดยให้ตรึงราคาขายปลีก รวมภาษี มูลค่าเพิ่มของน้ำมันเบนซินออกเทน 95, 91 และดีเซลหมุนเร็วไว้ที่ระดับ 16.99, 16.19 และ 14.59 บาท/ลิตร ตามลำดับ เริ่มมีผลตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2547 ต่อมากระทรวงพลังงานได้ ให้อยู่ภายใต้การตรึงราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95 และ 91 โดยปล่อยให้ราคาน้ำมันเบนซินกลับสู่ระบบ ราคาลอยตัวตามตลาดโลกตั้งแต่วันที่ 21 ตุลาคม 2547 เป็นต้นไป แต่ยังคงตรึงเฉพาะราคาน้ำมัน ดีเซลหมุนเร็วไว้ที่ระดับ 18.19 บาท/ลิตร แต่ทั้งนี้ในไตรมาสที่ 2 ของปี 2548 รัฐบาลได้ปล่อยราคา ลอยตัวน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ณ วันที่ 20 พฤษภาคม 2548 ราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95, 91 และ ดีเซลหมุนอยู่ที่ระดับ 22.14, 21.34 และ 18.19 บาท/ลิตร ตามลำดับ และจากการดำเนินนโยบาย ตรึงราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2547 จนถึงวันที่ 20 พฤษภาคม 2548 รวม 497 วัน กองทุนน้ำมันฯ ได้จ่ายเงินชดเชยสะสมไปแล้วทั้งสิ้น 86,766 ล้านบาท

- นอกจากนี้ ในเดือนธันวาคม 2547 คณะ กรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพข.) ได้ เห็นชอบใน ปตท. **ปรับปรุงแผนแม่บทระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ฉบับที่ 3 ครั้งที่ 2** โดยให้มีการดำเนินโครงการ 11 โครงการ ในช่วงปี 2544 - 2554 ในวงเงินลงทุน 157,102 ล้านบาท โดยแบ่ง ออกเป็น 3 ระยะ พร้อมทั้งได้มอบให้ ปตท. ไปจัดทำแผนการนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) เพื่อรองรับการจัดหาเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า ซึ่งต่อมาในเดือนพฤษภาคม 2548 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบเรื่องนี้แล้ว อย่างไรก็ตามเพื่อให้การนำเข้าก๊าซธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ รัฐบาลได้เร่งให้ดำเนินการสนับสนุนการใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงในภาคคมนาคมขนส่ง เพื่อลดการพึ่งพาน้ำมันให้น้อยลง โดยมอบหมายให้ ปตท. ขยายจำนวนรถโดยสาร NGV ที่ใช้ก๊าซฯ ให้เพิ่มขึ้น และเริ่มติดตั้งอุปกรณ์ให้ก๊าซฯ ในรถแท็กซี่ ตลอดจนให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริม การใช้ก๊าซธรรมชาติในภาคขนส่งขึ้น ซึ่งปัจจุบันได้มีการดำเนินการขยายจำนวนรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติ เป็นเชื้อเพลิงโดยดำเนินโครงการติดตั้งอุปกรณ์ NGV ให้กับรถแท็กซี่อาสาสมัคร จำนวน 10,000 คัน โครงการรถจัดเก็บขยะ NGV ของกรุงเทพมหานคร จำนวน 69 คัน โครงการดัดแปลงเครื่องยนต์และซ่อมรถ NGV ของ ขสมก. และโครงการรถไฟใช้ก๊าซ NGV ซึ่งคาดว่าจะทุกโครงการจะแล้วเสร็จในปี 2548 และขยายจำนวนสถานีบริการ NGV ให้เพิ่มขึ้น รวม 60 สถานี ในปี 2548 พร้อมทั้ง ขยายท่อส่ง ก๊าซธรรมชาติให้ครอบคลุมรอบเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล พร้อมทั้งเร่งดำเนินการปรับเปลี่ยนจาก การใช้น้ำมันไปเป็นการใช้ก๊าซ NGV ในรถยนต์ของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ

- จากปัญหาราคาน้ำมันที่มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 กพข. ได้ อนุมัติการขอตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเป็นเชื้อเพลิงของผู้ประกอบการ จำนวน 2 ราย ที่มีขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 200,000 ลิตรต่อวัน โดยใช้กากอ้อยและผลิตผลพลอยได้เป็น วัตถุดิบ ต่อมาเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2547 คณะกรรมการ เอทานอลแห่งชาติอนุมัติการขอตั้งโรงงาน ผลิตและจำหน่ายเอทานอลเป็นเชื้อเพลิงของผู้ประกอบการจำนวน 16 ราย ซึ่งใช้กากน้ำตาลและน้ำ อ้อยเป็นวัตถุดิบ จำนวน 12 โรงงาน และใช้มันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบ จำนวน 4 โรงงาน สามารถผลิต เอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5% โดยมีขนาดกำลังผลิตของแต่ละโรงงาน อยู่ ระหว่างไม่เกิน 50,000 - 500,000 ลิตรต่อวัน

4.2 นโยบายด้านไฟฟ้า

- ในด้านไฟฟ้าเมื่อเดือนธันวาคม 2546 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแนวทางการปรับโครงสร้างกิจการ ไฟฟ้ารูปแบบ Enhanced Single Buyer Model (ESB) โดยในส่วนของกำกับดูแลได้กำหนดให้มีการ จัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า และต่อมาในเดือนเมษายน 2547 กพข. เห็นชอบให้ จัดตั้งคณะกรรมการดูแลกิจการไฟฟ้าโดยใช้พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ในช่วงเปลี่ยนผ่าน ซึ่งในเดือนสิงหาคม 2547 คณะ รัฐมนตรีได้เห็นชอบร่างระเบียบคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติว่าด้วยการสรรหาและจัดตั้งคณะกรรมการกำกับ ดูแลกิจการ ไฟฟ้า พ.ศ. 2547 อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2547 กพข. ได้พิจารณาเรื่องคำขอแทน คณะกรรมการกำกับฯ เพื่อจัดตั้งคณะกรรมการในช่วงเปลี่ยนผ่านและนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ที่ ประชุมให้นำเรื่องเสนอผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองเสนอเรื่องคณะรัฐมนตรี คณะที่ 7 (ฝ่ายกฎหมาย) ก่อน และคณะกรรมการฯ คณะที่ 7 ได้มีมติให้แก้ไขร่างระเบียบฯ ใหม่ โดยให้จัดทำ

เป็นร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า พ.ศ. 2548 โดยอาศัยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และปัจจุบันระเบียบดังกล่าวได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2548

- นอกจากนี้ ในแง่การดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาพลังงานทดแทนอย่างยั่งยืนโดยเฉพาะด้านไฟฟ้า กระทรวงพลังงานได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านพลังงานทดแทน เพื่อศึกษาและจัดทำร่างระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กที่ใช้พลังงานหมุนเวียนตามนโยบาย **Renewable Portfolio Standard (RPS)** ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2547 เห็นชอบระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าตามนโยบาย RPS โดยกำหนดสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนต่อการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานฟอสซิลที่ร้อยละ 5 ของกำลังผลิตไฟฟ้าโรงใหม่ที่จะ สร้างขึ้นตามแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศ (PDP)

- เพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านไฟฟ้าของประเทศไทยในอนาคต คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2547 เห็นชอบ **แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. 2547 - 2558 (PDP 2004)** เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ดำเนินการจัดการจัดหาไฟฟ้าให้สอดคล้องกับความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นในอนาคต แผนพัฒนาฉบับนี้ประกอบด้วย แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าภาคใต้

แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าภาคตะวันออกเฉียงเหนือและแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้ารวม โดยตามแผน PDP 2004 ระหว่างปี 2551 - 2553 กฟผ. จะสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมขนาดชุดละ 700 เมกะวัตต์ จำนวน 4 โรง โรงไฟฟ้าขนาดกำลังการผลิตจำนวน 1,400 เมกะวัตต์ ของบริษัท กัลฟ์ เพาเวอร์ เจเนอเรชั่น จำกัด ซึ่งจะจำหน่ายไฟฟ้าเข้าระบบ ของ กฟผ. ในเดือนมีนาคม 2550 ในส่วนของโรงไฟฟ้าใหม่ตามแผนหลัก จะใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง และจะมีการลงทุนในกิจการไฟฟ้าระหว่างปี 2545 - 2554 รวมทั้งสิ้น 512,976 ล้านบาท

- นอกจากนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ขยายปริมาณการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (**SPP**) เพิ่มขึ้นเป็น 3,200 เมกะวัตต์ ตั้งแต่ปี 2539 และให้มีการรับซื้อไฟฟ้าที่ผลิตจากพลังงานนอกแบบ กากหรือวัสดุเหลือใช้เป็นเชื้อเพลิง ซึ่งผลการดำเนินการรับซื้อไฟฟ้าจาก SPP ตั้งแต่ปี 2539 ถึงเดือนตุลาคม 2547 มี SPP ที่ได้รับการตอบรับซื้อไฟฟ้ารวม 88 ราย จ่ายไฟฟ้าเข้าระบบ กฟผ. แล้วจำนวน 67 ราย มีปริมาณเสนอขายไฟฟ้ารวม 3,204.30 เมกะวัตต์

- เมื่อเดือนพฤษภาคม 2545 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบร่างระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กมาก (**VSPP**) โดยการไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ประกาศรับซื้อไฟฟ้าประเภทดังกล่าว ณ เดือนธันวาคม 2547 มี VSPP ยื่นแบบคำขอจำหน่ายและได้รับการตอบรับซื้อไฟฟ้าแล้วรวม 73 ราย ปริมาณพลังไฟฟ้าสูงสุดที่จะจ่ายเข้าระบบประมาณ 8215 กิโลวัตต์ แต่ทั้งนี้ได้เกิดปัญหาความไม่ชัดเจนในทางปฏิบัติตามกฎหมายบางประการ อาทิ การขอสัมปทานประกอบกิจการไฟฟ้าจากภาครัฐที่ต้องขออนุญาตหรือขอรับสัมปทานประกอบกิจการไฟฟ้าตาม ปว.58 หรือการคำนวณค่าไฟฟ้าและการคิดภาษีมูลค่าเพิ่ม ทำให้ VSPP ที่ได้รับการตอบรับซื้อไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายแล้วไม่สามารถขายไฟฟ้าเข้าระบบได้ ดังนั้น สนพ. และการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายจึงได้ร่วมกันปรับปรุงระเบียบการ รับซื้อไฟฟ้าจาก VSPP ให้สอดคล้องกับวิธีการคำนวณค่าไฟฟ้า และภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากร และ กพช. ได้ เห็นชอบการแก้ไขระเบียบรับซื้อไฟฟ้าฯ ใหม่ แล้วเมื่อ 28 กรกฎาคม 2547

4.3 นโยบายด้านอนุรักษ์พลังงาน

- สนพ. ได้ดำเนินมาตรการด้านอนุรักษ์พลังงานตามแผนอนุรักษ์พลังงานมาแล้ว 2 ระยะ คือ แผนอนุรักษ์พลังงานระยะที่ 1 ในช่วงปี 2538 - 2542 และแผนอนุรักษ์พลังงานระยะที่ 2 ในช่วงปี 2543 - 2547 ซึ่งได้สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2547 ผลงานโดยรวมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยเกิดผลลดความต้องการพลังไฟฟ้าง 883 เมกะวัตต์ ทดแทนพลังงานไฟฟ้าได้ 5,447 ล้านหน่วยต่อปี ทดแทนพลังงานเชื้อเพลิง 430 ล้านลิตรน้ำมันดิบต่อปี สามารถอนุรักษ์พลังงานได้คิดเป็นเงิน 20,891 ล้านบาท/ปี

- สนพ. ได้จัดทำแผนอนุรักษ์พลังงาน ระยะที่ 3 พ.ศ. 2548 - 2554 โดยกำหนดเป้าหมายลดสัดส่วนอัตราเติบโตการใช้พลังงานต่ออัตราการเติบโตของเศรษฐกิจ 1.4 : 1 เป็น 1 : 1 ภายในปี 2550 และเพิ่มสัดส่วนพลังงาน ทดแทนร้อยละ 0.5 เป็นร้อยละ 8 ภายในปี 2554 โดยที่แผนอนุรักษ์พลังงาน ระยะที่ 3 ประกอบด้วย 3 แผนงานคือ แผนงานพัฒนาพลังงานทดแทน แผนงานเพิ่ม

ประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และแผนงานบริหารเชิงกลยุทธ์ และเมื่อสิ้นสุดปี 2554 ผลที่คาดว่าจะได้รับคือ สามารถลดการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ได้ประมาณร้อยละ 12.7 หรือประมาณ 10,354 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ และสำหรับในส่วนของการพัฒนาพลังงานทดแทนมีการใช้พลังงานอื่นๆ เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.2 ของความต้องการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย หรือทดแทนการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ได้ประมาณ 7,530 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ

- ทั้งนี้ในปี 2547 สทพ. ได้จัดทำข้อเสนอ**มาตรการประหยัดพลังงาน**เพื่อรองรับผลกระทบปัญหาราคาน้ำมันแพง ประกอบด้วย มาตรการประหยัดพลังงาน 7 มาตรการ ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2547 เห็นชอบมาตรการประหยัดพลังงานอีก 5 มาตรการ ประกอบด้วยมาตรการปิดสถานีจำหน่ายน้ำมันหลังเวลา 24.00 น. มาตรการปิดไฟฟ้าโฆษณาหลังเวลา 22.00 มาตรการปิดไฟถนนบางสาย มาตรการเพิ่มภาษีรถยนต์นั่งส่วนบุคคลขนาดใหญ่ และมาตรการให้หน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจเป็นผู้นำในการประหยัดพลังงาน
- ในส่วนของการดำเนินการตาม**พระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535** ในปี 2547 สทพ. ได้ กลับกรองโครงการต่างๆ ที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานตามแผนยุทธศาสตร์ ดังนี้ 1) แผนงานภาคความร่วมมือ ได้แก่ โครงการส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียน รวม 6 โครงการ โครงการส่งเสริมธุรกิจด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำนวน 9 โครงการ และโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนา ด้านอนุรักษ์พลังงาน จำนวน 76 โครงการ และ 2) แผนงานสนับสนุน ได้แก่ โครงการพัฒนาบุคลากร จำนวน 6 โครงการ การให้ทุนฝึกอบรมดูงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งสิ้น 38 ทุน และการอุดหนุนการวิจัยของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาจำนวน 75 ทุน นอกจากนี้ เป็นโครงการประชาสัมพันธ์ในส่วนที่ สทพ. รับผิดชอบอีกจำนวน 15 โครงการ

5. ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านพลังงาน

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานหลักในกรอบความร่วมมือด้านพลังงานของภูมิภาคต่างๆ ได้แก่ กลุ่มความร่วมมือในภูมิภาคอาเซียน ภูมิภาคเอเปค ภูมิภาค BIMSTEC และอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง และในปี 2547 ได้เข้าร่วมการประชุมระดับต่างๆ เพื่อสนับสนุนความร่วมมือด้านพลังงานระหว่างประเทศที่สำคัญ ได้แก่ **การประชุมรัฐมนตรีพลังงานอาเซียน ครั้งที่ 22 (22nd AMEN)** เมื่อเดือนมิถุนายน 2547 ที่ประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นการหารือเกี่ยวกับการเสริมสร้างและหาแนวทางความมั่นคงด้านพลังงาน การส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียนให้มากขึ้น โดยประเทศไทยได้เสนอแนวความคิด "ยุทธศาสตร์พลังงานชีวภาพหรือ Bioenergy Revolution Strategy for Asia" นอกจากนี้ได้มี**การประชุมรัฐมนตรีพลังงานอาเซียน + 3 ครั้งที่ 1 (AMEN + 3 Meeting)** ต่อเนื่องโดยที่ประชุมได้พิจารณาแนวทางที่จะเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานในภูมิภาค ในเรื่องการเก็บสำรองน้ำมันในระดับประเทศและภูมิภาค การส่งเสริมการใช้ก๊าซธรรมชาติให้มากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะในภาคคมนาคมขนส่ง และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง ASEAN+3 ในการลงทุนขุดเจาะและวางท่อส่งก๊าซ ในส่วนของแหล่งพลังงานทางเลือก ประเทศไทยได้เสนอ "ยุทธศาสตร์พลังงานทางเลือกเพื่อความมั่นคงด้านพลังงานในภูมิภาค ASEAN + 3 รวมทั้งให้เน้นการใช้ Bio - fuels และไบโอดีเซลในภาคขนส่ง

สำหรับความร่วมมือด้านเอเปค ได้มีการจัด**ประชุมรัฐมนตรีพลังงานเอเปค ครั้งที่ 6 (EMM 6)** ณ ประเทศฟิลิปปินส์ โดยที่ประชุมได้เน้นการเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Energy Security in APEC : Cooperation for a Sustainable Future) และแสวงหาแนวทางเพื่อบรรเทาผลกระทบจากปัญหาราคาน้ำมันแพง โดย แนวทางดำเนินการประกอบด้วย ความร่วมมือด้านข้อมูลพลังงานระหว่างสมาชิกเอเปค กลุ่ม EU และ OPEC การอำนวยความสะดวกในการลงทุนด้านพลังงาน การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการกระจายชนิดการใช้พลังงาน และการใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี และในส่วน

กรอบความร่วมมือ BIMSTEC ได้มีการจัด**ประชุมผู้เชี่ยวชาญด้านพลังงาน ครั้งที่ 5** ขึ้นในเดือนมกราคม 2548 ที่ประเทศพม่า โดยที่ประชุมได้เห็นชอบให้มีการจัดประชุมรัฐมนตรีด้านพลังงานของ BIMSTEC ครั้งแรก ขึ้นที่ประเทศอินเดียในกลางปี 2548 และได้กำหนดแผนงานการดำเนินงานในอนาคต โดยการขยายขอบเขตความร่วมมือให้ครอบคลุมทั้งด้าน Biofuel, Energy Efficiency, และถ่านหิน ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่รวมทั้งประเทศเนปาลและภูฏานที่เป็นสมาชิกใหม่ด้วย

สถานการณ์นโยบายและมาตรการพลังงานของไทย 2547

ส่วนที่ 2

สถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงปี 2547 และแนวโน้มปี 2548

1. สถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ปี 2547

1.1 ความต้องการและการผลิตน้ำมันดิบ

ความต้องการใช้ ปริมาณความต้องการใช้น้ำมันดิบของโลก ปี 2547 เพิ่มขึ้น 2.2 ล้านบาร์เรล/วัน เมื่อเทียบกับปี 2546 อยู่ที่ระดับ 82.6 ล้านบาร์เรล/วัน โดยประเทศในกลุ่ม OECD มีอัตราการใช้น้ำมันเพิ่มขึ้น 0.6 ล้าน บาร์เรล/วัน หรือร้อยละ 1.23 อยู่ที่ระดับ 49.4 ล้านบาร์เรล/วัน ในขณะที่ประเทศนอกกลุ่ม OECD มีปริมาณการใช้เพิ่มขึ้น 1.6 ล้านบาร์เรล/วัน หรือร้อยละ 5.06 อยู่ที่ระดับ 33.2 ล้านบาร์เรล/วัน

ปริมาณการผลิต การผลิตน้ำมันดิบของโลก ปี 2547 เพิ่มขึ้น 3.6 ล้านบาร์เรล/วัน เมื่อเทียบกับปี 2546 โดยกลุ่มโอเปคผลิตเพิ่มขึ้น 2.2 ล้านบาร์เรล/วัน หรือร้อยละ 8 อยู่ที่ระดับ 29.2 ล้านบาร์เรล/วัน และเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2547 กลุ่มโอเปคได้มีมติให้คงโควตาการผลิตไว้ที่ระดับเดิม 27 ล้านบาร์เรล/วัน โดยให้ประเทศสมาชิกปรับลดการผลิต ส่วนเกินลง 1 ล้านบาร์เรล/วัน มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 เป็นต้นไป ต่อมาในเดือนมกราคม 2548 ซาอุดีอาระเบีย คูเวต ไนจีเรีย สหรัฐอาหรับเอมิเรต และลิเบีย ได้เริ่มลดกำลังการผลิตลงเพื่อให้เป็นไปตามโควตาที่ได้รับ ส่วนปริมาณ การผลิตน้ำมันของประเทศนอกกลุ่มโอเปคเพิ่มขึ้น 1.0 ล้านบาร์เรล/วัน หรือร้อยละ 2.14 อยู่ที่ระดับ 47.8 ล้านบาร์เรล/วัน

ปริมาณความต้องการและการผลิตน้ำมันดิบของโลก

หน่วย : ล้านบาร์เรล/วัน

	2546	2547	ปี 2547			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ความต้องการใช้	80.4	82.6	83.0	81.3	82.5	83.5
-OECD*	48.8	49.4	50.2	48.2	49.2	49.8
-อื่นๆ	31.6	33.2	32.8	33.1	33.3	33.7
การผลิต	78.8	80.7	81.1	81.4	83.0	84.7
-โอเปค/น้ำมันดิบ**	27.0	27.6	28.1	28.4	30.0	30.5
-โอเปค/NGL/คอนเดนเสท	3.2	3.5	3.5	3.6	3.8	3.8
-นอกกลุ่มโอเปค	46.8	47.8	47.7	47.7	47.4	48.6
-อื่นๆ	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	1.9
+/-	+1.7	-1.9	-1.9	+0.1	+0.5	+1.2

ที่มา : Energy Intelligence เดือนมกราคม 2548

* OECD: Organization for Economic Cooperation and Development มี 29 ประเทศ

** โอเปค รวมปริมาณการผลิตในส่วนของอิรัก

1.2 ราคาน้ำมันดิบ

• ราคาน้ำมันดิบเฉลี่ยของปี 2547 ปรับตัวสูงขึ้นประมาณ 7 - 11 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เมื่อเทียบกับปี 2546 อยู่ที่ระดับ 34 - 42 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล จากความต้องการใช้น้ำมันของโลกที่เพิ่มขึ้นจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ขยายตัว โดย GDP ของสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน รัสเซีย และอินเดีย อยู่ที่ระดับร้อยละ 4.3, 4.3, 8.8, 8.0, และ 6.0 ตามลำดับ ประกอบกับสถานการณ์ความตึงเครียดในตะวันออกกลางที่มีอย่างต่อเนื่อง และปัญหาความขัดแย้งระหว่าง อิสราเอลและปาเลสไตน์ นอกจากนี้ บริษัทน้ำมัน Yukos ของรัสเซียเกิดปัญหาทางการเงินต้องจ่ายภาษีย้อนหลังให้รัฐบาลจำนวน 3.4 พันล้านเหรียญสหรัฐ ทำให้การผลิตน้ำมันต้องหยุดชะงัก และพายุ Hurricane Ivan ทำให้ปริมาณการผลิต น้ำมันดิบในอ่าวเม็กซิโก

ต้องหยุดชะงัก นอกจากนี้ กองทุนต่างๆ (Hedge Funds) เข้าซื้อเพื่อเก็งกำไรในตลาดน้ำมันล่วงหน้า แต่อย่างไรก็ตาม ในปี 2547 โอเปคปรับโควตาการผลิตเพิ่มขึ้น สหุติ 2.5 ล้านบาร์เรล/วัน จาก 24.5 ล้านบาร์เรล/วัน เป็น 27 ล้านบาร์เรล/วัน โดยมีรายละเอียดความเคลื่อนไหวของราคาในแต่ละไตรมาสสรุปได้ดังนี้

ไตรมาส 1 ราคาน้ำมันดิบปรับตัวสูงขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2546 ประมาณ 1.8 - 4.2 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล จากเหตุเพลิงไหม้โรงกลั่นน้ำมันและโรงปิโตรเคมีในเมือง Houston ในรัฐ Texas สหรัฐอเมริกา และรัสเซียประสบปัญหาการขนส่งน้ำมันทางเรือ เนื่องจากสภาพอากาศแปรปรวน รวมทั้งจากมติโอเปค เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2547 ยืนยันให้มีการลดโควตาการผลิตลง 1 ล้านบาร์เรล/วัน จากระดับเดิม 24.5 ล้านบาร์เรล/วัน มาอยู่ที่ระดับ 23.5 ล้านบาร์เรล/วัน เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2547 เป็นต้นไป ปริมาณการผลิตน้ำมันดิบของประเทศสมาชิกโอเปค (ไม่รวมอิรัก) อยู่ที่ระดับ 26.2 ล้านบาร์เรล/วัน และการผลิตน้ำมันดิบของประเทศนอกกลุ่มโอเปคอยู่ที่ระดับ 47.7 ล้านบาร์เรล/วัน ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เจ็ลส์ของไตรมาส 1 อยู่ที่ระดับ 29.54 และ 31.71 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ

ไตรมาส 2 ราคาน้ำมันดิบปรับตัวสูงขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาส 1 ประมาณ 2.9 - 3.7 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล จากความวิตกกังวลว่าอุปทานน้ำมันดิบจะไม่เพียงพอจากเหตุการณ์ความตึงเครียดในตะวันออกกลาง และปัญหาอิสราเอลและปาเลสไตน์ ประกอบกับอุปทานน้ำมันเบนซินในสหรัฐอเมริกาตึงตัว เนื่องจากสหรัฐอเมริกามีกฎหมายห้ามใช้ น้ำมันเบนซินที่มี MTBE ใน 3 รัฐ คือ New York, Connecticut และ California ประกอบกับโรงกลั่นน้ำมัน Hess ในรัฐ New Jersey ประสบปัญหาที่ต้องปิดฉุกลง นอกจากนี้ International Energy Agency (IEA) ประกาศปริมาณสำรองน้ำมันดิบสหรัฐอเมริกา ลดลง 1.1 ล้านบาร์เรล มาอยู่ที่ระดับ 298.9 ล้านบาร์เรล

- อย่างไรก็ตาม ในช่วงปลายไตรมาสราคาน้ำมันดิบเริ่มอ่อนตัวลง จากมติโอเปค เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2547 ณ ประเทศเลบานอน กำหนดให้เพิ่มโควตาการผลิต 2 ล้านบาร์เรล/วัน มาอยู่ที่ระดับ 25.5 ล้านบาร์เรล/วัน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2547 และหากราคาน้ำมันดิบยังคงทรงตัวในระดับสูงให้ปรับเพิ่มโควตาการผลิตอีก 0.5 ล้าน บาร์เรล/วัน เป็น 26 ล้านบาร์เรล/วัน มีผลตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2547 เป็นต้นไป ปริมาณการผลิตน้ำมันดิบของโอเปค (ไม่รวมอิรัก) อยู่ที่ระดับ 26.1 ล้านบาร์เรล/วัน และการผลิตน้ำมันดิบของประเทศนอกกลุ่มโอเปคอยู่ที่ระดับ 47.7 ล้าน บาร์เรล/วัน ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เจ็ลส์ของไตรมาส 2 อยู่ที่ระดับ 33.21 และ 35.31 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ

ไตรมาส 3 ราคาน้ำมันดิบปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องประมาณ 2.6 - 7.8 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล จากการเข้าซื้อเพื่อเก็งกำไรของ Hedge Funds หลังจากผู้ก่อการร้าย Al Queda ฆูโจมตีสถาบันการเงิน 5 แห่งของสหรัฐอเมริกา ประกอบกับกลุ่มต่อต้านสหรัฐอเมริกาในอิรักโจมตีแหล่งผลิตน้ำมันดิบทางตอนใต้ของอิรัก และบริษัทน้ำมัน Yukos ซึ่งเป็นบริษัทน้ำมันรายใหญ่ของรัสเซียเกิดปัญหาด้านการเงินจะต้องจ่ายภาษีย้อนหลังให้รัฐบาลจำนวน 3.4 พันล้านเหรียญสหรัฐ รวมทั้ง ในช่วงเดือนกันยายน พายุ Hurrican Ivan พัดเข้าสู่ อ่าวเม็กซิโก ทำให้การผลิตลดลงเหลือ 0.45 ล้านบาร์เรล/วัน จากระดับ 1.70 ล้านบาร์เรล/วัน หรือร้อยละ 27 ของกำลังการผลิตทั้งหมดในบริเวณอ่าวเม็กซิโก ดังนั้น เพื่อบรรเทาภาวะอุปทานตึงตัวกลุ่มโอเปค เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2547 ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ได้ปรับเพิ่มโควตาการผลิตขึ้นอีก 1 ล้านบาร์เรล/วัน เป็น 27 ล้านบาร์เรล/วัน มีผลตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2547 ทั้งนี้ ปริมาณการผลิตน้ำมันดิบของโอเปค (ไม่รวมอิรัก) อยู่ที่ระดับ 27.5 ล้านบาร์เรล/วัน และการผลิตน้ำมันดิบของประเทศนอกกลุ่มโอเปค อยู่ที่ระดับ 47.4 ล้านบาร์เรล/วัน ราคาน้ำมันดูไบและเบรนท์เจ็ลส์ของไตรมาส 3 อยู่ที่ระดับ 36.22 และ 41.21 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ

ไตรมาส 4 ราคาน้ำมันดิบเจ็ลส์ยังคงปรับตัวสูงขึ้น โดยเคลื่อนไหวในทิศทางขาลง ในช่วงต้นไตรมาส ราคาน้ำมันดิบปรับตัวสูงขึ้น ตามราคาน้ำมันเพื่อความอบอุ่นในตลาด NYMEX และสถาบันปิโตรเลียมสหรัฐอเมริกา (API) และกระทรวงพลังงานสหรัฐอเมริกา (DOE) ได้รายงานน้ำมันสำรองของสหรัฐอเมริกาลดลง 2.85 และ 2.50 ล้านบาร์เรล มาอยู่ที่ระดับ 120.9 และ 118.0 ล้านบาร์เรล ตามลำดับ ในขณะที่ความต้องการใช้น้ำมันแนวโน้มเพิ่มขึ้นในฤดูหนาวและจากภาวะเศรษฐกิจที่เติบโตขึ้นในจีนและอินเดีย ในช่วงกลางไตรมาส ราคาน้ำมันดิบเริ่มอ่อนตัวลง จากจีนประกาศเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมขึ้นอยู่ที่ระดับร้อยละ 5.58 กำหนดระยะเวลา 1 ปี ซึ่งจะส่งผลให้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (GDP) ของจีนชะลอลง และจากภาวะ Light Sweet Crude จาก North Sea และ West Africa ล้นตลาด ประกอบกับโอเปค ลดราคาน้ำมันดิบ Sour grade ลงมาก เพื่อให้โรงกลั่นหันมาซื้อมากขึ้น รวมทั้งการประท้วงของสหภาพแรงงานไนจีเรีย ยุติลงและกลับมาผลิตน้ำมันที่ระดับ 0.11 ล้านบาร์เรล/วัน แต่ในช่วงปลายไตรมาส ราคาน้ำมันดิบมีความผันผวน โดยเคลื่อนไหวในระดับสูง จากผู้ก่อการร้ายก่อวินาศกรรมแหล่งผลิตและขนส่งน้ำมันในประเทศอิรักและประเทศอื่นๆ ในตะวันออกกลาง ซึ่งอิรักลดการส่งออกน้ำมัน Basrah ทางตอนใต้เหลือ 1 ล้านบาร์เรล/วัน จาก 1.8 ล้านบาร์เรล/วัน ประกอบกับมติ

โอเปค เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2547 ให้คงโควตาการผลิตไว้ที่ระดับเดิม 27 ล้านบาร์เรล/วัน โดยให้ประเทศสมาชิกปรับลดการผลิตส่วนเกินลง 1 ล้านบาร์เรล/วัน จากผลิตเกินโควตา 2 ล้านบาร์เรล/วัน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 เป็นต้นไป ทั้งนี้ การผลิตน้ำมันดิบของโอเปค (ไม่รวมอิรัก) อยู่ที่ระดับ 27.7 ล้านบาร์เรล/วัน และการผลิตน้ำมันดิบของประเทศนอกกลุ่มโอเปค อยู่ที่ระดับ 48.6 ล้านบาร์เรล/วัน ราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เฉลี่ยของไตรมาส 4 อยู่ที่ระดับ 35.55 และ 44.33 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ

ปริมาณการผลิตและกำลังการผลิตน้ำมันดิบของกลุ่มโอเปค

หน่วย : พันบาร์เรล/วัน

ประเทศ	ปี	ปี	ปี 2547				โควตาการผลิต	
	2546	2547	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	1 ส.ค.47	1 พ.ย.47
อัลเจเรีย	1,160	1,200	1,200	1,200	1,250	1,250	830	862
อินโดนีเซีย	1,010	965	980	970	953	970	1,348	1,399
อิหร่าน	3,660	3,900	3,900	3,900	3,950	3,900	3,817	3,964
คูเวต	2,170	2,380	2,300	2,370	2,192	2,400	2,087	2,167
ลิเบีย	1,410	1,450	1,450	1,450	1,542	1,560	1,392	1,445
ไนจีเรีย	2,100	2,380	2,330	2,370	2,320	2,250	2,142	2,224
กาตาร์	720	770	750	760	818	800	674	700
ซาอุดีอาระเบีย	8,800	8,700	8,570	8,500	9,400	9,500	8,451	8,776
สหรัฐอาหรับเอมิเรต	2,240	2,250	2,270	2,150	2,467	2,500	2,269	2,356
เวเนซุเอลา	2,230	2,450	2,450	2,450	2,610	2,550	2,992	3,107
โอเปค 10 ประเทศ	25,500	26,450	26,200	26,120	27,502	27,680	26,000	27,000
อิรัก	1,350	1,970	2,100	2,100	2,134	1,800	n/a	n/a
รวม	26,850	28,420	28,300	28,220	29,636	29,480	n/a	n/a
ผลิตภัณฑ์ชนิดอื่น*	3,390	3,600	3,730	3,490	3,861	3,925	n/a	n/a
รวมทั้งหมด	30,240	32,031	32,030	31,710	33,497	33,405	n/a	n/a

* เช่น คอนเดนเสท ก๊าซธรรมชาติเหลวและอื่นๆ , ที่มา : <http://www.eia.doe.gov/cabs/opec.html>

ราคาน้ำมันดิบ

หน่วย : เหรียญสหรัฐ/บาร์เรล

ช่วงเวลา	ทapis	โอมาน	ดูไบ	เบรนท์	WTI
2546	30.06	27.13	26.75	28.67	31.06
2547	41.20	34.38	33.69	38.22	41.44
ไตรมาส 4 (2546)	31.26	28.08	27.67	29.33	31.14
ไตรมาส 1 (2547)	34.84	29.84	29.54	31.71	35.33
ไตรมาส 2 (2547)	37.75	33.46	33.28	35.31	38.30
ไตรมาส 3 (2547)	45.58	33.76	36.22	41.21	43.79
ไตรมาส 4 (2547)	46.36	37.30	35.55	44.33	48.29

1.3 ราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดจอร์จทาวน์

• ราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดจอร์จทาวน์ในปี 2547 ปรับตัวสูงขึ้นทุกผลิตภัณฑ์เมื่อเทียบกับปี 2546 โดยราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95 , 92 กัด ดีเซลหมุนเร็วและน้ำมันเตา ปรับตัวสูงขึ้น 12.54, 12.60, 14.57, 13.38 และ 2.13 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล มาอยู่ที่ระดับ 47.23, 46.24, 47.47, 45.69 และ 29.50 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากอุปสงค์เพิ่มขึ้นของภาวะเศรษฐกิจขยายตัวของประเทศในภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะ จีน อินเดียและญี่ปุ่น รวมถึงความต้องการใช้ ในภาคอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ส่วนอุปทานตั้งตัวจากปัญหาโรงกลั่นน้ำมันหลายแห่งปิดซ่อมบำรุง โดยรายละเอียดความเคลื่อนไหวของราคาในแต่ละไตรมาสสรุปได้ ดังนี้

ไตรมาส 1 ราคาน้ำมันสำเร็จรูปทุกผลิตภัณฑ์ปรับตัวสูงขึ้น โดยราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95 และ 92 ปรับตัวสูงขึ้น 5.9 และ 6.2 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ ตามราคาแนฟทา ซึ่งมีอุปสงค์จากภาคอุตสาหกรรม ปีโตรเคมี และจากความต้องการใช้น้ำมันเบนซินของจีนจากการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์ ขณะที่อุปทานในตลาดลดลงจากโรงกลั่นในภูมิภาคเอเชียปิดซ่อมบำรุงประจำปี และโรงกลั่นน้ำมันของสหรัฐอเมริกาและคูเวตเกิดปัญหาทางเทคนิคต้องปิดฉุกเฉิน ส่วน

ราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วปรับตัวสูงขึ้น 4.6 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล จากความต้องการซื้อของเวียดนาม ฮองกง อินโดนีเซีย ศรีลังกา ฟิลิปปินส์ และจีน และน้ำมันจากตะวันออกกลางที่จะเข้ามาในภูมิภาคเอเชีย ลดลงด้วย ราคาน้ำมันก๊าดและน้ำมันเตาปรับตัวสูงขึ้น 2.4 และ 0.9 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ อุปทานในตลาดลดลงจากความล่าช้าของการขนส่งจากทะเลดำมาถึงเอเชียต้องล่าช้าออกไป เนื่องจากช่องแคบ Bosphorus เกิดปัญหาสภาพอากาศหนาวจัด และเกาหลีใต้ลดการส่งออก ในขณะที่มีความต้องการซื้อจากจีน เวียดนาม ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และไต้หวัน โดยเฉพาะจีนนำเข้าน้ำมันเตาเพื่อใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้าและใช้ในอุตสาหกรรมราคาเฉลี่ยของน้ำมันเบนซินออกเทน 95 , 92 ก๊าด ดีเซลหมุนเร็ว และเตา อยู่ที่ระดับ 42.83, 41.94, 38.15, 38.26 และ 27.35 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ

ไตรมาส 2 ราคาน้ำมันสำเร็จรูปทุกผลิตภัณฑ์ปรับตัวสูงขึ้น โดยราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95 และ 92 ปรับตัวสูงขึ้น 3.5 และ 3.1 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ โรงกลั่นน้ำมันในภูมิภาคเอเชียปิดซ่อมบำรุง ประจำปี อีกทั้งโรงกลั่นน้ำมันในคิวเวต และในรัฐ Louisina สหรัฐอเมริกา เกิดปัญหาทางเทคนิคต้องปิดฉุกเฉิน ส่วนราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วปรับตัวสูงขึ้น 2.7 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล จากความต้องการซื้อของจีน อินโดนีเซีย และเวียดนาม เพื่อนำไปใช้ในภาคเกษตรกรรม ประกอบกับอุปทานน้ำมันจากตะวันออกกลาง ที่เข้ามาภูมิภาคเอเชียลดลง รวมทั้งเกาหลีใต้ลดการส่งออก นอกจากนี้ International Enterprise Singapore (IES) ประกาศปริมาณสำรอง Middle Distillates ของสิงคโปร์ลดลง อยู่ที่ระดับ 5.81 ล้านบาร์เรล ราคาน้ำมันก๊าดและเตาปรับตัวสูงขึ้น 5.1 และ 1.9 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากความต้องการซื้อของจีน ไทย ญี่ปุ่น เวียดนาม และปากีสถาน ประกอบกับเกาหลีใต้และซาอุดีอาระเบียลดการส่งออกน้ำมันเตา เนื่องจากโรงกลั่นน้ำมันปิดซ่อมบำรุงประจำปี และมีน้ำมันจากตะวันออกกลางที่จะเข้ามาในภูมิภาคเอเชีย ลดลง 1 ล้านตัน มาอยู่ที่ระดับ 2.5 ล้านตัน และน้ำมันเตาจากรัสเซียที่จำหน่ายให้จีนลดลงจากนำไปจำหน่ายในแถบตะวันตกแทน ราคาเฉลี่ยของน้ำมันเบนซินออกเทน 95 , 92 ก๊าด ดีเซลหมุนเร็ว และเตา อยู่ที่ระดับ 46.33, 45.08, 43.27, 40.98 และ 29.23 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ

ไตรมาส 3 ราคาน้ำมันสำเร็จรูปทุกผลิตภัณฑ์ปรับตัวสูงขึ้น โดยราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95 และ 92 ปรับตัวสูงขึ้น 2.7 และ 2.9 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ ตามราคาแนฟทา ซึ่งมีความต้องการใช้อย่างต่อเนื่องจากปีโตรเคมี หลังจากราคา Ethylene ปรับตัวสูงขึ้นกว่า 1,000 เหรียญสหรัฐ/ตัน เป็น 1,900 เหรียญสหรัฐ/ตัน และความต้องการซื้อของอินโดนีเซียและสหรัฐอเมริกาที่ยังคงเพิ่มขึ้น ประกอบกับโรงกลั่นน้ำมันอินเดียมีแผนปิดซ่อมบำรุงประจำปี ราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วปรับตัวสูงขึ้น 8.5 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล อุปทานลดลงจากโรงกลั่นน้ำมันญี่ปุ่นปิดฉุกเฉิน ประกอบกับน้ำมันจากตะวันออกกลางที่เข้ามาในภูมิภาคเอเชียลดลง ในขณะที่มีความต้องการซื้อจากญี่ปุ่น เวียดนาม อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ศรีลังกา จีนและฮองกงเพิ่มขึ้น ราคาน้ำมันก๊าดและเตาปรับตัวสูงขึ้น 8.6 และ 0.9 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จาก IES รายงาน Residues Stock ลดลง 0.48 ล้านบาร์เรล/วัน มาอยู่ที่ระดับ 12.58 ล้านบาร์เรล ประกอบกับมีความต้องการซื้อของจีน อินโดนีเซีย เวียดนาม เกาหลีใต้ ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ และญี่ปุ่น โดยญี่ปุ่นมีความต้องการซื้อน้ำมันเตาเพื่อใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า ภายหลังโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ต้องปิดฉุกเฉิน นอกจากนี้ ราคาน้ำมันเตาในยุโรปปรับตัวสูงขึ้นส่งผลให้ราคาน้ำมันเตาจากตะวันตกที่จะเข้ามาในภูมิภาคเอเชียลดลง ราคาเฉลี่ยของน้ำมันเบนซินออกเทน 95 , 92 ก๊าด ดีเซลหมุนเร็ว และเตา อยู่ที่ระดับ 48.99, 47.94, 51.87, 49.52 และ 30.15 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ

ไตรมาส 4 ราคาน้ำมันสำเร็จรูปปรับตัวสูงขึ้น โดยราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95 และ 92 ปรับตัวสูงขึ้น 1.6 และ 1.9 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ ตามราคาแนฟทาที่ ปรับตัวสูงขึ้นจากตะวันออกกลางและจีน ลดการส่งออก ขณะที่มีความต้องการซื้อจากเวียดนาม อินโดนีเซีย ออสเตรเลีย และฟิลิปปินส์ และความต้องการใช้ของสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นในช่วงเทศกาลขอบคุณพระเจ้า (Thank Giving) ราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วปรับตัวสูงขึ้น 4.3 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล อุปทานจากตะวันออกกลางเข้ามาในภูมิภาคเอเชียลดลง โดยส่งไปยังยุโรปและแอฟริกา ในขณะที่มีความต้องการซื้อจากจีน อินเดีย ฟิลิปปินส์ ศรีลังกา และอินโดนีเซีย ราคาน้ำมันก๊าดและเตาปรับตัวสูงขึ้น 4.4 และ 1.1 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ จากน้ำมันเตาที่จะเข้ามาในภูมิภาคเอเชียมีเพียง 1 ล้านตัน ลดลง 2.1 ล้านตัน และตลาดคาดว่าจีนจะนำเข้าน้ำมันเตาจากเกาหลีใต้ปริมาณ 610 พันตัน ประกอบกับน้ำมันจากตะวันตกที่เข้ามาในภูมิภาคเอเชียลดลง เนื่องจากค่าขนส่งอยู่ในระดับสูง ราคาเฉลี่ยของน้ำมันเบนซินออกเทน 95 , 92 ก๊าด ดีเซลหมุนเร็ว และเตา อยู่ที่ระดับ 50.63, 49.86, 56.30, 53.78 และ 31.22 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ

ราคาผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูปในสิงคโปร์
หน่วย: เหรียญสหรัฐ/บาร์เรล

ช่วงเวลา	เบนซิน	เบนซิน	ก๊าด	ดีเซล	เตา	เตา
----------	--------	--------	------	-------	-----	-----

	ออกเทน 95	ออกเทน 92		หมุนเร็ว	(2%S)	(3.5%S)
2546	34.69	33.64	32.90	32.31	27.37	26.39
2547	47.23	46.24	47.47	45.69	29.50	28.62
ไตรมาส 4 (2546)	36.96	35.70	35.71	33.71	26.46	25.33
ไตรมาส 1 (2547)	42.83	41.94	38.15	38.26	27.35	26.35
ไตรมาส 2 (2547)	46.33	45.08	43.27	40.98	29.23	28.45
ไตรมาส 3 (2547)	48.99	47.94	51.87	49.52	30.15	29.30
ไตรมาส 4 (2547)	50.63	49.86	56.30	53.78	31.22	30.34

1.4 ราคาขายปลีกของไทย

• ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในปี 2547 ปรับตัวสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2546 โดยราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินออกเทน 95 , 91 และดีเซลหมุนเร็วปรับตัวสูงขึ้น 2.42 , 2.61 และ 0.57 บาท/ลิตร ตามลำดับ ปัจจัยค่าเงินบาทในปี 2547 แข็งตัวขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2546 ประมาณ 1.2295 บาท/เหรียญสหรัฐ อยู่ที่ระดับเฉลี่ย 40.3805 บาท/เหรียญสหรัฐ ทำให้ ต้นทุนราคาน้ำมันของไทยเพิ่มขึ้นน้อยกว่าราคาน้ำมันในตลาดโลก และเพื่อบรรเทาผลกระทบต่อประชาชนจากปัญหาราคาน้ำมันแพง รัฐบาลได้ตรึงราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินออกเทน 95 , 91 และดีเซลหมุนเร็ว ณ กรุงเทพมหานคร ไว้ที่ระดับ 16.99 , 16.19 และ 14.59 บาท/ลิตร ตามลำดับ ตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2547 เป็นต้นมา ซึ่งต่อมารัฐบาลได้เริ่มทยอยปรับราคาน้ำมันเบนซินเพิ่มขึ้น และได้ปล่อยราคาลอยตัว เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2547 โดยมีรายละเอียดในแต่ละไตรมาสสรุปได้ ดังนี้

ไตรมาส 1 ในช่วงต้นเดือนราคาขายปลีกได้ปรับตัวสูงขึ้นตามราคาน้ำมันในตลาดโลก โดยที่ราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95 และ 91 ปรับตัวสูงขึ้น มาอยู่ที่ระดับ 17.79 และ 16.99 บาท/ลิตร ตามลำดับ เป็นราคาสูงสุดใน ประวัติการณ์ ซึ่งหากปล่อยระดับราคาน้ำมันในประเทศ อาจส่งผลกระทบต่อประชาชน รัฐบาลจึงได้นำนโยบายตรึงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมาใช้ เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2547 เป็นต้นไป โดยตรึงราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินออกเทน 95 , 91 และดีเซลหมุนเร็ว ณ กรุงเทพมหานคร ไว้ที่ระดับ 16.99 , 16.19 และ 14.59 บาท/ลิตร ตามลำดับ ราคาขายปลีกเฉลี่ย ในไตรมาส 1 ของน้ำมันเบนซินออกเทน 95 , 91 และดีเซลหมุนเร็ว อยู่ที่ระดับ 17.03 , 16.23 และ 14.58 บาท/ลิตร ตามลำดับ

ราคาขายปลีก หน่วย : บาท/ลิตร

ช่วงเวลา	เบนซิน ออกเทน 95	เบนซิน ออกเทน 91	ดีเซลหมุนเร็ว
2546	16.65	15.65	14.02
2547	19.07	18.27	14.59
ไตรมาส 4 (2546)	16.65	15.82	14.08
ไตรมาส 1 (2547)	17.03	16.23	14.58
ไตรมาส 2 (2547)	17.59	16.79	14.59
ไตรมาส 3 (2547)	20.45	19.62	14.59
ไตรมาส 4 (2547)	21.16	20.36	14.59

ไตรมาส 2 ได้มีการปรับราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินทุกชนิดเพิ่มขึ้น 3 ครั้งๆ ละ 0.60 บาท/ลิตร รวมเป็น 1.80 บาท/ลิตร โดยราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินออกเทน 95 , 91 และดีเซลหมุนเร็ว ณ กรุงเทพมหานคร อยู่ที่ระดับ 18.79, 17.99 และ 14.59 บาท/ลิตร ตามลำดับ โดยราคาขายปลีกเฉลี่ยไตรมาส 2 ของน้ำมันเบนซินออกเทน 95 , 91 และดีเซลหมุนเร็ว อยู่ที่ระดับ 17.59 , 16.79 และ 14.59 บาท/ลิตร ตามลำดับ

ไตรมาส 3 ราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินทุกชนิดได้ถูกปรับราคาเพิ่มขึ้นอีก 5 ครั้งๆ ละ 0.60 บาท/ลิตร รวมเป็น 3.00 บาท/ลิตร โดยราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินออกเทน 95 , 91 และดีเซลหมุนเร็ว ณ กรุงเทพมหานคร อยู่ที่ระดับ 21.79 , 20.99 และ 14.59 บาท/ลิตร ตามลำดับ ราคาขายปลีกเฉลี่ยไตรมาส 3 ของน้ำมันเบนซินออกเทน 95 , 91 และดีเซลหมุนเร็ว อยู่ที่ระดับ 20.45 , 19.62 และ 14.59 บาท/ลิตร ตามลำดับ

ไตรมาส 4 การปรับราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินทุกชนิดถูกปรับเพิ่มขึ้น 0.60 บาท/ลิตร โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 20 ตุลาคม 2547 และยกเลิกควบคุมราคาน้ำมันในวันที่ 21 ตุลาคม 2547 เป็นต้นไป ราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินออกเทน 95 , 91 และดีเซลหมุนเร็ว ณ กรุงเทพมหานคร อยู่ที่ระดับ 22.39 , 21.59 และ

14.59 บาท/ลิตร ตามลำดับ โดยราคาขายปลีกเฉลี่ยไตรมาส 4 ของน้ำมันเบนซินออกเทน 95 , 91 และ ดีเซลหมุนเร็ว อยู่ที่ระดับ 21.16 , 20.36 และ 14.59 บาท/ลิตร ตามลำดับ

1.5 ค่าการตลาด

- ค่าการตลาดเฉลี่ยของปี 2547 ปรับตัวสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2546 ประมาณ 0.0602 บาท/ลิตร มาอยู่ที่ระดับ 1.1275 บาท/ลิตร สำหรับการเปลี่ยนแปลงของค่าการตลาดในปี 2547 เป็นไปตามตารางข้างล่างนี้

ค่าการตลาดเฉลี่ยของประเทศ

หน่วย : บาท/ลิตร

ช่วงเวลา	เบนซินออกเทน 95	เบนซินออกเทน 91	ดีเซลหมุนเร็ว	เฉลี่ย
2546	1.3433	1.1602	0.9896	1.0673
2547	1.5073	1.4834	0.9638	1.1275
ไตรมาส 4 (2546)	1.2622	1.1318	1.1124	1.1362
ไตรมาส 1 (2547)	1.3801	1.3147	0.9263	1.0551
ไตรมาส 2 (2547)	1.4984	1.4352	0.9864	1.1336
ไตรมาส 3 (2547)	1.4984	1.4352	0.9864	1.1336
ไตรมาส 4 (2547)	1.6553	1.7543	0.9561	1.1890

1.6 ค่าการกลั่น

- ค่าการกลั่นเฉลี่ยของปี 2547 อยู่ที่ระดับ 1.3115 บาท/ลิตร (2.25 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล) ปรับตัวเพิ่มขึ้น 0.5370 บาท/ลิตร เมื่อเทียบกับปี 2546 การที่ค่าการกลั่นอยู่ในระดับสูง เนื่องจากราคาน้ำมันสำเร็จรูปได้ปรับตัว สูงขึ้นมากกว่าราคาน้ำมันดิบ สำหรับการเปลี่ยนแปลงของค่าการกลั่นในปี 2547 เป็นไปตามตารางข้างล่างนี้

ค่าการกลั่น

หน่วย : บาท/ลิตร

ช่วงเวลา	ค่าการกลั่นรวม	เบนซินออกเทน 95	เบนซินออกเทน 87-91	ดีเซลหมุนเร็ว	เตา (3.5%S)
2546	0.7745	0.8801	0.8241	0.8283	0.6503
2547	1.3115	1.5056	1.4413	1.4893	0.9087
ไตรมาส 4 (2546)	0.7780	0.9126	0.8659	0.8380	0.6073
ไตรมาส 1 (2547)	1.2981	1.5373	1.4773	1.4153	0.9452
ไตรมาส 2 (2547)	0.9911	1.1960	1.1524	1.0821	0.7301
ไตรมาส 3 (2547)	1.1594	1.2991	1.2536	1.3411	0.7753
ไตรมาส 4 (2547)	1.8100	2.0034	1.8938	2.1345	1.1919

2. แนวโน้มราคาน้ำมัน ปี 2548

2.1 ราคาน้ำมันดิบ นักวิเคราะห์คาดว่า ราคาน้ำมันดิบในปี 2548 จะยังคงทรงตัวอยู่ในระดับสูงใกล้เคียงกับ ปี 2547 โดยราคาน้ำมันดิบดูไบและเบรนท์เคลื่อนไหวน้อยอยู่ในระดับ 34 - 37 และ 45 - 47 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ โดย Energy Information Administration (EIA) ของกระทรวงพลังงานสหรัฐอเมริกา ประมาณการอัตราเพิ่มของความต้องการใช้น้ำมันของโลกปี 2548 อยู่ที่ร้อยละ 2.4 จากระดับร้อยละ 3.5 ของปี 2547 ตามภาวะเศรษฐกิจโลกปี 2548 ที่ชะลอตัวลง ซึ่งธนาคารโลก (World Bank) ได้คาดการณ์อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจโลก (GDP) ปี 2548 ลดลงประมาณร้อยละ 3.2 เมื่อเทียบกับปี 2547 ที่ระดับร้อยละ 4.0 จากปัจจัยราคาน้ำมันอยู่ในระดับสูง รวมถึงการปรับเพิ่มของอัตราดอกเบี้ย โดย EIA คาดว่าความต้องการใช้น้ำมันโลกปี 2548 อยู่ที่ระดับ 84.5 ล้านบาร์เรล/วัน แยกเป็นประเทศกลุ่ม OECD และนอกกลุ่ม OECD ที่ระดับ 49.9 และ 34.6 ล้านบาร์เรล/วัน ตามลำดับ ส่วนปริมาณการผลิตน้ำมันของโลก ปี 2548 อยู่ที่ระดับ 84.6 ล้านบาร์เรล/วัน ใกล้เคียงกับความต้องการใช้น้ำมันของโลก แยกเป็นกลุ่มโอเปคและประเทศ นอกกลุ่มโอเปคอยู่ที่ระดับ 33.4 และ 51.2 ล้านบาร์เรล/วัน อย่างไรก็ตาม ภาวะการขยายตัวเศรษฐกิจโลก ปี 2548 อาจจะ ต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ เนื่องจากผล

ระทบจากภัยธรรมชาติครั้งใหญ่ (Tsunamis) ในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งอาจมีผลทำให้ปริมาณการใช้น้ำมันของทวีปเอเชีย โดยเฉพาะอินเดีย อินโดนีเซีย และศรีลังกา ลดลงได้

ทั้งนี้ ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก ได้แก่ การเข้าซื้อเก็งกำไรของกองทุน (Hedge Funds) ปัญหาความไม่สงบและเหตุการณ์ประท้วงในประเทศกลุ่มผู้ผลิตน้ำมัน รวมถึงการเพิ่มขึ้นของปริมาณการผลิตน้ำมันดิบของอิรัก

2.2 ราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดจอร์จทาวน์ คาดว่าราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95 และดีเซลหมุนเร็ว ณ ตลาดจอร์จทาวน์ของปี 2548 จะเคลื่อนไหวอยู่ที่ระดับ 47 - 52 และ 48 - 53 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ ตามราคา น้ำมันดิบและอุปสงค์ในภูมิภาค รวมถึงการขยายตัวของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ที่ใช้น้ำมันเบนซินเป็นวัตถุดิบ นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันสำเร็จรูปแต่ละชนิดจะเป็นไปตามช่วงฤดูกาลด้วย เช่น น้ำมันเบนซินซึ่งใช้ในการขับเคลื่อนยานพาหนะ ราคาจะปรับตัวสูงขึ้นในฤดูร้อน เนื่องจากเป็นช่วงท่องเที่ยว ส่วนน้ำมันดีเซลหมุนเร็วและน้ำมันเตาเป็นน้ำมันเพื่อความอบอุ่น ความต้องการใช้น้ำมันจะสูงขึ้นในช่วงฤดูหนาว

2.3 ราคาขายปลีกน้ำมันสำเร็จรูปของไทย โดยปกติราคาน้ำมันสำเร็จรูปของไทยจะเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับราคาน้ำมัน ณ ตลาดจอร์จทาวน์ แต่เนื่องจากปัญหาภาวะราคาน้ำมันแพงในปี 2547 รัฐบาลจึงได้มีมาตรการตรึงราคาน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อบรรเทาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับภาวะเศรษฐกิจและประชาชน เริ่มมีผลตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2547 โดยตรึงราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95 , 91 และดีเซลหมุนเร็วไว้ที่ระดับ 16.99 , 15.99 และ 14.59 บาท/ลิตร ตามลำดับ ซึ่งต่อมากระทรวงพลังงานได้ทยอยปรับขึ้นราคาน้ำมันเบนซินและปล่อยราคาน้ำมันเบนซินลอยตัวในที่สุด ตั้งแต่วันที่ 21 ตุลาคม 2547 เป็นต้นมา แต่จะยังคงตรึงราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วไว้ที่ระดับ 14.59 บาท/ลิตร ไปจนถึงสิ้นไตรมาส 1 ปี 2548

จากการที่ราคาน้ำมันดีเซลในตลาดโลกได้ปรับตัวสูงขึ้นมาก โดยปัจจุบันกองทุนน้ำมันฯ ต้องรับภาระจ่ายชดเชยราคาน้ำมันดีเซลสูงถึง 3.0 - 4.0 บาท/ลิตร และแนวโน้มราคาน่าจะยังคงทรงตัวอยู่ในระดับสูง ดังนั้นเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2548 รัฐบาลได้ปรับราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลเพิ่มขึ้น 0.60 บาท/ลิตร อยู่ที่ระดับ 15.19 บาท/ลิตร เพื่อลดภาระการจ่ายเงินชดเชยจากกองทุนน้ำมันฯ และต่อมาวันที่ 23 มีนาคม 2548 รัฐบาลได้ประกาศปรับราคาขายปลีกน้ำมันดีเซล เพิ่มขึ้นอีก 3 บาท/ลิตร ราคาอยู่ที่ระดับ 18.19 บาท/ลิตร ซึ่งคาดว่าจะต้องมีการทยอยปรับขึ้นราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วเพื่อให้สะท้อนต้นทุนราคาที่แท้จริง

สถานการณ์นโยบายและมาตรการพลังงานของไทย 2547

ส่วนที่ 3

สถานการณ์และแนวโน้มพลังงานไทยปี 2547-2548

1. ภาพรวมพลังงานไทยปี 2547

ตลอดปี 2547 หลายฝ่ายได้จับตามองทิศทางความเคลื่อนไหวด้านพลังงานอย่างเป็นพิเศษ โดยเฉพาะสถานการณ์ราคาน้ำมันในตลาดโลกที่มีความผันผวนอย่างมาก โดยราคาน้ำมันดิบของโลกได้ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ช่วงไตรมาส 2 ของปี และราคาน้ำมันดิบ WTI ทำสถิติสูงสุดที่ 53.24 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรลในเดือนตุลาคม ในการปรับตัวสูงขึ้นของราคาน้ำมันในตลาดโลกมีปัจจัยโดยตรงจากความไม่มั่นคงทางการเมืองในประเทศแถบตะวันออกกลาง การก่อการร้าย การเข้ามาเกร็งกำไรของ Hedge Funds ในตลาด NYMEX ทำให้เกิดการกักตุนน้ำมัน จึงส่งผลให้เกิดการผันผวนในราคาน้ำมันตลาดโลก และปัจจัยดังกล่าวจัดเป็นปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจของไทย นอกจากนี้มีปัจจัยภายในประเทศ อาทิ ปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ยืดเยื้อ การกลับมาระบาดของโรค ไข้หวัดนก และภาวะภัยแล้ง ได้ส่งผลให้การขยายตัวของเศรษฐกิจของไทยประเทศในปีนี้มีอัตราการขยายตัวอย่างชะลอตัวจากปี 2546 โดยคาดการณ์ว่าการขยายตัวของเศรษฐกิจในปี 2547 จะอยู่ที่ระดับร้อยละ 6.1 ซึ่งการเติบโตของเศรษฐกิจดังกล่าวเป็นผลที่สอดคล้องกับทิศทางการขยายตัวทางด้านอุปสงค์และอุปทานของพลังงานไทยในปี 2547 ซึ่งสรุปได้ดังนี้

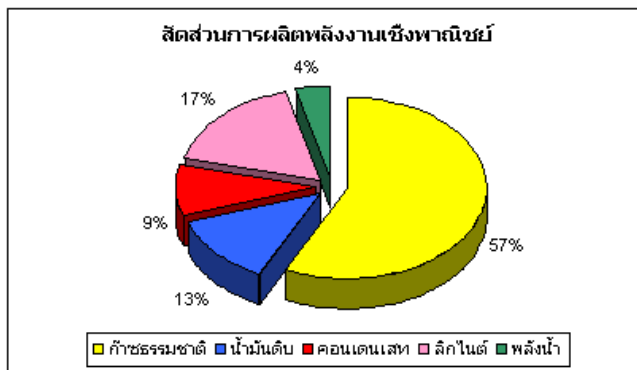
การใช้ การผลิต และการนำเข้าพลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้น หน่วย: เทียบเท่าพันบาร์เรลน้ำมันดิบต่อวัน

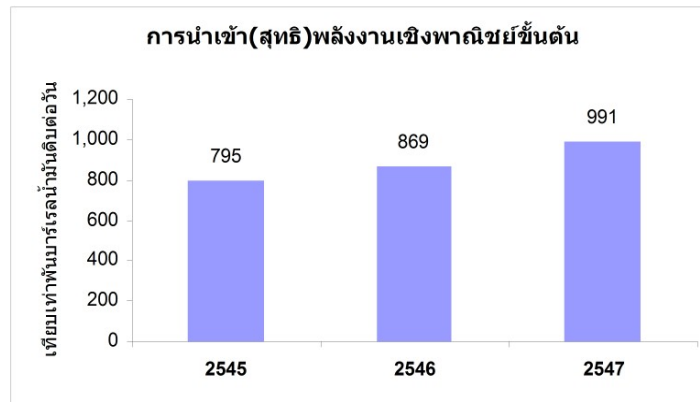
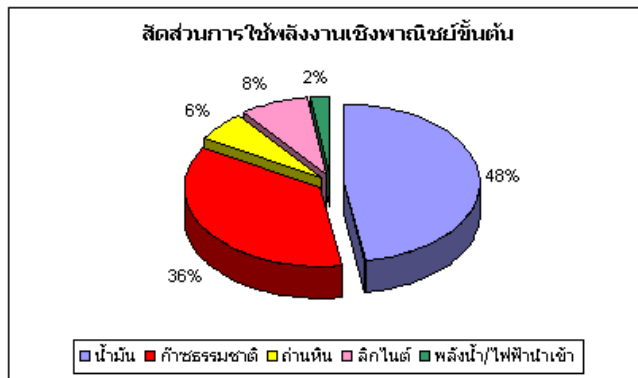
	2543	2544	2545	2546	2547p
การใช้	1,144	1,203	1,282	1,352	1,455
การผลิต	589	594	631	672	679
การนำเข้า (สุทธิ)	682	755	795	869	991
การนำเข้า / การใช้ (%)	60	63	62	64	64
อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)					
การใช้*	1.9	5.2	6.5	5.4	7.7
การผลิต	7.4	1	6.2	6.3	1.1
การนำเข้า (สุทธิ)	3.8	10.7	5.3	9.4	14.1
GDP (%)**	4.8	2.1	5.3	6.9	6.1

* การใช้ไม่รวมการเปลี่ยนแปลงสต็อก และการใช้ที่ไม่เป็นพลังงาน (Non-Energy use) ได้แก่ การใช้ยางมะตอย NGL Condensate LPG และ Naptha เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

** ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาพรวมพลังงานปี 2547

ด้านอุปสงค์ (Demand)

- การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้นอยู่ที่ระดับ 1,454 เทียบเท่าฟันทันบาร์เรลน้ำมันดิบต่อวัน คิดเป็นอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 7.6 โดยมีปัจจัยจากการใช้น้ำมันที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10.5 และมีสัดส่วนการใช้น้ำมัน ที่มากที่สุดถึงร้อยละ 47 ของการใช้พลังงานทั้งประเทศ และการใช้ลิกไนต์ในประเทศมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.7 เนื่องจากราคาถ่านหินนำเข้ามีราคาสูงขึ้น ทำให้ภาคอุตสาหกรรม เช่น การผลิตปูนซีเมนต์ ได้หันมาใช้ลิกไนต์แทนมากขึ้น

ด้านอุปทาน (Supply)

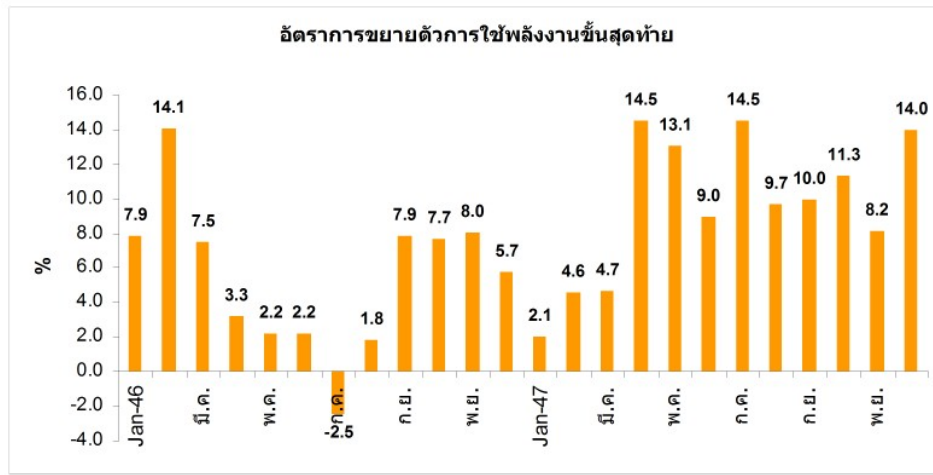
- การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้น ขยายตัวเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.0 จากปีที่ผ่านมา ปัจจัยหลักมาจากการผลิตน้ำมันโดยแหล่งผลิตน้ำมันเบญจมาศซึ่งเป็นแหล่งใหญ่ที่สุดของประเทศได้ปิดซ่อม และแหล่ง Big Oil Project ของ ยูโนแคล ได้หยุดการผลิตเพื่อเปลี่ยนเรือ Tanker ในช่วงครึ่งแรกของปี
- การนำเข้า (สุทธิ) พลังงานเชิงพาณิชย์ ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.0 จากปีที่ผ่านมาโดยการนำเข้าน้ำมันดิบเป็นพลังงานหลักที่สำคัญ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 83 ของการนำเข้า (สุทธิ) พลังงานทั้งหมด ส่วนการนำเข้าก๊าซธรรมชาติขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.8 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14

การใช้พลังงานขั้นสุดท้าย

หน่วย: เทียบเท่าฟันทันบาร์เรลน้ำมันดิบต่อวัน

	2543	2544	2545	2546	2547p
การใช้	809	849	910	958	1,051
น้ำมัน	534	547	579	612	663
ก๊าซธรรมชาติ	36	38	43	46	54
ลิกไนต์/ถ่านหิน	85	102	113	113	132
ไฟฟ้า	154	164	175	187	201
อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)					
การใช้	1.6	5	7.1	5.4	9.7
น้ำมัน	-0.8	2.5	5.9	5.7	8.7
ก๊าซธรรมชาติ	41.4	1.5	15.9	7.9	17.8
ลิกไนต์/ถ่านหิน	-5.3	20.1	11.0	0.1	16.5
ไฟฟ้า	7.6	6.5	6.7	7.1	7.4

- การใช้พลังงานขั้นสุดท้ายในปี 2547 มีปริมาณการใช้อยู่ที่ระดับ 1,051 เทียบเท่าฟันทันบาร์เรลน้ำมันดิบต่อวัน คิดเป็นการขยายตัวที่เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 9.7 โดยพลังงานทุกประเภทมีอัตราการใช้ที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งประกอบด้วย น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ลิกไนต์/ถ่านหิน และไฟฟ้า มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.7, 17.8, 16.5 และ 7.4 ตามลำดับ

2. มูลค่าพลังงาน

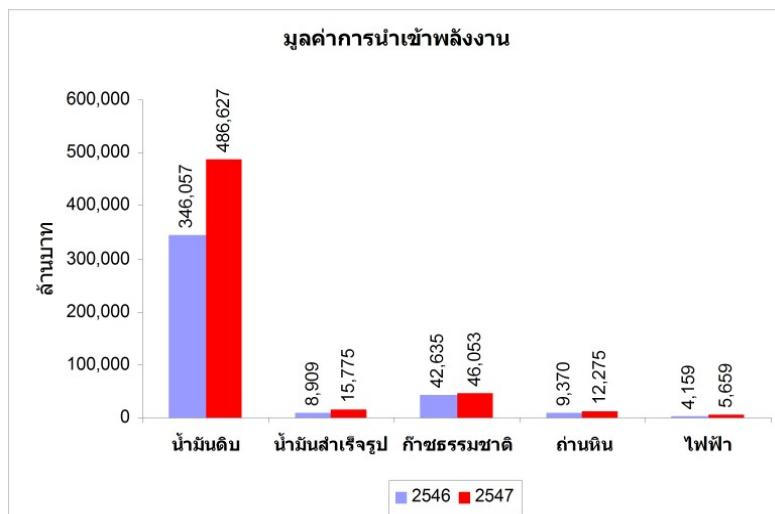
- ในปี 2547 การนำเข้าพลังงานมีมูลค่ารวม 566,389 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 155,259 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 37.8 ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยราคาน้ำมันตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น จึงส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าพลังงานเพิ่มขึ้นตาม โดยการนำเข้าน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปมูลค่าเพิ่มขึ้นถึง 197,436 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 41.5 จากปี 2546
- มูลค่าการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย ปี 2547 เท่ากับ 1,032,708 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 126,038 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.9 โดยเป็นการใช้น้ำมันสำเร็จรูปมูลค่าเพิ่มขึ้น 91,109 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 17.7 ขณะเดียวกัน มูลค่าการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น 20,935 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 7.5

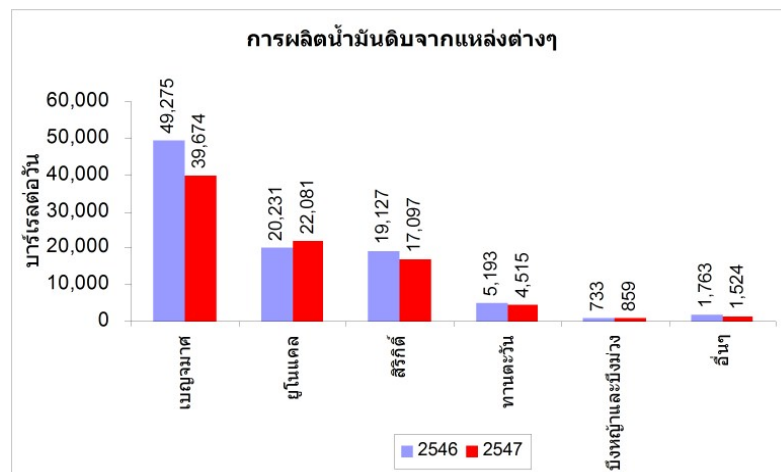
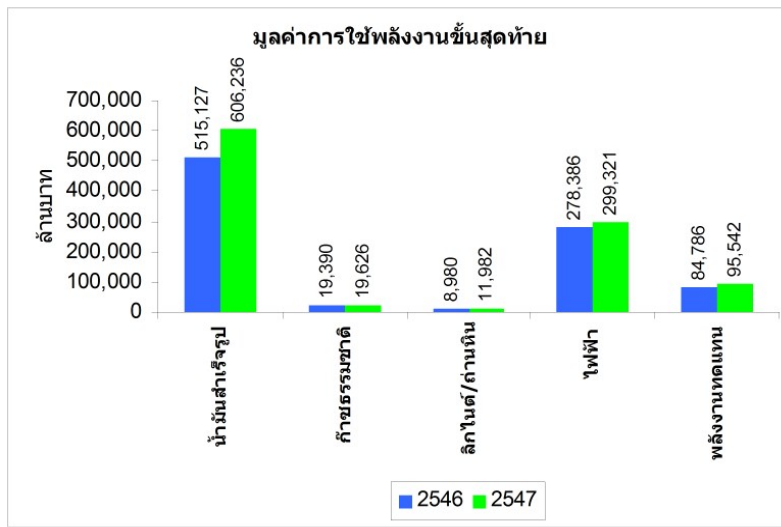
มูลค่าการนำเข้าพลังงาน

ชนิด	2543	2544	2545	2546	2547
น้ำมันดิบ	285,862	284,373	286,953	346,057	486,627
น้ำมันสำเร็จรูป	9,160	3,911	7,391	8,909	15,775
ก๊าซธรรมชาติ	7,839	30,559	35,073	42,635	46,053
ถ่านหิน	5,068	7,489	7,872	9,370	12,275
ไฟฟ้า	4,671	4,701	4,474	4,159	5,659
รวม	312,601	331,033	341,763	411,130	566,389

มูลค่าการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย

ชนิด	2543	2544	2545	2546	2547
น้ำมันสำเร็จรูป	409,411	432,409	451,368	515,127	606,236
ก๊าซธรรมชาติ	11,696	13,670	16,006	19,390	19,626
ลิกไนท์/ถ่านหิน	5,050	7,211	7,912	8,980	11,982
ไฟฟ้า	198,821	232,393	245,244	278,386	299,321
พลังงานทดแทน	63,003	68,150	70,597	84,786	95,542
รวม	687,981	753,833	791,126	906,670	1,032,708

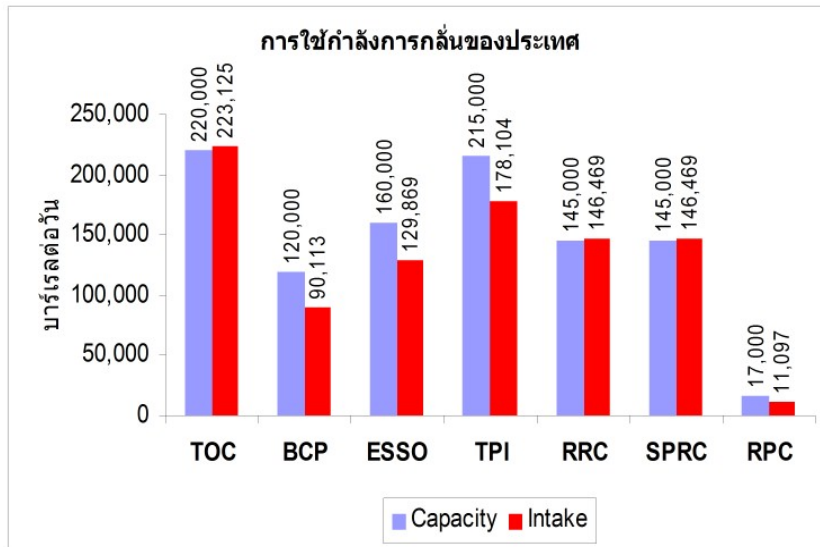

3. สถานการณ์พลังงานรายชนิด

3.1 น้ำมันดิบ

- ปริมาณการจัดหาน้ำมันดิบรวมในปี 2547 อยู่ที่ระดับ 902 พันบาร์เรลต่อวัน หรืออัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.8 โดยการนำเข้าน้ำมันดิบจากต่างประเทศอยู่ที่ระดับ 872 พันบาร์เรลต่อวัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 91) หรือมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.4 ซึ่งการนำเข้าส่วนใหญ่มาจากแหล่งตะวันออกกลางของการจัดหาทั้งหมด และการผลิตน้ำมันดิบภายในประเทศอยู่ที่ระดับ 86 พันบาร์เรลต่อวัน มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 9 ของการจัดหาน้ำมันดิบทั้งประเทศ(ขยายตัวลดลงร้อยละ 11 จากการปิดซ่อมของแหล่งผลิตเบญจมาศ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตใหญ่ที่สุดของประเทศและการหยุดผลิตของแหล่ง Big Oil Project ของยูโนแคล)
- ส่วนปริมาณน้ำมันดิบเข้าโรงกลั่น (Crude Intake) เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 926 พันบาร์เรลต่อวัน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 91 ของความสามารถในการกลั่น (Refinery Capacity) (ระดับ 1,022 พันบาร์เรลต่อวัน) คิดเป็นปริมาณที่ใช้เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.7 หรือ 82 พันบาร์เรลต่อวัน จากช่วงเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ทั้งนี้มาจากโรงกลั่น ทีพีไอที่มีการใช้กำลังการกลั่นเฉลี่ยเพิ่มขึ้นถึง 51 พันบาร์เรลต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 40

3.2 น้ำมันสำเร็จรูป

- การจัดหาน้ำมันสำเร็จรูปในปีนี้มีปริมาณรวมทั้งสิ้น 50,989 ล้านลิตร แบ่งเป็นการผลิตน้ำมันสำเร็จรูปอยู่ที่ระดับ 49,274 ล้านลิตร หรืออัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.4 และการนำเข้าอยู่ที่ระดับ 1,715 ล้านลิตร หรือขยายตัวที่เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 71.8 จากปีที่ผ่านมา
- ส่วนการใช้น้ำมันสำเร็จรูปมีปริมาณ 41,665 ล้านลิตร โดยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.7 ปัจจัยหลักจากการขยายตัวของการใช้ของน้ำมันดีเซล (ร้อยละ 11.9) และน้ำมันเตา (ร้อยละ 21.5) ซึ่งถูกนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงทดแทนก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้าของ กฟผ. และผลกระทบจากมาตรการการตรึงราคาน้ำมันดีเซลของรัฐบาลที่กำหนดขึ้นในปีนี้ได้ส่งผลให้การใช้น้ำมันดีเซลขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ขณะที่การใช้น้ำมันเบนซินมีแนวโน้มชะลอตัวลง โดยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.3 จากการยกเลิกมาตรการตรึงราคาเบนซินตั้งแต่เดือนตุลาคม 2547 และราคาน้ำมันในตลาดโลก ได้ปรับตัวสูงขึ้น โดยที่การใช้น้ำมันเบนซินออกเทน 91 ขยายตัวร้อยละ 1.7 ขณะเดียวกันการใช้น้ำมันเบนซินออกเทน 95 มีอัตราขยายตัวลดลงที่ร้อยละ 1.7
- อย่างไรก็ตาม จากปริมาณการให้น้ำมันสำเร็จรูปมีมากกว่าปริมาณความต้องการใช้ในประเทศจึง ทำให้การส่งออกในปีนี้มีปริมาณการส่งออกน้ำมันสำเร็จรูปจำนวน 6,894 ล้านลิตร คิดเป็นการขยายตัวที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.4

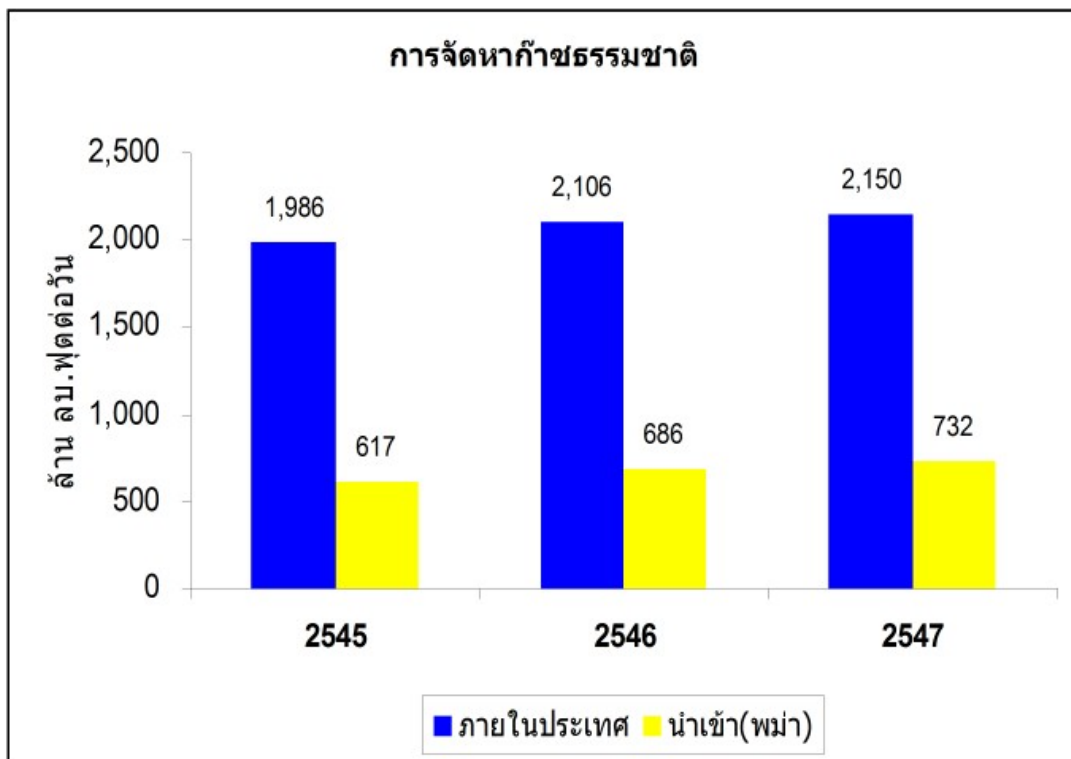
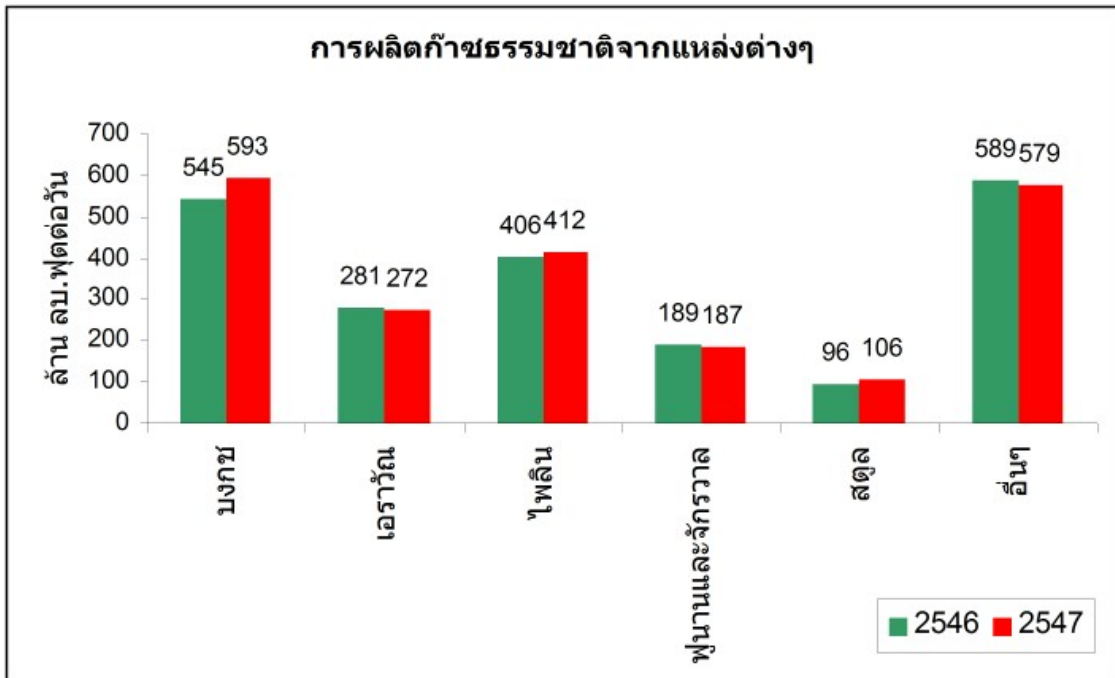
การผลิต การใช้ การนำเข้า และการส่งออกน้ำมันสำเร็จรูป ปี 2547(p)

	ปริมาณ (ล้านลิตร)				การเปลี่ยนแปลง (%) (2547/2546)			
	การใช้	การผลิต	การนำเข้า	การส่งออก	การใช้	การผลิต	การนำเข้า	การส่งออก
เบนซิน	7,661	8,957	193	1,360	0.3	3.8	38.3	22.6
เบนซินพิเศษ	3,085	4,111	23	1,043	-1.7	3.9		21.6
เบนซินธรรมดา	4,631	4,846	170	317	1.7	3.7	21.9	2.6
ดีเซล	19,640	21,243	714	2,382	11.9	11.6	17.8	10.8
น้ำมันก๊าด+เครื่องบิน	4,265	5,750	49	426	12.3	20.6	17.0	-36.2
น้ำมันเตา	6,064	6,722	753	1,078	21.5	8.8	257.1	38.2
ก๊าซปิโตรเลียมเหลว*	4,035	7,631	6	1,647	1.5	23.4		15.6
รวม	41,665	49,274	1,715	6,894	9.7	12.3	71.8	12.4

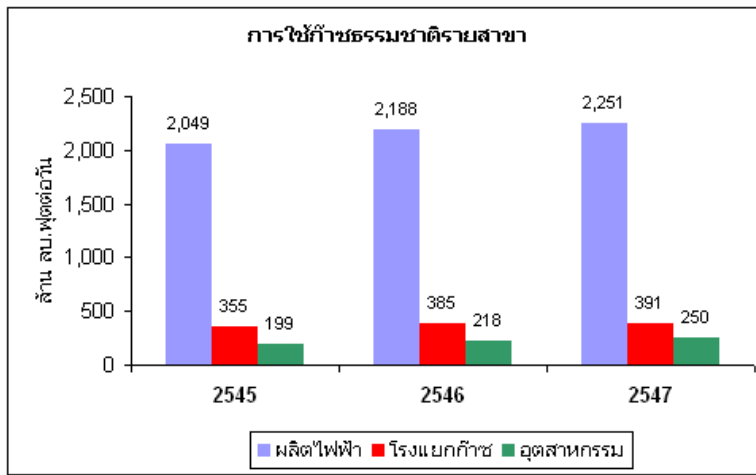
*ไม่รวมการใช้เพื่อเป็นวัตถุดิบ

3.3 ก๊าซธรรมชาติ

- ในปี 2547 การจัดหาก๊าซธรรมชาติปริมาณรวมอยู่ที่ระดับ 2,892 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาคิดเป็นร้อยละ 3.6 โดยที่เป็นปริมาณการผลิตภายในประเทศอยู่ที่ระดับ 2,163 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน อัตราขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.7 หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75 ของการจัดหาก๊าซธรรมชาติทั้งประเทศ ขณะที่ปริมาณการนำเข้าก๊าซธรรมชาติจากพม่าอยู่ที่ระดับ 729 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน อัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.3 ปริมาณการนำเข้าจากแหล่งยาดานาที่เพิ่มขึ้นปริมาณ 30 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 7.3 เช่นเดียวกับปริมาณการนำเข้าจากแหล่งเยตากุน มีปริมาณเพิ่มขึ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 4.8 จากปีที่ผ่านมา

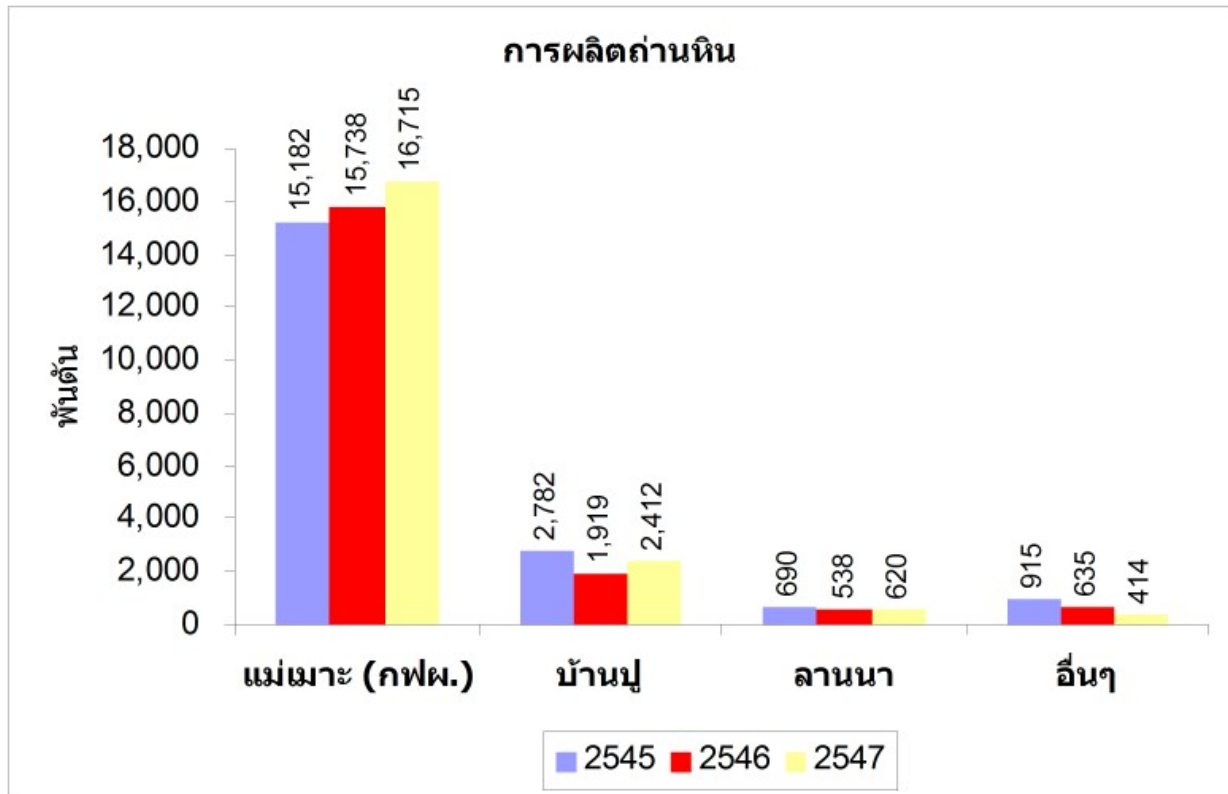

- การใช้ก๊าซธรรมชาติส่วนใหญ่อยู่ในภาคการผลิตไฟฟ้าที่ระดับ 2,251 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 78 ของการใช้ก๊าซธรรมชาติทั้งประเทศ โดยมีอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 ส่วนการใช้ก๊าซฯ ในภาคอื่นๆ ได้แก่ การใช้ในโรงแยกก๊าซมีปริมาณ 391 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14) อัตราขยายตัวร้อยละ 1.6 และปริมาณการใช้ในภาคอุตสาหกรรมอยู่ที่ระดับ 250 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8) โดย ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.7 หรือคิดเป็นปริมาณที่เพิ่มขึ้น 32 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน

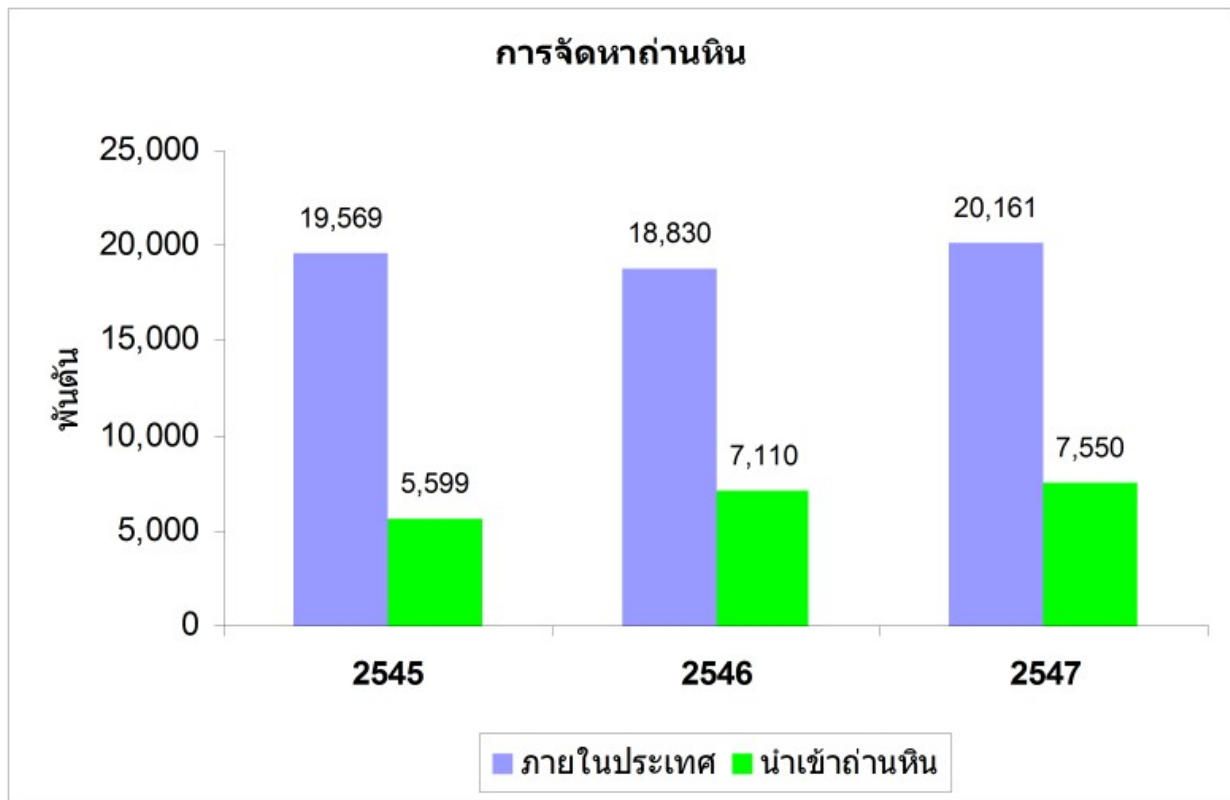

3.4 ถ่านหิน/ลิกไนต์

• การจัดหาลิกไนต์ในปีนี้มีปริมาณ 27.7 ล้านตันซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 6.9 โดยแยกเป็นการผลิตลิกไนต์ภายในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศโดยมีสัดส่วนร้อยละ 73 และ 27 ตามลำดับ การผลิตลิกไนต์ภายในประเทศมีปริมาณ 20.1 ล้านตัน ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.9 ส่วนใหญ่ได้จากแหล่งแม่เมาะของ กฟผ. คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 83 ของปริมาณผลิตลิกไนต์ของประเทศ รองลงมาได้จากแหล่งสัมปทานของบริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน) โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12 การนำเข้าถ่านหินมีการขยายตัวร้อยละ 6.2 จากปีที่ผ่านมา ทั้งนี้จากราคาถ่านหินในตลาดโลกได้ปรับตัวสูงขึ้นมากตามปัจจัยทางด้านอุปทานของตลาดโลกที่ขาดแคลนตลอดปี โดยการลดลงของปริมาณส่งออกจากจีน แอฟริกาใต้ และโปแลนด์ และประกอบกับออสเตรเลียไม่สามารถส่งออกได้อย่างเต็มที่ด้วยปัญหาท่าเรือ พร้อมทั้งรัสเซียมีปัญหาการขนส่งในฤดูหนาว

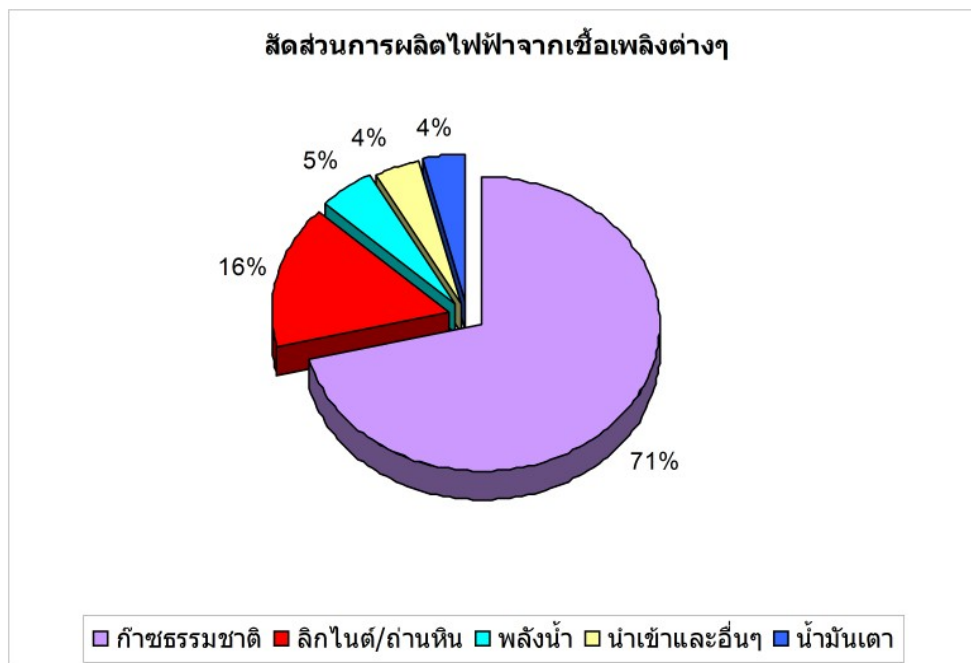

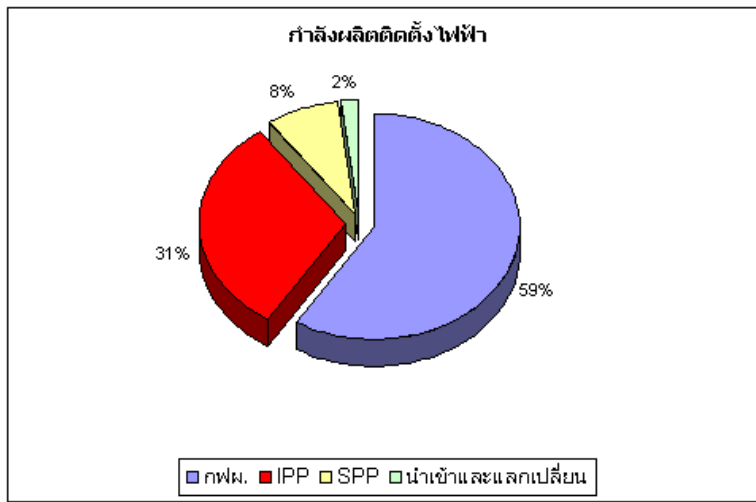
• การใช้ลิกไนต์/ถ่านหินภายในประเทศในปีนี้มีปริมาณรวมอยู่ที่ระดับ 28 ล้านตัน โดยส่วนใหญ่ถูกใช้ในการผลิตไฟฟ้าและภาคอุตสาหกรรมที่สัดส่วนร้อยละ 68 และ 32 ตามลำดับ การใช้ภาคอุตสาหกรรม ที่สำคัญได้แก่ การผลิตปูนซีเมนต์ กระดาษและเยื่อกระดาษ และการปรมไบยาสูบ ซึ่งมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.1 โดยเป็นการเพิ่มขึ้นในภาคผลิตไฟฟ้าของ กฟผ. (ร้อยละ 80) ขณะที่อัตราการใช้ภาคอุตสาหกรรมได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 61.4 เนื่องจากถูกนำไปใช้ทดแทน ถ่านหินนำเข้าที่มีราคาสูง ถ่านหินที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้าของ SPP มีปริมาณ 2.5 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35 ส่วน การนำเข้าถ่านหินนำเข้าร้อยละ 65 ได้ถูกนำไปใช้ในภาคอุตสาหกรรมหรือปริมาณประมาณ 4.6 ล้านตัน

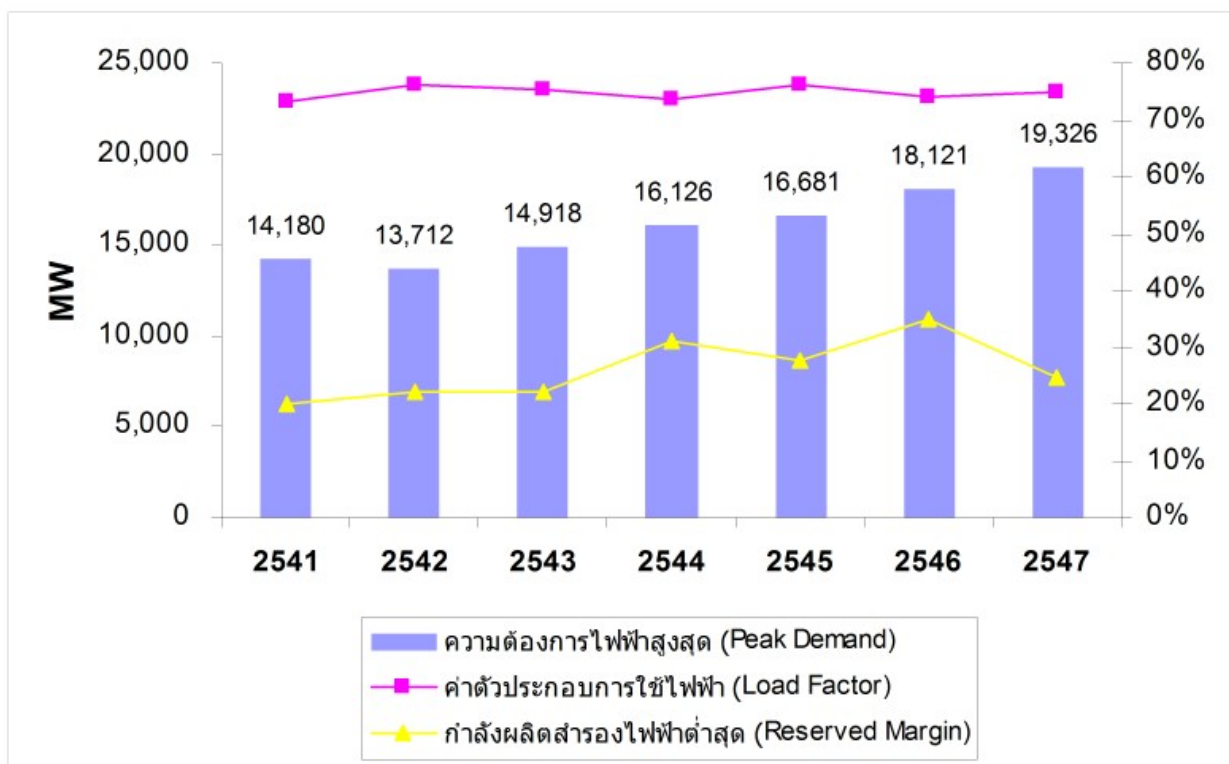
3.5 ไฟฟ้า

- กำลังการผลิตติดตั้งไฟฟ้า ณ เดือนธันวาคม 2547 อยู่ที่ระดับ 26,056 เมกะวัตต์ เพิ่มขึ้นจาก ปีที่ผ่านมา 1,073 เมกะวัตต์ คิดเป็นร้อยละ 4.3 โดยแบ่งเป็นกำลังผลิตติดตั้งของ กฟผ. 15,422 เมกะวัตต์ (หรือเป็นสัดส่วนร้อยละ 59) การรับซื้อจาก IPP 8,000 เมกะวัตต์ (สัดส่วนร้อยละ 31) และจาก SPP 1,994 เมกะวัตต์ (สัดส่วนร้อยละ 8) และการนำเข้าจาก สปป.ลาว และการแลกเปลี่ยนไฟฟ้ากับมาเลเซีย 640 เมกะวัตต์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2

- ความต้องการไฟฟ้าสูงสุดเกิดขึ้น ณ วันที่ 30 มีนาคม 2547 ที่ระดับ 19,326 เมกะวัตต์ สูงกว่าปี ที่ผ่านมา 1,205 เมกะวัตต์ ค่าตัวประกอบการใช้ไฟฟ้าเฉลี่ย (Load Factor) อยู่ที่ร้อยละ 71.6 และกำลังผลิตสำรองไฟฟ้า ต่ำสุด (Reserved Margin) อยู่ที่ร้อยละ 24.5 ซึ่งลดลงจากปีที่ผ่านมาถึงร้อยละ 10.6

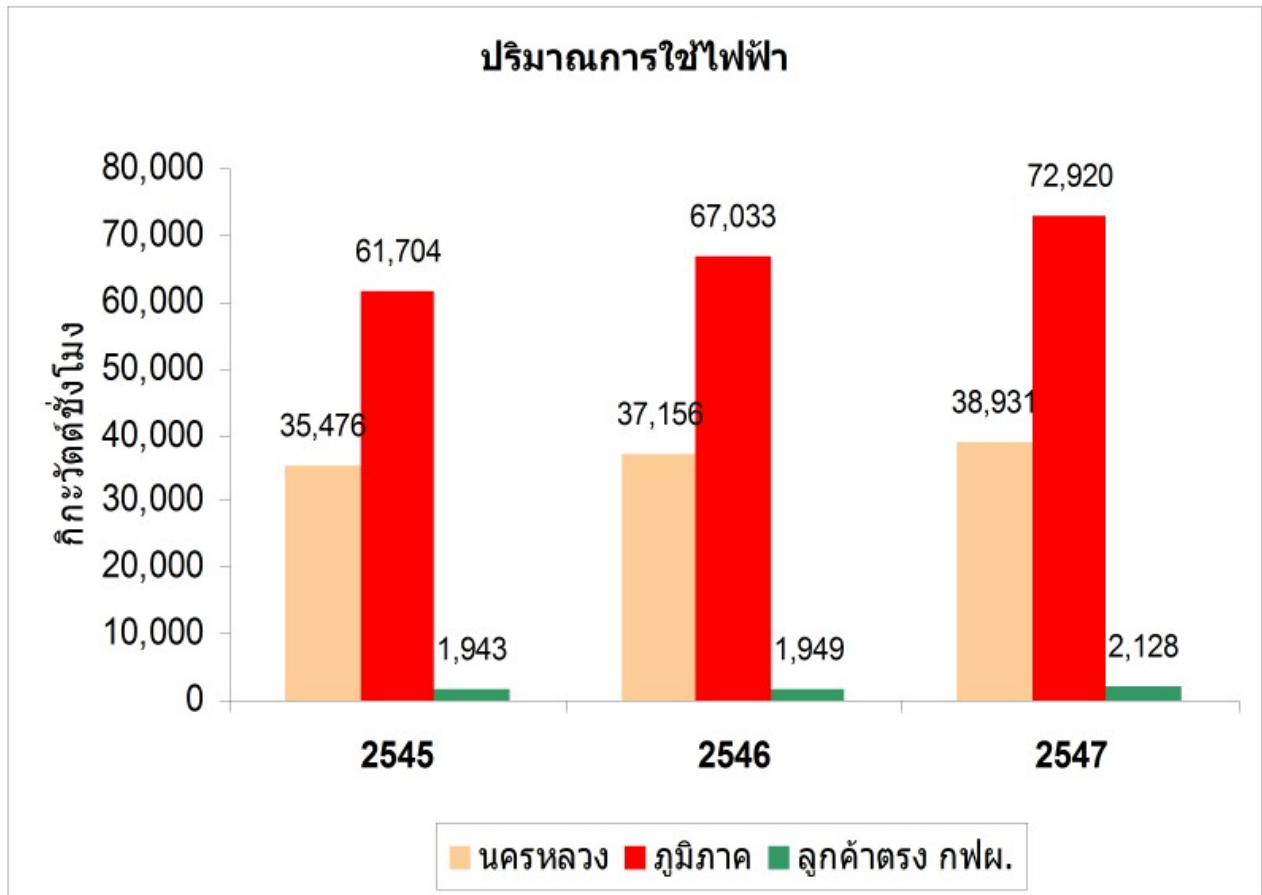
- การผลิตพลังงานไฟฟ้าในปีนี้มีจำนวน 127,511 กิกะวัตต์ชั่วโมง โดยมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นก่อนร้อยละ 7.7 คิดเป็นจำนวนที่เพิ่มขึ้น 9,100 กิกะวัตต์ชั่วโมง
- ปริมาณการใช้เชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าของ กฟผ. ประกอบด้วยการใช้น้ำมันเตาที่เพิ่มขึ้น 691 ล้านลิตร มีอัตราขยายตัวร้อยละ 114.2 เช่นเดียวกับการใช้น้ำมันดีเซลเพิ่มขึ้น 32 ล้านลิตร หรือขยายตัวร้อยละ 143.1 ทั้งนี้ เป็น การใช้เป็นเชื้อเพลิงทดแทนก๊าซธรรมชาติที่มีไม่เพียงพอกับความต้องการในบางช่วงเวลา เนื่องจากกำลังส่งของท่อก๊าซธรรมชาติจากอ่าวไทยเต็ม ขณะเดียวกันการใช้ลิกไนต์เพื่อผลิตไฟฟ้ามีปริมาณเพิ่มขึ้น 1.1 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 7.3

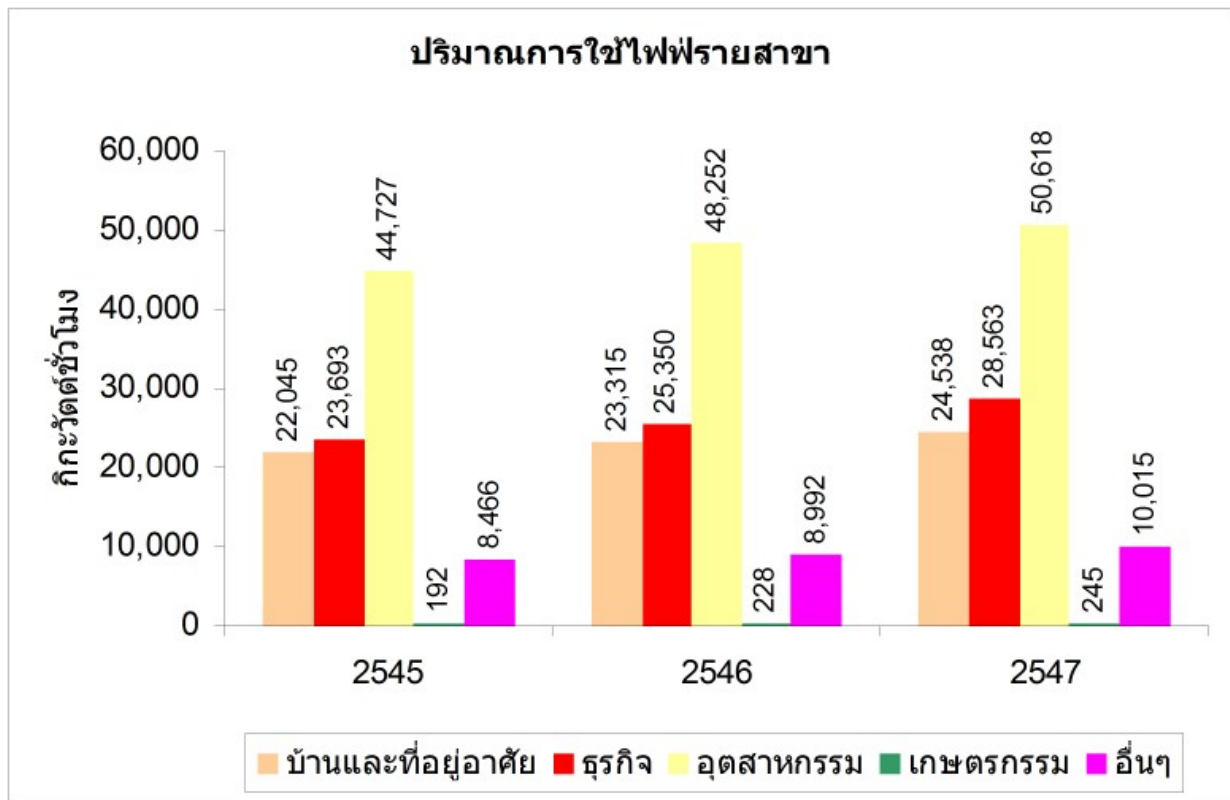
การใช้เชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า

ปี	น้ำมันเตา (ล้านลิตร)	ดีเซล (ล้านลิตร)	ก๊าซธรรมชาติ (ล้านลบ.ฟุต/วัน)	ลิกไนต์ (ล้านตัน)
2545	499	41	1,632	15
2546	605	23	1,624	15.4
2547	1,296	55	1,624	16.5
อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)				
2545	-22.8	-45	8.5	-4.5
2546	21.1	-45.2	-0.5	2.5
2547	114.2	143.1	3.2	7.3

สำหรับสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชนิดต่างๆ ในปีนี้พบว่า สัดส่วนการใช้ก๊าซธรรมชาติสูงสุดร้อยละ 71 รองลงมาได้แก่ ลิกไนต์/ถ่านหิน พลังน้ำ น้ำมันเตา และนำเข้า/น้ำมันดีเซล และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 16, 5, 4 และ 4 ตามลำดับ

- การใช้ไฟฟ้า ปริมาณการใช้ไฟฟ้าทั้งประเทศอยู่ที่ระดับ 113,979 กิกะวัตต์ชั่วโมง เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 7,841 กิกะวัตต์ชั่วโมง หรือคิดเป็นร้อยละ 7.4 ซึ่งประกอบด้วยการใช้ในเขตนครหลวง 38,931 กิกะวัตต์ชั่วโมง หรือขยายตัวร้อยละ 4.8 ในเขตภูมิภาค 72,920 กิกะวัตต์ชั่วโมง หรือขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.8 และการใช้ของลูกค้านำโดยตรงของ กฟผ. อยู่ที่ 2,128 กิกะวัตต์ชั่วโมง หรือขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.2 และเมื่อพิจารณาปริมาณการใช้ไฟฟ้าในรายสาขาพบว่า ทุกสาขามีการใช้เพิ่มขึ้น โดยสัดส่วนการใช้ในสาขาอุตสาหกรรมมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44 ของการใช้ไฟฟ้าทั้งประเทศหรืออยู่ที่ระดับ 50,618 กิกะวัตต์ชั่วโมง ซึ่งขยายตัวจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 4.9 ส่วนสาขาธุรกิจ บ้านและที่อยู่อาศัย สาขาเกษตรกรรม และสาขาอื่นๆ มีการขยายตัวเป็นร้อยละ 12.7, 5.3, 7.7 และ 11.4 ตามลำดับ

4. แนวโน้มการใช้พลังงานปี 2548

• จากประมาณการภาวะเศรษฐกิจของไทยโดย สศช. คาดว่าในปี 2548 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอยู่ที่ ร้อยละ 5.5 - 6.5 และคาดว่า การใช้พลังงานขั้นสุดท้าย จะมีอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 7.0 โดยอยู่ที่ระดับ 1,047 เทียบเท่าพันบาร์เรล น้ำมันดิบต่อวัน ซึ่งจะเกิดขึ้นจาก

- การใช้น้ำมันอาจจะขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 6.0 ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ และตามแผน PDP ที่ กฟผ. จะมีการใช้น้ำมันเตาและน้ำมันดีเซลเพิ่มขึ้น
- ปริมาณการใช้ก๊าซธรรมชาติในภาคอุตสาหกรรมและวัตถุดิบในอุตสาหกรรมคาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 9.5
- ปริมาณการใช้ลิแกนด์/ถ่านหินคาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 10.0
- การใช้ไฟฟ้าคาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 7.4

แต่ทั้งนี้คาดว่าปัจจัยเรื่องของแผนการประกาศลอยตัวราคาน้ำมันดีเซลของรัฐบาลในปี 2548 อาจจะส่งผลต่อภาพรวมการใช้พลังงานของประเทศ โดยที่น้ำมันดีเซลซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อต้นทุนการผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค และการผลิตต่างๆ ของประเทศ รวมทั้งความผันผวนของราคาน้ำมันในตลาดโลกอาจส่งผลให้ปริมาณการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นได้

สถานการณ์นโยบายและมาตรการพลังงานของไทย 2547

ส่วนที่ 4

ความก้าวหน้าการดำเนินงานยุทธศาสตร์ของประเทศ

- ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์พลังงาน ครั้งที่ 1 : พลังงานเพื่อการแข่งขันของประเทศไทย
- แผนบูรณาการการใช้พลังงานและการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ระยะที่ 3

► ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์พลังงาน ครั้งที่ 1 : พลังงานเพื่อการแข่งขันของประเทศไทย

• คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ "ยุทธศาสตร์พลังงานครั้งที่ 1 : พลังงานเพื่อการแข่งขันของประเทศไทย" เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2546 ซึ่งกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาพลังงานของประเทศเป็น 4 ยุทธศาสตร์หลัก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาพลังงานของประเทศให้เกิดความมั่นคง และเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ โดยความก้าวหน้าการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์มีดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ได้กำหนดเป้าหมายที่จะลดสัดส่วนอัตราการเติบโตของการใช้พลังงานต่ออัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ (Energy Elasticity) ลงจาก 1.4 : 1 เหลือ 1 : 1 ภายในปี 2550 ซึ่งถ้าหากภาครัฐสามารถดำเนินการประหยัดพลังงานและให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ตามเป้าหมายแล้ว จะทำให้ประเทศสามารถลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานได้ถึง 3.1 ล้านล้านบาท ในช่วงปี 2550 - 2560 และเพื่อให้เป็นไปตาม เป้าหมาย จึงได้กำหนดมาตรการมุ่งเป้าไปที่ภาคคมนาคมขนส่งและภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก ซึ่งมีสัดส่วนการใช้พลังงานอยู่ร้อยละ 37 และร้อยละ 36 ตามลำดับ โดยมาตรการภาคคมนาคมขนส่ง จะดำเนินการเร่งรัดปรับโครงสร้างและเครือข่ายการขนส่งโดยคำนึงถึงการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการเปลี่ยนระบบขนส่งด้วยรถยนต์เป็นระบบราง เร่งลงทุนระบบขนส่งมวลชน และระบบรถไฟรางคู่ และภาคอุตสาหกรรมจะเร่งรัดปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมและทบทวนทิศทางการส่งเสริมการลงทุน โดยมุ่งอุตสาหกรรมที่ใช้พลังงานน้อย (Non - Energy Intensive) และก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง

- ความก้าวหน้าการดำเนินการปรับโครงสร้างภาคคมนาคมขนส่ง ประกอบด้วย

(1) โครงการสร้างทางรถไฟรางคู่ระยะแรก 4 โครงการ ได้ดำเนินการในส่วนของการวางรางเสร็จเรียบร้อยแล้ว และกำลังดำเนินการวางระบบอาณัติสัญญาณ คาดว่าจะแล้วเสร็จประมาณปลายปี 2548 ซึ่งโครงการ 4 โครงการประกอบด้วย

• สายเหนือ รังสิต - บ้านภาชี - ลพบุรี	104 กม.
• สายใต้บางซื่อ - ดลิ่งชัน - นครปฐม	56 กม.
• สายตะวันออกเฉียงเหนือบ้านภาชี - มาบกะเบา	44 กม.
• สายตะวันออก หัวหมาก - ฉะเชิงเทรา	45 กม.
รวม	249 กม.

(2) การพัฒนาระบบขนส่งมวลชน คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2547 ได้มีมติ ดังนี้

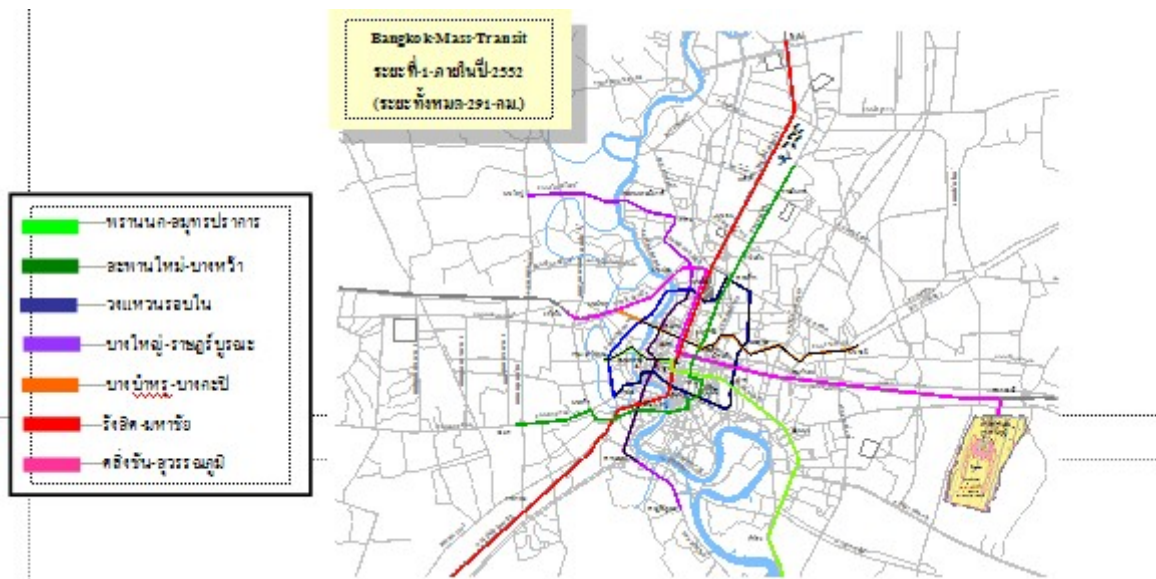
- เห็นชอบแผนงานพัฒนาระบบขนส่งมวลชนระบบรางในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เกี่ยวกับโครงข่ายภาพรวมและกรอบแผนการดำเนินงาน และรับทราบกรอบวงเงินลงทุน โดยให้แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาแผนการระดมเงินทุนที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาระบบขนส่ง

มวลชนระบบรางในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการในระยะแรก รวมทั้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมดำเนินการเจรจาซื้อคืนสัมปทานการเดินรถของบริษัทระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BTS) และบริษัท รถไฟฟ้า กรุงเทพ จำกัด (BMCL) ในราคาที่เหมาะสม

- เห็นชอบโครงการก่อสร้างรถไฟเส้นทางคู่ในเส้นทางชายฝั่งทะเลตะวันออกตอนจะเชิงเทรา - ศรีราชา - ท่าเรือแหลมฉบัง

(3) **รถไฟความเร็วสูง** คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2547 เห็นชอบให้การรถไฟแห่งประเทศไทย ดำเนินโครงการก่อสร้างระบบขนส่งทางรถไฟสายสีแดงเชื่อมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำนวน 2 โครงการ ดังนี้

- สายสีแดง ช่วงพญาไท - สักกะสัน - สุวรรณภูมิ (Airport link) ระยะทาง 28.7 กิโลเมตร จะเริ่มงานก่อสร้างภายในเดือนมีนาคม 2548 คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2550
- สายสีแดง ช่วงรังสิต - บางซื่อ - พญาไท ระยะทาง 28.8 กิโลเมตร อยู่ระหว่างการออกแบบรายละเอียด

- ความก้าวหน้าการดำเนินงานการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรม

กระทรวงพลังงานและกระทรวงอุตสาหกรรมได้ร่วมประชุมหารือ เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรม โดยมาตรการที่จะดำเนินการประกอบด้วย การปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมจากอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจต่ำและใช้พลังงานสูง (High - Energy Intensive) เข้าสู่อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง แต่ใช้พลังงานน้อย (Non - Energy Intensive) แทน รวมทั้งการปรับกระบวนการผลิตที่เน้นการใช้อุปกรณ์/เครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพสูง และมีการบริหารจัดการที่ดี

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาพลังงานทดแทน ได้กำหนดเป้าหมายเพิ่มสัดส่วนพลังงานทดแทนจากเดิมในปี 2545 มีการใช้พลังงานทดแทนอยู่ร้อยละ 0.5 ของพลังงานเชิงพาณิชย์ เป็นร้อยละ 8 ในปี 2554 โดยมาตรการ ดำเนินงานหลัก ประกอบด้วย

- กำหนดเป็นกฎระเบียบหรือกฎหมายบังคับ (Renewable Portfolio Standard :RPS) สำหรับโรงไฟฟ้าใหม่ต้องผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนร้อยละ 4
- กำหนดมาตรการจูงใจเพื่อให้มีการรับซื้อไฟฟ้าที่ผลิตจากพลังงานทดแทนโดยอาศัยมาตรการด้านภาษี
- สนับสนุนการวิจัยและการพัฒนาพลังงานทดแทนอย่างต่อเนื่อง

• **ณ ปัจจุบัน** : คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กที่ใช้พลังงานหมุนเวียนตามนโยบาย RPS เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 และเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2547 แล้วตามลำดับ โดยกำหนดให้โรงไฟฟ้าใหม่ต้องผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม ไฟฟ้าจากขยะมูลฝอย ชีวมวล และพลังน้ำขนาดเล็กในสัดส่วนร้อยละ 5 ของกำลังการผลิต

3. ยุทธศาสตร์การสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน ภายใต้ยุทธศาสตร์นี้ได้เน้นการสร้าง ความมั่นคงด้านไฟฟ้า และความมั่นคงในการจัดหาพลังงานจากเชื้อเพลิงธรรมชาติ โดยด้านไฟฟ้าได้ กำหนดให้มีกำลังผลิตไฟฟ้าที่สมดุลเพียงพอต่อความต้องการใช้ไม่ให้เกิดไฟฟ้าดับหรือไฟฟาดก สำหรับความมั่นคงในการจัดหาพลังงานได้กำหนดเป้าหมายให้ประเทศไทยมีปริมาณสำรองพลังงาน เพียงพอต่อความต้องการใช้ในประเทศเพิ่มจาก 30 ปี เป็น 50 ปี

• **ความก้าวหน้า** : กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติได้ดำเนินการเพื่อให้ประเทศไทยมีก๊าซธรรมชาติ เพียงพอต่อความต้องการใช้ไปอีก 50 ปี ดังนี้

- บริหารสัญญาปิโตรเลียมภายใต้พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 และพระราชบัญญัติ องค์การร่วมไทย - มาเลเซีย พ.ศ. 2533 รวม 116 สัญญา
- บริหารจัดการแหล่งน้ำมันดิบสิริกิติ์ และแหล่งก๊าซธรรมชาติภูมอย่างมีประสิทธิภาพ
- จัดทำร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการชำระค่าภาคหลวงและรายได้อื่นจากการผลิตปิโตรเลียมใน พื้นที่พัฒนาร่วมไทย - มาเลเซีย ให้แล้วเสร็จก่อนที่จะมีการผลิตก๊าซครั้งแรกจากแปลง A - 18 ในต้นปี 2548 รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อนไทย - กัมพูชา โดยคณะทำงานเกี่ยว กับระบบอบการพัฒนาร่วมไทย - กัมพูชา กำลังพิจารณา roadmap ของการพัฒนาร่วมกันก่อน นำเสนอคณะอนุกรรมการร่วมด้านเทคนิคไทย - กัมพูชา ต่อไป
- เพิ่มขีดความสามารถในการจัดหาเชื้อเพลิงธรรมชาติ โดยอยู่ระหว่างดำเนินการประเมินปริมาณ สำรองปิโตรเลียม 61 แหล่ง และจัดทำแผนการประเมินปริมาณทรัพยากรปิโตรเลียมจากแอ่ง สะสมตะกอนที่คัดสรรแล้วในประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการจัดหาเชื้อเพลิงธรรมชาติในพื้นที่อื่นๆ ในต่างประเทศ

ทั้งนี้ กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติกำลังดำเนินการจัดทำแผน 5 ปี การพัฒนาและผลิตปิโตรเลียมจากแหล่ง ในประเทศ เพื่อบริหารการนโยบายด้านการจัดหาเชื้อเพลิงธรรมชาติ ความต้องการใช้เชื้อเพลิง ธรรมชาติ แผนการดำเนินงานของบริษัทผู้รับสัมปทานในประเทศ และแผนการจัดหาเชื้อเพลิง ธรรมชาติจากต่างประเทศ เมื่อয়กร่างแล้วเสร็จ จะนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน เพื่อ กำหนดเป็นนโยบายของกระทรวงพลังงานต่อไป

4. ยุทธศาสตร์การปรับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางพลังงานในภูมิภาค ได้กำหนดเป้าหมาย ให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางซื้อขายพลังงาน (Energy Trading Hub) และประเทศมีรายได้เพิ่มจาก มูลค่าการซื้อขายพลังงานเพิ่มขึ้น ความก้าวหน้าในการดำเนินงานเพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง พลังงานในภูมิภาค ดังนี้

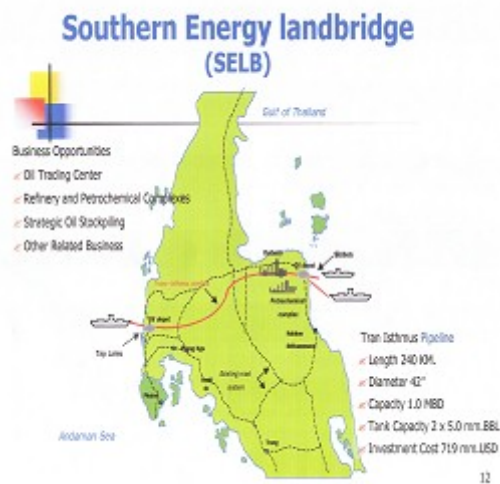
4.1 ความก้าวหน้าเรื่องการจัดตั้งศูนย์กลางการค้าน้ำมันที่ศรีราชา

- มีการแก้ไขกฎระเบียบให้เอื้อต่อการค้าน้ำมันระหว่างประเทศ 18 ฉบับ
- มีผู้ค้าได้รับอนุญาตให้ทำธุรกรรมในเขตปลอดอากร 4 ราย ได้แก่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) B.E. Moors Co.,Ltd. ISS Thoresen Agencies Ltd. และบริษัท บางจาก ปิโตรเลียม จำกัด
- ปรับระบบปฏิบัติการเพื่อรองรับการผสมน้ำมัน

- การดำเนินการในขั้นต่อไปเพื่อสนับสนุนการขยายตัวการค้า ประกอบด้วย ขยายคลังน้ำมัน และ ทุนรับน้ำมัน รวมทั้งพัฒนาระบบการเงินเพื่อเพิ่มความคล่องตัว

4.2 ความก้าวหน้าของโครงการ Strategic Energy Land Bridge เชื่อมเส้นทางเศรษฐกิจระหว่าง ทะเลฝั่งตะวันตก และทะเลฝั่งตะวันออก

- 8 ตุลาคม 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้แต่งตั้งคณะกรรมการประสานการพัฒนา ยุทธศาสตร์ศูนย์กลางพลังงานในภูมิภาค (กพภ.)
- กระทรวงพลังงานได้จ้างบริษัทที่ปรึกษาจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และกำหนดเส้นทางยุทธศาสตร์ที่แน่นอน รวมทั้งทำการศึกษาเรื่อง Oil Spill และเริ่มนำเสนอ และประชาสัมพันธ์โครงการให้ส่วนราชการภาคเอกชน ตัวแทนชุมชน และแกนนำประชาชน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2547 ในพื้นที่ต่างๆ ดังนี้
 - วันที่ 20 - 21 พฤษภาคม 2547 ณ พังงาเบย์รีสอร์ท จังหวัดพังงา
 - วันที่ 21 มิถุนายน 2547 ณ Twin Lotus จังหวัดนครศรีธรรมราช
 - วันที่ 2 - 5 มิถุนายน 2547 ณ วัดเขาพนมไทร อ.สิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช
 - วันที่ 9 กรกฎาคม 2547 ณ โรงเรียนวัดปทุมทวยการาม จังหวัดนครศรีธรรมราช
 - วันที่ 30 กรกฎาคม 2547 ณ ต.ทุ่งใน อ.สิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช
 - วันที่ 27 สิงหาคม 2547 ณ วัดหลักแก่น อ.ท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

▶ แผนบูรณาการการใช้พลังงานและการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ระยะที่ 3

• ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระลอกใหม่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 (ค.ศ. 2005) เพื่อรองรับการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมที่จะเพิ่มขึ้นอันเป็นผลต่อเนื่องจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีแผนแม่บทอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ 3 ขึ้นเป็นแนวทาง ในการจะพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีให้แข็งแกร่งต้องพัฒนาจากก๊าซธรรมชาติ (Gas base) เนื่องจากมีต้นทุนต่ำกว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีจากแนฟธา (Oil base) และไทยมีก๊าซธรรมชาติเป็นทรัพยากรภายในประเทศ จึงเป็นข้อได้เปรียบของประเทศ ตลอดจนการพัฒนาอุตสาหกรรม ปิโตรเคมีจากก๊าซธรรมชาติยังเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับก๊าซธรรมชาติของประเทศมากขึ้น

• รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน (นายพรหมินทร์ เลิศสุริย์เดช) จึงได้มีนโยบายที่จะพัฒนาอุตสาหกรรม ปิโตรเคมีให้สอดคล้องกับการพัฒนาพลังงานของประเทศ โดยให้จัดทำแผนบูรณาการระหว่างแผนพลังงานกับแผนอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และกำหนดเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งของกระทรวงพลังงานที่จะเป็นตัวกระตุ้นให้เศรษฐกิจขยายตัวตามเป้าหมายของรัฐบาล

- กระทรวงพลังงานได้จ้างสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ทำการศึกษาแผนแม่บทอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ระยะที่ 3 เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีอย่างเป็นระบบ และศึกษาตัวเลขมูลค่าเพิ่มของการนำก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีอยู่ภายในประเทศมาเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี สำระสำคัญของแผนแม่บทอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ระยะที่ 3 สรุปได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การจัดทำแผนแม่บท

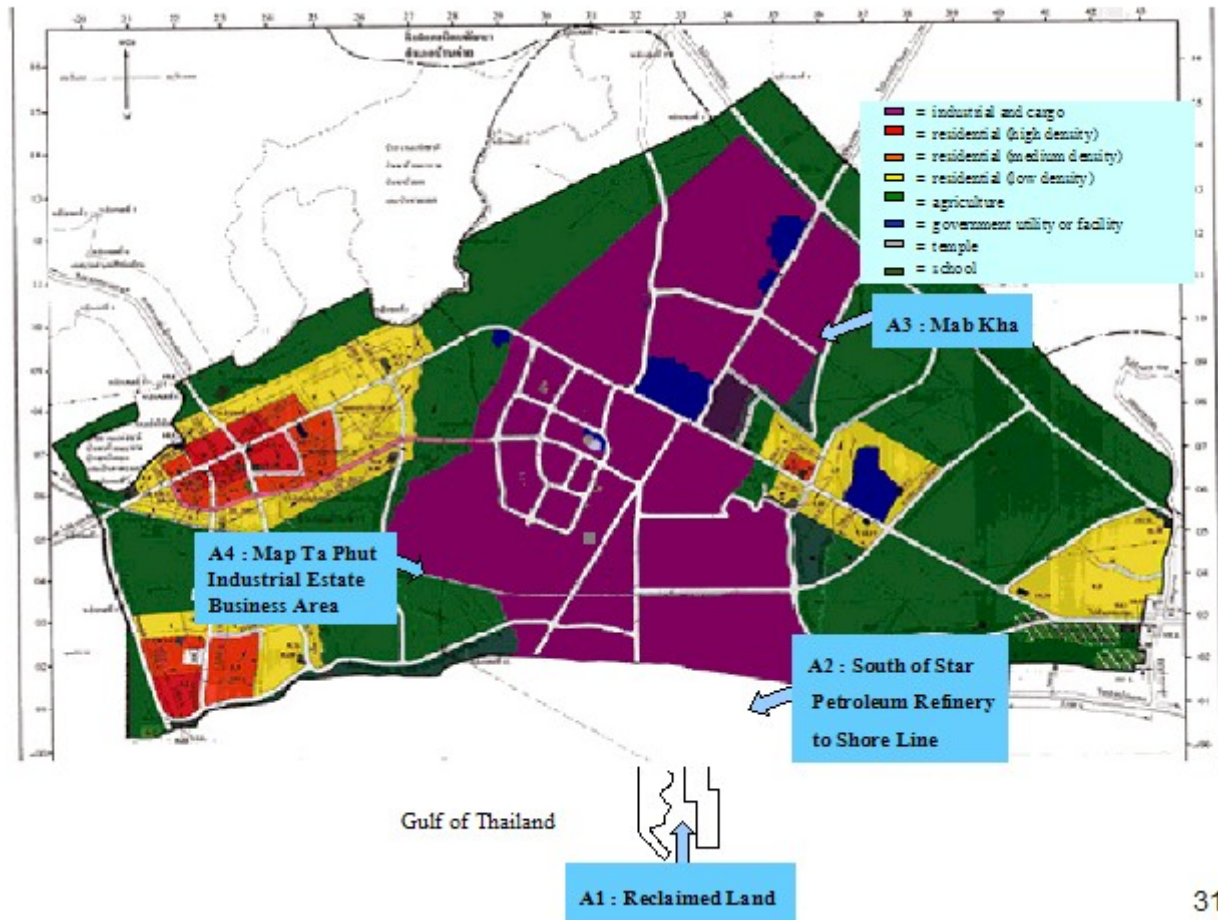
เพื่อกำหนดทิศทางและโอกาสการผลิต ผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ระยะที่ 3 สำหรับ 15 ปี ข้างหน้าอย่างเป็นระบบ และเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่จำเป็นเพื่อรองรับการพัฒนา อุตสาหกรรมปิโตรเคมี ระยะที่ 3 ตลอดจนกำหนดแผนการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุแผนแม่บท

2. ความต้องการที่ดิน ระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และกำลังคนสำหรับ อุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ 3

การสร้างโรงงานใหม่ตามโครงการลงทุนในระยะที่ 3 ในพื้นที่เดียวกัน คือ มาบตาพุด และ พื้นที่ใกล้เคียง ระบบสาธารณูปโภคทั้งหมดที่ต้องการ ประกอบด้วย พื้นที่ในการสร้างโรงงานทั้งหมดจำนวน 3,000 ไร่ ปริมาณความต้องการใช้พลังงานไฟฟ้า 348 เมกะวัตต์ และปริมาณความต้องการใช้น้ำ 42.2 ล้านลูกบาศก์เมตร รวมทั้ง การจ้างแรงงานใหม่ทั้งสิ้น 5,600 คน ทั้งระดับปริญญาตรีและระดับอาชีวศึกษา

พื้นที่ในมาบตาพุดและพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อสร้างโรงงานปิโตรเคมี

31

จากการศึกษาพบว่าพื้นที่มาบตาพุดและพื้นที่ใกล้เคียงโดยเฉพาะพื้นที่ A4 เป็นทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ 3 เนื่องจากพื้นที่ในมาบตาพุดมีโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคพร้อมอยู่แล้ว การขยายการผลิตในมาบตาพุดจะช่วยให้มีการใช้โครงสร้างพื้นฐานที่สร้างไว้แล้วอย่างเต็มที่ เป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้กับอุตสาหกรรมปิโตรเคมีไทยทั้งระบบ

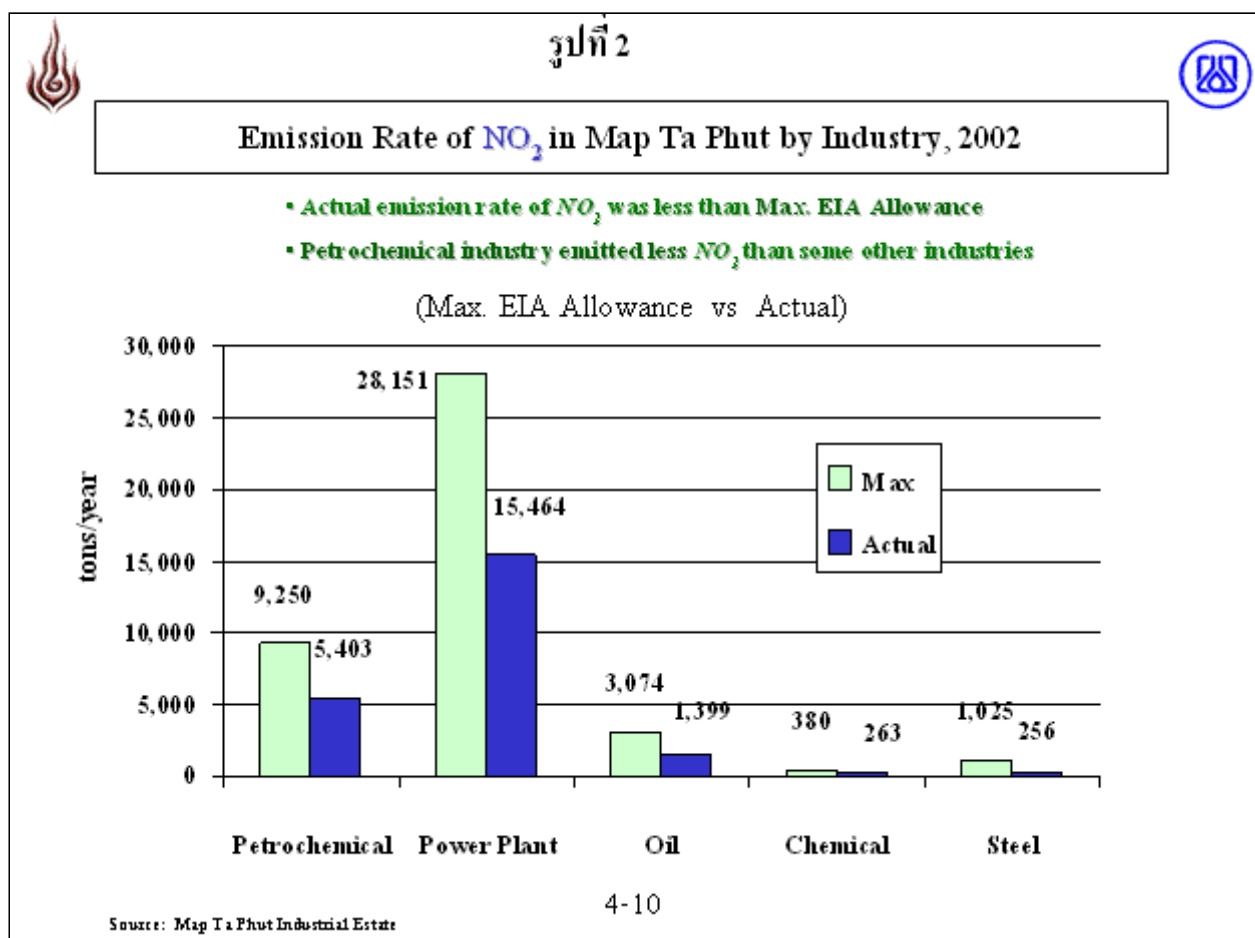
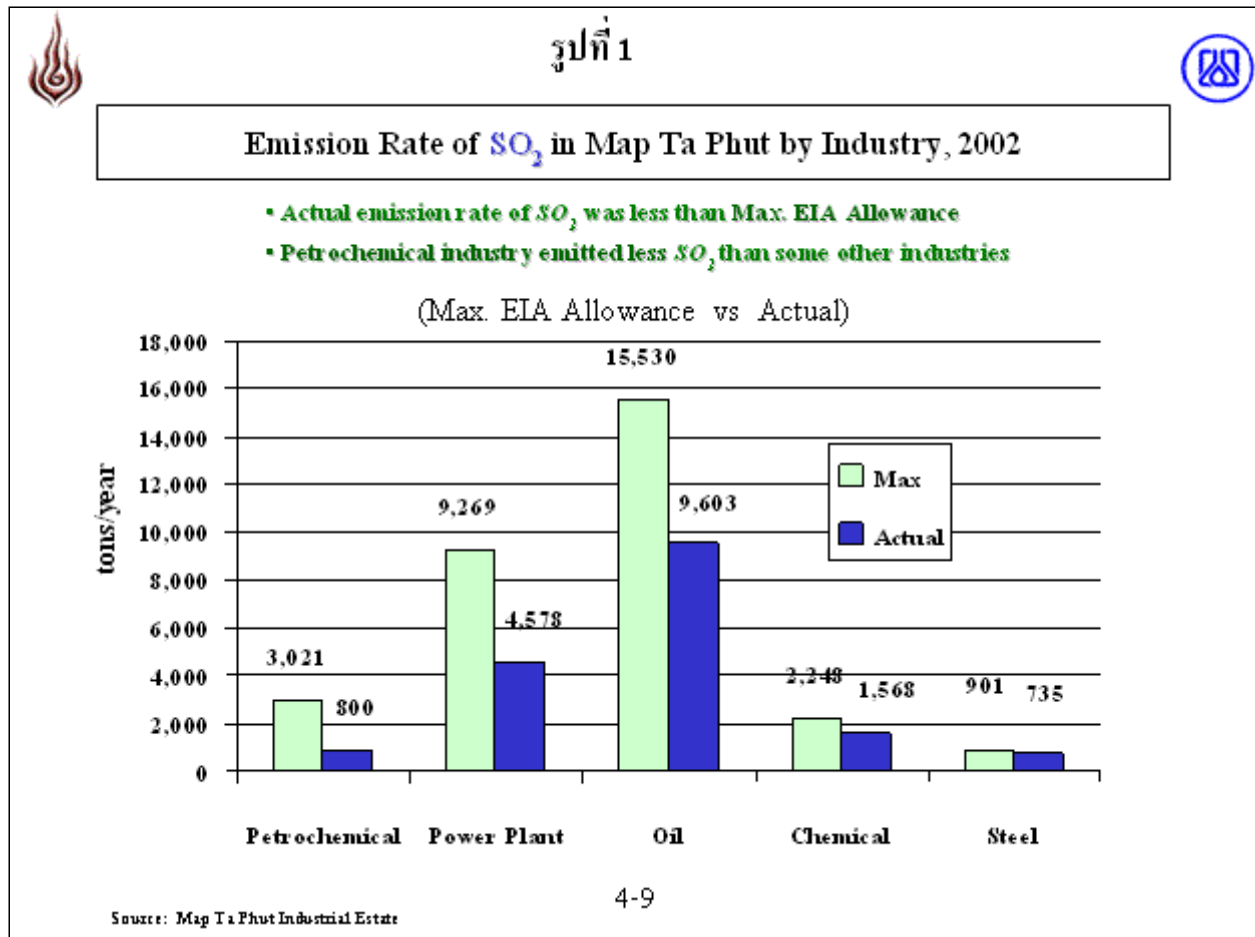
3. กลยุทธ์เป้าหมาย (Target Strategies) สำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ 3 มี ทั้งหมด 5 กลยุทธ์ โดยมีเป้าหมาย ได้แก่

- จัดตั้งหน่วยงานเพื่อกำหนดและดูแลนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี
- สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับก๊าซธรรมชาติ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง
- ขยายการผลิตปิโตรเคมีในเขตมาบตาพุดให้เกิดเป็นคลัสเตอร์ที่เข้มแข็ง และพัฒนาอุตสาหกรรมบางส่วนที่อำเภอสีชลให้สอดคล้องกับโครงการ Land Bridge ที่จะเกิดขึ้น
- สร้างความร่วมมือทางธุรกิจทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ (Alliances)
- เร่งแก้ปัญหาการพัฒนาบุคลากรและระบบข้อมูลการค้าในตลาดสากล

4. การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมสำหรับอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ระยะที่ 3

จากการศึกษาข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นพบว่า พื้นที่บริเวณมาบตาพุดและพื้นที่ใกล้เคียงยังมีศักยภาพเพียงพอในการรองรับการปล่อยของเสียได้ (Enough Carrying Capacity) ดังนั้นการขยายอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ระยะที่ 3 ในพื้นที่บริเวณนี้สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากค่าความเข้มข้นของ SO_2 และ NO_2 ที่มีการตรวจวัดในบริเวณมาบตาพุดอยู่ระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดเป็นจำนวนมาก โดยที่ค่าความเข้มข้นของ SO_2 และ NO_2 ที่โรงงานปล่อยออกมามีปริมาณน้อยกว่าจำนวนที่แต่ละโรงงานได้ขออนุญาตไว้ในการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment - EIA) อยู่จำนวนมาก และการปล่อยมลพิษของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีจะมีจำนวนน้อยกว่า อุตสาหกรรมหลายประเภท อาทิ โรงไฟฟ้าซึ่งต้องเผาเชื้อเพลิงจำนวนมาก

อย่างไรก็ตามการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในระยะต่อไป เช่น การนำสารต่างๆ กลับมาใช้ใหม่ การใช้เทคโนโลยีช่วยลดการปล่อยมลพิษ การใช้แนวคิด Emission Trading เป็นต้น

สถานการณ์นโยบายและมาตรการพลังงานของไทย 2547

ส่วนที่ 5

นโยบายและมาตรการพลังงานปี 2547

- นโยบายด้านปิโตรเลียม
- นโยบายด้านไฟฟ้า
- นโยบายด้านอนุรักษ์พลังงาน

นโยบายด้านปิโตรเลียม

- นโยบายการตรึงราคาน้ำมัน
- แผนแม่บทระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2544 - 2554 (ปรับปรุงครั้งที่ 2)
- การส่งเสริมและสนับสนุนการนำก๊าซธรรมชาติมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในภาคขนส่ง
- การอนุมัติตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเป็นเชื้อเพลิง

► นโยบายการตรึงราคาน้ำมัน

• จากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างสหรัฐอเมริกาและอิรักซึ่งได้เริ่มขึ้นตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2546 ได้ส่งผลให้ราคาน้ำมันดิบและราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาน้ำมันสำเร็จรูปในประเทศไทยปรับตัวสูงขึ้นตามราคาตลาดโลก รัฐบาลจึงได้มีนโยบายบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนโดยดำเนินมาตรการตรึงราคาน้ำมันขายปลีกโดยใช้เงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายชดเชยราคาน้ำมันไปก่อน และเมื่อราคาน้ำมันลดต่ำลงให้เก็บเงินคืนเข้ากองทุนน้ำมันฯ มาตรการตรึงราคาน้ำมันเริ่มดำเนินการครั้งแรกระหว่างวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2546 ถึง 20 พฤษภาคม 2546

• ช่วงไตรมาสที่ 4 ของปี 2546 ราคาน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดโลกได้ปรับตัวสูงขึ้นอีกหลังจากที่ราคาได้อ่อนตัวลงตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ทั้งนี้เนื่องจากการผลิตน้ำมันเบนซินของโลกไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด โรงกลั่นน้ำมันสำเร็จรูปหลายแห่งปิดซ่อมบำรุง และประเทศจีนได้ลดการส่งออกน้ำมันเพื่อสะสมไว้ใช้ใน ช่วงตรุษจีน ประกอบกับสถานการณ์ความไม่มั่นคงทางการเมืองโดยเฉพาะในตะวันออกกลาง และการเก็งกำไรจากกองทุนเพื่อการลงทุน (Hedge Fund) ในตลาดค่าน้ำมันระหว่าง

ประเทศ ทำให้อาหราน้ำมันสำเร็จรูปในประเทศไทยปรับตัวสูงขึ้นตามราคาตลาดโลก และ อาจจะส่งผลกระทบต่อกรขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ และสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชน จากระดับราคาสินค้า ค่าบริการ และค่าขนส่งที่ปรับตัวสูงขึ้นตามราคาน้ำมัน นายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2546 จึงได้มีนโยบายบรรเทาผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจและช่วยเหลือประชาชนในช่วงราคาน้ำมันแพงโดยให้นำมาตรการตรึงราคาขายปลีกมาดำเนินการอีกครั้งคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2547 ได้มีมติเห็นชอบให้จ่ายเงินชดเชยจากกองทุน น้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อตรึงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงอีกครั้ง โดยเริ่มมีผลบังคับใช้อนหลังตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2547 เป็นต้นไป โดยราคาขายปลีกรวมภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ กรุงเทพมหานคร ของน้ำมันเบนซินออกเทน 95, 91 และดีเซลหมุนเร็วไว้ที่ระดับ 16.99, 16.19 และ 14.59 บาท/ลิตร ตามลำดับ

• ระหว่างวันที่ 10 มกราคม 2547 ถึง 20 ตุลาคม 2547 กระทรวงพลังงานได้ทยอยปรับขึ้นราคาน้ำมันเบนซิน และ ณ วันที่ 20 ตุลาคม 2547 ราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95, 91 อยู่ที่ระดับ 22.39 และ 21.59 บาท ตามลำดับ ซึ่งราคาดังกล่าวอยู่ในระดับใกล้เคียงกับราคาในตลาดโลก รวมทั้งประชาชนเริ่มปรับตัวยอมรับกับราคาจริงของน้ำมันเบนซินที่อยู่ในระดับสูง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานในฐานะประธานคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานจึงได้เห็นชอบให้ยกเลิกการตรึงราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95 และ 91 โดยปล่อยให้ราคาน้ำมันเบนซินกลับสู่ระบบราคาลอยตัวตามตลาดโลกเช่นเดิม ตั้งแต่วันที่ 21 ตุลาคม 2547 เป็นต้นไป ยังคงตรึงเฉพาะราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วไว้ที่ระดับ 14.59 บาท/ลิตร ซึ่งภายหลังการประกาศระบบราคาน้ำมันลอยตัวในเดือนพฤศจิกายน ผู้ค้าน้ำมันได้ปรับราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินทุกชนิดลดลง 3 ครั้งๆ ละ 40 สตางค์/ลิตร และเดือนธันวาคมได้ปรับราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินลดลง 5 ครั้ง รวม 1.90 บาท/ลิตร และจากการดำเนินนโยบายตรึงราคาน้ำมันขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2547 จนถึง 5 มกราคม 2548 รวม 362 วัน กองทุนน้ำมันฯ ได้จ่ายเงินชดเชยสะสมไปแล้วทั้งสิ้นจำนวน 60,283.01 ล้านบาท

ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง (10 มกราคม 2547 - 5 มกราคม 2548)
(บาท/ลิตร)

วัน/เดือน/ปี	เบนซินออกเทน 95	เบนซินออกเทน 91	ดีเซลหมุนเร็ว	จำนวนเงินชดเชยสะสม (ล้านบาท)
10 มกราคม	16.99	16.19	14.59	98.85
1 กุมภาพันธ์	16.99	16.19	14.59	1,654.4
1 มีนาคม	16.99	16.19	14.59	2,796.0
1 เมษายน	16.99	16.19	14.59	4,800.7
1 พฤษภาคม	16.99	16.19	14.59	7,161.1
7 พฤษภาคม	17.59	16.79	14.59	8,119.5
1 มิถุนายน	17.59	16.79	14.59	12,254.8
8 มิถุนายน	18.19	17.39	14.59	13,263.2
18 มิถุนายน	18.79	17.99	14.59	14,342.1
1 กรกฎาคม	18.79	17.99	14.59	15,511.4
29 กรกฎาคม	19.39	18.59	14.59	20,259.5
11 สิงหาคม	20.59	20.68	14.59	23,480.7
17 สิงหาคม	21.19	20.39	14.59	25,002.2
24 สิงหาคม	21.79	20.99	14.59	25,953.1
30 กันยายน	21.79	20.99	14.59	35,796.4
20 ตุลาคม	22.39	21.59	14.59	42,216.2
21 ตุลาคม	22.39	21.59	14.59	42,565.4
4 พฤศจิกายน	21.99	21.19	14.59	46,997.7
12 พฤศจิกายน	21.59	20.79	14.59	49,270.5
22 พฤศจิกายน	21.19	20.39	14.59	51,972.1
4 ธันวาคม	20.79	19.99	14.59	54,947.9
8 ธันวาคม	20.39	19.59	14.59	55,577.5
10 ธันวาคม	19.99	19.19	14.59	55,895.2
14 ธันวาคม	19.59	18.79	14.59	56,568.2
17 ธันวาคม	19.29	18.49	14.59	57,188.0
31 ธันวาคม	19.29	18.49	14.59	59,577.7

► แผนแม่บทระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2544 - 2554 (ปรับปรุงครั้งที่ 2)

- เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2544 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ เรื่องแผนแม่บทระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2544 - 2554 (ปรับปรุงครั้งที่ 1) ของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ปตท.) เพื่อเป็นกรอบการลงทุนก่อสร้างระบบ ท่อส่งก๊าซธรรมชาติของ ปตท. จำนวน 10 โครงการ วงเงินลงทุนรวม 104,834 ล้านบาท (ณ อัตราแลกเปลี่ยน 40 บาท ต่อเหรียญสหรัฐอเมริกา)

แนวโน้มความต้องการก๊าซธรรมชาติในอนาคต

ภาคการผลิตไฟฟ้า จากแนวโน้มความต้องการใช้ไฟฟ้าของประเทศที่เพิ่มขึ้น เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2547 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. 2547 - 2558 (PDP 2004) ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) โดยระหว่างปี พ.ศ. 2548 - 2553 จะมีโรงไฟฟ้าเกิดขึ้นใหม่กำลังการผลิตรวม 8,252 เมกะวัตต์ จะเป็นโรงไฟฟ้าที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงร้อยละ 69 หรือเท่ากับความต้องการก๊าซธรรมชาติประมาณ 820 ล้าน ลบ.ฟุตต่อวัน ประกอบด้วยโรงไฟฟ้าของบริษัท กัลฟ์อิลีกทริก จำกัด (มหาชน) ขนาดกำลังการผลิต 1,468 เมกะวัตต์ โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ขนาดกำลังการผลิต 700 เมกะวัตต์ จำนวน 4 โรง และโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมของบริษัท ราชบุรีพาวเวอร์ จำกัด ขนาดกำลังการผลิต 700 เมกะวัตต์ จำนวน 2 โรง ขณะที่**ภาคอุตสาหกรรมและขนส่ง** ปตท. คาดว่าความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติจะมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากระดับ 250 ล้าน ลบ.ฟุตต่อวัน ปี 2547 เป็น 610 ล้าน ลบ.ฟุตต่อวัน ปี 2558 หรือมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ร้อยละ 8 ต่อปี นอกจากนี้ ปตท. มีแผนจะเริ่มดำเนินงานโครงการโรงแยกก๊าซธรรมชาติ หน่วยที่ 6 ที่มีกำลังการผลิตแยกก๊าซธรรมชาติขนาด 1,100 ล้านลบ.ฟุตต่อวัน ในปี 2553 เพื่อรองรับอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และรองรับกับความต้องการก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่มีการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ ทำให้ความต้องการก๊าซธรรมชาติจะเพิ่มขึ้นจากระดับ 400 ล้านลบ.ฟุตต่อวัน ปี 2547 เป็น 1,050 ล้าน ลบ.ฟุตต่อวัน ปี 2558 หรือมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 9 ต่อปี

การจัดหาก๊าซธรรมชาติ

ปัจจุบันการจัดหาก๊าซธรรมชาติจะได้จากภายในประเทศร้อยละ 74 และการนำเข้าจากสหภาพพม่าร้อยละ 26 ซึ่งมีปริมาณซื้อขายตามสัญญา รวม 2,741 ล้านลบ.ฟุตต่อวัน และในช่วงปี 2549 - 2553 ปตท. ได้มีแผนจะจัดหาจากแหล่งใหม่ภายในประเทศมีปริมาณรวม 1,180 ล้านลบ.ฟุตต่อวัน และแหล่งที่มีสัญญาอยู่ในปัจจุบันเพิ่มขึ้นอีกปริมาณ 500 ล้านลบ.ฟุตต่อวัน

แผนแม่บทระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ฉบับที่ 3

จากความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น และการจัดหาก๊าซที่สามารถรองรับได้ ปตท. จึงได้ทบทวนและปรับปรุงแผนแม่บทระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ฉบับที่ 3 เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการใช้

ก๊าซธรรมชาติที่เพิ่มขึ้นในอนาคต โดยสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ได้นำแผนฯ ดังกล่าว เสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) และคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2547 และวันที่ 17 พฤษภาคม 2548 ตามลำดับ ซึ่งแผนแม่บทฯ ปรับปรุงครั้งที่ 2 เป็นการ ทบทวนแผนแม่บทท่อส่งก๊าซฯ เกี่ยวกับการขยายกำลังส่งของระบบท่อส่งก๊าซฯ ในทะเล เส้นที่ 3 และ ปรับลดความดันปลายทางที่จุดขึ้นฝั่งที่จังหวัดระยอง และการเพิ่มขีดความสามารถของระบบท่อส่งก๊าซฯ บนบกเพื่อรองรับการจัดหาก๊าซฯ เพิ่มเติมจากอ่าวไทย และรองรับความต้องการก๊าซฯ ของโรงไฟฟ้าพลัง ความร้อนร่วมพระนครใต้และพระนครเหนือ (ระบบท่อส่งก๊าซฯ ระยอง - บางปะกง - วังน้อย สามารถให้ กำลังส่งก๊าซฯ สูงสุด 1,100 ล้านลบ.ฟุต ต่อวัน) รวมทั้งรองรับการนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) ใน อนาคต พร้อมทั้งได้เร่งดำเนินโครงการในระยะที่ 2 ของแผนแม่บทฯ ฉบับเดิมให้เร็วขึ้น ได้แก่ โครงการ ท่อส่งก๊าซฯ วังน้อย - แกลงคอย การติดตั้ง Compress บนบกและในทะเล และโครงการท่อส่งก๊าซฯ ใน ทะเลจากพื้นที่พัฒนาร่วมไทย - มาเลเซีย - แหลงอาทิตย์ ดังนั้น โครงการที่จะดำเนินการตามแผนแม่ บทฯ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2 ระหว่างปี 2544 - 2554 มีจำนวน 11 โครงการ โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 จำนวน 4 โครงการ ระยะที่ 2 จำนวน 5 โครงการ และระยะที่ 3 จำนวน 2 โครงการ ดังนี้

โครงการในระยะที่ 1	ปีที่เริ่มส่งก๊าซฯ
1. หน่วยเพิ่มความดันที่กาญจนบุรี	ก.ค. 2548
2. หน่วยเพิ่มความดันสำรองที่ราชบุรี	ก.ค. 2549
3. ท่อไทรน้อย - โรงไฟฟ้าพระนครใต้/พระนครเหนือ	ก.ค. 2549
4. ท่อในทะเล อาทิตย์ - PRP - ระยอง	พ.ค. 2549/ปลาย 2549
ท่อบนบกเส้นที่ 3 ระยอง - บางปะกง	ต้น 2549
โครงการในระยะที่ 2	ปีที่เริ่มส่งก๊าซฯ
1. ท่อบนบก วังน้อย - แกลงคอย	ธ.ค. 2549
2. หน่วยเพิ่มความดันบนบก/ในทะเล	ธ.ค. 2549/ต้น 2550
3. ท่อในทะเล JDA - อาทิตย์	ต้น 2550
4. หน่วยเพิ่มความดันบนบกกลางทาง	ต้น 2552
5. ท่อบนบก ระยอง - บางปะกง - วังน้อย และ Compressors	ต้น 2553
โครงการในระยะที่ 3	ปีที่เริ่มส่งก๊าซฯ
1. ท่อในทะเล KP 361 - ราชบุรี	ต้น 2555
2. ท่อในทะเลไปทับสะแก	ต้น 2555

- สำหรับเงินลงทุนที่จะต้องใช้ในการดำเนินโครงการต่างๆ ในระยะที่ 1 - 3 รวมเป็นวงเงิน 157,102 ล้านบาท (ณ อัตราแลกเปลี่ยน 40 บาทต่อเหรียญสหรัฐหรืออเมริกา) ซึ่งสูงกว่าวงเงินลงทุนเดิมที่ได้รับอนุมัติไว้ ประมาณ 52,268 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 50 จากวงเงินเดิม เนื่องจากจะต้องมีการลงทุนเพื่อขยาย กำลังการส่งก๊าซธรรมชาติเพิ่มขึ้น ทั้งในแง่การเพิ่มหน่วยความดันและขนาดของระบบท่อ และประกอบ กับราคาเหล็กและค่าก่อสร้างท่อในปัจจุบันได้ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 100 เมื่อเทียบกับราคาเหล็ก ของปีที่ผ่านมา

- สำหรับระยะยาว กพช. เห็นชอบมอบหมายให้ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) รับผิดชอบจัดทำแผนการนำ เข้าก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) เพื่อรองรับการจัดทำแผนทางเลือกในการจัดหาเชื้อเพลิงสำหรับการผลิต ไฟฟ้าในอนาคต รวมทั้ง การจัดทำมาตรการสนับสนุนจากภาครัฐเพื่อให้ประเทศมีความพร้อมในการนำ เข้า LNG มาทดแทนการใช้ก๊าซธรรมชาติได้ทันเวลา ทั้งนี้เพื่อเสริมความมั่นคงในการจัดหาก๊าซฯ ใน ระยะยาวของประเทศ

การทบทวนโครงการขยายระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ

► การส่งเสริมและสนับสนุนการนำก๊าซธรรมชาติมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในภาคขนส่ง

- ก๊าซธรรมชาติที่ใช้ในยานพาหนะ (Natural Gas for Vehicle : NGV) ได้มีการใช้อย่างแพร่หลายทั่วโลก ทั้งในการทดแทนน้ำมันเบนซินและดีเซล เนื่องจากเป็นเชื้อเพลิงที่สะอาดและปลอดภัย ประเทศไทยได้มีการนำก๊าซธรรมชาติในรูปก๊าซธรรมชาติอัด (Compressed Natural Gas : CNG) มาใช้กับรถโดยสารประจำทางของ ขสมก. ตั้งแต่ปี 2536 โดยมีสถานีบริการ 1 แห่ง ที่รังสิต แต่ในช่วงปี 2542

- 2543 ประเทศไทยได้ประสบปัญหาราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้น จากกลุ่มประเทศโอเปคและประเทศผู้ส่งออกน้ำมันนอกกลุ่มโอเปคได้ลดปริมาณการผลิตลง ดังนั้น เพื่อลดการพึ่งพาน้ำมันให้น้อยลง และลดปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รัฐบาลจึงได้เร่งดำเนินการส่งเสริมให้มีการนำก๊าซธรรมชาติมาใช้ให้แพร่หลายมากยิ่งขึ้น และในเดือนมีนาคม 2543 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้เร่งดำเนินการปรับเปลี่ยการใช้ก๊าซธรรมชาติให้มากขึ้นในภาคขนส่ง โดยมอบหมายให้บริษัท ปตท. (จำกัด) มหาชน เร่งดำเนินการตามแผนการขยายการใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงในภาคขนส่งให้บรรลุผลสำเร็จ และต่อมาคณะรัฐมนตรีได้ให้ ปตท. เร่งดำเนินการขยายจำนวนรถโดยสาร NGV ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเพิ่มขึ้นและเริ่มติดตั้งอุปกรณ์ใช้ก๊าซฯ ในรถแท็กซี่

- ปตท. ได้ดำเนินโครงการติดตั้งอุปกรณ์ใช้ก๊าซ NGV ในรถแท็กซี่อาสาสมัคร จำนวน 100 คัน โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายในวงเงิน 4 ล้านบาท ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2543 พร้อมทั้งได้ดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์ใช้ก๊าซ NGV สำหรับ รถแท็กซี่อาสาสมัคร จำนวน 1,000 คัน โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายในวงเงิน 40 ล้านบาท ใช้งบประมาณของ ปตท. จำนวน 20 ล้านบาท และเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน จำนวน 20 ล้านบาท เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2545 และแล้วเสร็จเมื่อเดือนมีนาคม 2546

- เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2545 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมและสนับสนุน การใช้ก๊าซธรรมชาติในภาคขนส่งในช่วงปี 2546 - 2551 และให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการใช้ก๊าซธรรมชาติในภาคขนส่ง เพื่อทำหน้าที่ศึกษาและเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมและผลักดันการใช้ก๊าซธรรมชาติในภาคขนส่ง สรุปแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ก๊าซธรรมชาติในภาคขนส่งในช่วงปี 2546 - 2551 ได้ดังนี้

1. ปตท. กำหนดเป้าหมายในการขยายจำนวนรถ NGV และจำนวนสถานี NGV ดังนี้

	ปี พ.ศ.					
	2546	2547	2548	2549	2550	2551
การขยายจำนวนรถ NGV						
- รถแท็กซี่ NGV/รถยนต์	3,000	5,000	7,000	8,000	8,000	9,000
- รถโดยสาร รถเก็บขยะ และรถบรรทุก	350	500	850	800	900	1,100
รวมจำนวนรถสะสม	3,350	8,850	16,700	25,500	34,400	44,500
การขยายจำนวนสถานี NGV						
- จำนวนสถานีบริการ NGV	30	20	20	20	20	10
รวมจำนวนสถานีสะสม	30	50	70	90	110	120

ปตท. ได้กำหนดเป้าหมายว่าในปี 2551 จะมีจำนวนรถที่ใช้ก๊าซ NGV เพิ่มขึ้นอีกประมาณ 44,500 คัน โดยแบ่งเป็น รถยนต์โดยสารส่วนบุคคลและรถแท็กซี่ จำนวน 40,000 คัน รถขนส่งมวลชน รถเก็บขยะ และรถบรรทุก จำนวน 4,500 คัน โดยมีแนวทางในการเพิ่มจำนวนรถยนต์ NGV ดังกล่าว ประกอบด้วย การติดตั้งอุปกรณ์ใช้ก๊าซฯ (Conversion Kit) ให้แก่รถแท็กซี่ จำนวน 1,000 คัน และขยายรถแท็กซี่ใช้ก๊าซธรรมชาติจำนวน 10,000 คัน พร้อมทั้ง ปตท. และบริษัทในเครือให้เป็นรถ NGV จำนวน 600 คัน นอกจากนี้ จะดำเนินการการจัดซื้อรถโดยสาร NGV ใหม่ให้กับ ขสมก. และ จัดซื้อรถเก็บขยะ NGV ใหม่ให้แก่กรุงเทพมหานคร ส่วนสถานีบริการ NGV ปตท. จะดำเนินการขยายในเขตกรุงเทพฯ ปริมาณตามแนวท่อก๊าซฯ เดิมและตามแนวท่อก๊าซฯ ใหม่ จะมีสถานีบริการ NGV ทั้งหมด 120 สถานี ในปี 2551

2. ปตท. จะดำเนินการขยายท่อส่งก๊าซธรรมชาติให้ครอบคลุมรอบเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จกลางปี 2548 รวมทั้งจะเร่งดำเนินโครงการท่อส่งก๊าซฯ ไทรน้อย - โรงไฟฟ้า พระนครเหนือ/ใต้

3. ในการกำหนดราคาจำหน่าย NGV โดยเริ่มต้นได้กำหนดราคาขายปลีก NGV อ้างอิงกับราคาขายปลีกของน้ำมันดีเซลที่ร้อยละ 50 ของราคาน้ำมันดีเซล และตั้งแต่ ปี 2550 เป็นต้นไป ปตท. จะทยอยปรับราคาขายปลีก NGV สำหรับภาคการขนส่งทั่วประเทศ โดยปี 2550 (1 ม.ค. 50 - 31 ธ.ค. 50) ราคา NGV เท่ากับร้อยละ 55 ของราคาน้ำมันเบนซิน 91 และปรับเพิ่มเป็นร้อยละ 60 ของราคาน้ำมันเบนซิน 91 ในปี 2551 และนับตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นไป ราคา NGV จะปรับเท่ากับร้อยละ 65 ของราคาน้ำมันเบนซิน 91 โดย ปตท. ได้กำหนดเพดานราคาขายปลีก NGV ไว้ที่ระดับไม่เกิน 10 บาท/ลิตรเทียบเท่าเบนซิน 91 (10.34 บาท/กก. NGV) แม้ว่าราคาน้ำมันจะมีการปรับราคาเพิ่มสูงขึ้น ณ ระดับใด

4. ส่วนมาตรการส่งเสริมการใช้รถ NGV ที่ต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐ ได้แก่ กระทรวงคมนาคม โดยการลดหย่อนภาษีทะเบียนรถประจำปีให้กับรถ NGV ชนิด Dedicated ได้รับส่วนลดร้อยละ 75 และรถ NGV โดยสำหรับรถ NGV ชนิด Bi-Fuel ได้รับส่วนลดร้อยละ 50 หรือโดยกำหนดให้รถแท็กซี่ใหม่ต้องเป็นรถ NGV อย่างน้อยร้อยละ 25 ของจำนวนรถใหม่ รวมทั้ง การกำหนด Car Zone ที่ต้องใช้รถ NGV เท่านั้น หรือให้กรม การขนส่งทางบกเร่งรัดปรับปรุง แก้ไขกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับรถ NGV ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับมาตรฐาน NGV ใน ต่างประเทศ และให้กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดทำมาตรฐานไอเสียที่เข้มงวดสำหรับรถยนต์ รถโดยสาร และรถ บรรทุก ในเขตกรุงเทพฯ นอกจากนี้ ให้กระทรวงการคลังกำหนดให้ธนาคารของรัฐและสถาบันการเงิน ให้ เงินกู้ระยะยาวดอกเบี้ยต่ำแก่ผู้ติดตั้งอุปกรณ์ก๊าซฯ NGV, ผู้ซื้อรถ NGV และผู้ประกอบการสถานีบริการ NGV พร้อมทั้งลดหย่อนอากรนำเข้าของถังก๊าซฯ NGV (จาก 10%) และเครื่องอัดก๊าซฯ (จาก 3%) ให้ เหลือ 1% และลดหย่อนหรือยกเว้นอากรนำเข้า และภาษีสรรพสามิต CKD (Chassis with Engine and Accessories) ของรถ NGV ทั้ง รถยนต์, รถโดยสาร และ รถบรรทุก รวมทั้งการนำค่าใช้จ่ายในการติดตั้ง อุปกรณ์ใช้ก๊าซฯ ถังก๊าซฯ และราคาส่วนเพิ่มของรถ NGV มาใช้ลดหย่อนภาษีรายได้บุคคลธรรมดาและ ภาษีนิติบุคคลได้ ตลอดจนโดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ควรให้สิทธิประโยชน์การลงทุน สูงสุดกับกิจการเกี่ยวกับ NGV ได้แก่ ผู้ผลิต/ประกอบรถ NGV และผู้ประกอบการสถานี NGV เป็นต้น

โดยทั้งนี้ให้กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงานเร่งรัดจัดทำประกาศเรื่องหลักเกณฑ์ความปลอดภัยของ สถานีบริการ NGV โดยให้สอดคล้องกับมาตรฐาน NGV ในต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมการขยายจำนวน สถานีบริการ NGV ได้อย่างรวดเร็ว โดยอนุญาตให้ติดตั้งอุปกรณ์ NGV ได้ในสถานีบริการน้ำมัน และสามารถสร้างสถานีบริการ NGV ในพื้นที่ที่อนุญาตให้ก่อสร้างสถานีบริการน้ำมันได้ รวมทั้งอนุญาตให้รถ ขนส่งก๊าซฯ NGV วิ่งได้ตลอด 24 ชั่วโมงในเขตกรุงเทพฯ

ความก้าวหน้าในการดำเนินงาน

- ภายหลังการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการใช้ก๊าซธรรมชาติในภาคขนส่ง เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2545 ปตท. ได้นำเสนอแผนปฏิบัติการขยายการใช้ประโยชน์ก๊าซธรรมชาติปี 2546 - 2551 ต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งประกอบด้วยมาตรการขยายจำนวนรถและสถานีบริการ NGV การขยายท่อส่งก๊าซธรรมชาติให้ ครอบคลุมเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มาตรการด้านราคา และมาตรการสนับสนุนจากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง

1. การขยายจำนวนรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง

(1) โครงการรถแท็กซี่ 3,000 คัน โดย ปตท. ได้ช่วยเงินสนับสนุนเป็นค่าใช้จ่ายในการติดตั้งอุปกรณ์ NGV คันละ 15,000 บาทและกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานช่วยเหลือค่าดอกเบี้ยเงินกู้ที่ธนาคารออมสินจะคิดกับแท็กซี่ในอัตราร้อยละ 6.25 คิดเป็นเงิน 6.25 ล้านบาท ปตท. สมทบดอกเบี้ย 3 ล้านบาท ปัจจุบันมีรถแท็กซี่เข้าร่วมโครงการแล้ว จำนวน 3,200 คัน และติดตั้งอุปกรณ์ใช้ก๊าซฯ แล้ว 2,600 คัน

(2) โครงการรถแท็กซี่ 7,000 คัน เป็นโครงการเงินกู้ผ่านสถาบันการเงิน โดยกองทุนฯ ช่วยเหลือค่าดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราร้อยละ 6.25 รวมวงเงินช่วยเหลือทั้งโครงการฯ 21.875 ล้านบาท นอกจากนี้ ปตท.สมทบดอกเบี้ย 16.12 ล้านบาท เริ่มดำเนินการในปี 2547 ขณะนี้มีแท็กซี่สมัครเข้าร่วมโครงการแล้วจำนวน 850 คัน และติดตั้งอุปกรณ์ใช้ก๊าซฯ แล้ว 200 คัน

(3) โครงการรถจัดเก็บขยะ NGV ของกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 69 คัน ในวงเงินรวม 244 ล้านบาท โดยขอรับการสนับสนุนจากกองทุนฯ จำนวน 160 ล้านบาท และกรุงเทพมหานครร่วมลงทุน 84 ล้านบาท ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการออกประกาศประกวดราคา

(4) โครงการทดลองดัดแปลงเครื่องยนต์รถโดยสาร ขสมก. 3 คัน เป็น Dedicated NGV ดำเนินการโดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งใช้เงินสนับสนุนจากกองทุนฯ จำนวน 5 ล้านบาท

(5) โครงการซ่อมรถ NGV ของ ขสมก. จำนวน 44 คัน ปตท. ให้เงิน ขสมก. จำนวน 50 ล้านบาท โดย ขสมก. ดูแลการซ่อมแซม ซึ่งปัจจุบันได้ดำเนินการซ่อมไปแล้ว 1 คัน

(6) โครงการรถไฟใช้ก๊าซ NGV โดย ปตท. การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) และผู้แทนบริษัท Energy Conversion Inc. ได้ร่วมกันประชุมเพื่อจัดทำแผนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการทดลองติดตั้งอุปกรณ์ CNG ให้กับรถไฟสายลาดกระบัง (Inland Container Depot) - ท่าเรือแหลมฉบัง เครื่องยนต์ CUMMINS KTA 50 - L ซึ่งมีระยะทางวิ่งประมาณ 130 กิโลเมตร คาดว่าประมาณเดือนมิถุนายน 2548 รฟท. สามารถทดลองวิ่งได้

(7) โครงการรถหัวลากใช้ก๊าซ NGV ปัจจุบันบริษัท KNR Group ซึ่งเป็นบริษัทรับจ้างขนปูนซีเมนต์จากจังหวัดสระบุรีไปท่าเรือแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรีอยู่ระหว่างลงนามในบันทึกข้อตกลงกับบริษัทผู้ผลิตเพื่อจัดซื้อรถหัวลากใช้ก๊าซ NGV จำนวน 1 หัว มาทดลองใช้งาน ซึ่งส่งมาถึงประเทศไทยเดือนเมษายน 2548 หากการทดลองประสบผลสำเร็จทางบริษัทจะจัดซื้อเพิ่มอีกจำนวน 100 หัว

2. การขยายจำนวนสถานีบริการ NGV

ปตท. ได้ดำเนินการขยายสถานีบริการ NGV ตามแผนการดำเนินงาน โดย ณ วันที่ 2 มีนาคม 2548 มีสถานีบริการ NGV เปิดบริการแล้ว จำนวน 31 สถานี และอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างจำนวน 18 สถานี

แผนการดำเนินโครงการขยายการให้บริการสถานี NGV ใน 2546 - 2551

ปี	จำนวนสถานีในแต่ละปี	จำนวนสถานีสะสม
2546	13	18
2547	10	28
2548	32	60
2549	20	80
2550	20	100
2551	20	120

3. การขยายท่อส่งก๊าซธรรมชาติให้ครอบคลุมรอบเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

เพื่อขยายการใช้ก๊าซธรรมชาติในภาคคมนาคมขนส่งและภาคอุตสาหกรรม ปตท. ได้จัดทำโครงการท่อส่งก๊าซฯ ไทรน้อย - โรงไฟฟ้าพระนครเหนือ/ใต้ คาดว่าจะก่อสร้างเสร็จในปี 2549 ขณะนี้ โครงการอยู่ระหว่างการพิจารณา คัดเลือกผู้รับจ้างทำโครงการ

4. มาตรการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สนพ. อยู่ระหว่างดำเนินการรวบรวมจำนวนรถยนต์ของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจที่ประสงค์จะปรับเปลี่ยนจากการใช้น้ำมันไปเป็นการใช้ก๊าซ NGV

แนวทางการดำเนินการในระยะต่อไป

ณ ปัจจุบันการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของ ปตท. ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายตามระยะเวลาที่กำหนดได้ เนื่องจากเครื่องยนต์ และอุปกรณ์ NGV ส่วนใหญ่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งมีภาวะภาษีค่อนข้างสูง และการจัดหาพื้นที่ก่อสร้างสถานี NGV ในกรุงเทพฯ มีข้อจำกัดด้านหลักเกณฑ์และมาตรฐานความปลอดภัยค่อนข้างสูง ดังนั้น เพื่อให้บรรลุผลตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อเดือนกันยายน 2545 รัฐบาลจำเป็นต้องกำหนดแนวทางการนโยบายสนับสนุนด้านนี้อย่างชัดเจนและจริงจัง พร้อมทั้งมาตรการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. นโยบายส่งเสริม NGV ของรัฐบาล โดยการกำหนดนโยบายการใช้รถ NGV ในเขตกรุงเทพฯ/ ภูมิภาค ที่มีสถานี NGV ประกอบด้วย รถ 5 ประเภท ได้แก่ 1) รถแท็กซี่ที่จดทะเบียนใหม่ 2) รถโดยสารประจำทาง (ขสมก.) รถขนส่ง รสพ. 3) รถยนต์วิ่งในสนามบินสุวรรณภูมิ 4) รถหน่วยงานราชการ/ รัฐวิสาหกิจ และ 5) สนับสนุนการให้เข้าใช้พื้นที่ของหน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พื้นที่สีเขียว เพื่อสร้างสถานี NGV

2. การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง โดยให้กรมทางหลวง/การรถไฟแห่งประเทศไทย สนับสนุนการจัดหาพื้นที่วางท่อส่งก๊าซฯ เพื่อสร้างสถานี NGV ตามแนวท่อเดิมและแนวท่อใหม่ และให้กรมการขนส่งทางบกลดหย่อนภาษีทะเบียนรถ NGV เพื่อจูงใจประชาชน อาทิ รถยนต์ใช้เฉพาะก๊าซ NGV (Dedicated NGV) ชำระภาษี 25% รถยนต์ ใช้ระบบเชื้อเพลิงทวิ (NGV/ เบนซิน) และรถยนต์ใช้ระบบเชื้อเพลิงร่วม (NGV/ ดีเซล) ชำระภาษี 50 %

นอกจากนี้ ให้ผ่อนผันการศึกษา EIA ของท่อส่งก๊าซฯ NGV เพื่อให้การขยายสถานี NGV ดำเนินการได้รวดเร็ว ตลอดจนให้ BOI สนับสนุนผู้ประกอบการสถานี NGV ผู้ประกอบการรถโดยสาร/ กิจการรถบรรทุกขนส่งที่ใช้ NGV และส่งเสริมกิจการติดตั้ง/ กิจการผลิตอุปกรณ์ NGV/ กิจการผลิตถัง NGV รวมทั้งส่งเสริมกิจการประกอบและผลิตรถยนต์ NGV ให้ได้รับการส่งเสริมเป็นพิเศษ

โดยทั้งนี้อนุญาตให้ประชาชนทั่วไปนำค่าใช้จ่ายติดตั้ง/ราคารถ NGV (เฉพาะส่วนต่างจากรถใช้น้ำมัน) หักลดหย่อนภาษีเงินได้ประจำปี และลดหย่อน/ยกเว้น ภาษีอากรและสรรพสามิตต่างๆ ได้

► การอนุมัติตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเป็นเชื้อเพลิง

- ตามที่คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2545 ได้มีมติให้คณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติเป็นผู้พิจารณาข้อเสนอการขอตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเป็นเชื้อเพลิงโดยให้เป็นไปตามกรอบนโยบายที่คณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติกำหนด และให้นำเสนอผลการพิจารณาตั้งโรงงานต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพข.) เพื่อพิจารณาอนุมัติ ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2546 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบยุทธศาสตร์การส่งเสริมแก๊สโซฮอลล์ โดยกำหนดให้มีการใช้เอทานอลวันละ 1 ล้านลิตร ในปี 2548 ทดแทนสาร MTBE ในน้ำมันเบนซินออกเทน 95 และเพิ่มการใช้เอทานอลเป็น 3 ล้านลิตร ในปี 2554 เพื่อใช้แทนสาร MTBE ในน้ำมันเบนซินออกเทน 96 และ 91

- ในการประชุม กพข. เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้เห็นชอบให้การพิจารณาอนุมัติขอตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเป็นเชื้อเพลิง โดยคณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติเป็นที่สิ้นสุด และให้

รายงานผลการพิจารณาเสนอต่อ กพข. เพื่อทราบเป็นระยะต่อไป ทั้งนี้ได้อนุมัติการขอตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเป็นเชื้อเพลิงของผู้ประกอบการ จำนวน 2 ราย ได้แก่

1) บริษัท น้ำตาลเริ่มอุดมหนองบัว จำกัด (บริษัท เริ่มอุดมเอทานอล จำกัด) ดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5 % ที่ตั้งบริเวณจังหวัดหนองบัวลำภู มีขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 200,000 ลิตรต่อวัน กำหนดเวลาแล้วเสร็จภายใน 1 ปี 6 เดือน โดยใช้น้ำอ้อยและผลิตผลพลอยได้เป็นวัตถุดิบ

2) บริษัท น้ำตาลไทยกาญจนบุรี จำกัด ดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5 % ที่ตั้งบริเวณจังหวัดหนองบัวลำภู มีขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 200,000 ลิตรต่อวัน กำหนดเวลา แล้วเสร็จภายใน 1 ปี โดยใช้น้ำอ้อยและผลิตผลพลอยได้เป็นวัตถุดิบ

• เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2547 ในการประชุมคณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติได้พิจารณาข้อเสนอการขอตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเป็นเชื้อเพลิง และได้มีมติอนุมัติการขอตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเป็น เชื้อเพลิงของผู้ประกอบการจำนวน 16 ราย ซึ่งใช้กากน้ำตาลและน้ำอ้อยเป็นวัตถุดิบ จำนวน 12 โรงงานและ ใช้มันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบ จำนวน 4 โรงงาน สามารถผลิตเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5 % โดยมีขนาดกำลังผลิตของแต่ละโรงงาน อยู่ระหว่างไม่เกิน 50,000 - 500,000 ลิตรต่อวัน โดยโรงงานที่ได้รับอนุมัติประกอบด้วย

1. โรงงานที่ใช้กากน้ำตาลและน้ำอ้อยเป็นวัตถุดิบ

(1) บริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัด ดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5 % ที่ตั้งบริเวณจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 200,000 ลิตรต่อวัน

(2) บริษัท รวมเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด ดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5 % ที่ตั้งบริเวณจังหวัดชัยภูมิ โดยมีขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 200,000 ลิตรต่อวัน

(3) บริษัท ไทยรุ่งเรืองอุตสาหกรรม จำกัด (บริษัทไทยรุ่งเรืองพลังงาน จำกัด) ดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5 % ที่ตั้งบริเวณจังหวัดสระบุรี โดยมีขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 120,000 ลิตรต่อวัน

(4) บริษัท ไทยรุ่งเรืองอุตสาหกรรม จำกัด (บริษัทไทยรุ่งเรืองพลังงาน จำกัด) ดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5 % ที่ตั้งบริเวณจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีขนาดกำลังการผลิต ไม่เกิน 120,000 ลิตรต่อวัน

(5) บริษัท น้ำตาลแลอ้อยตะวันออก จำกัด ดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5 % ที่ตั้งบริเวณจังหวัดสระแก้ว โดยมีขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 100,000 ลิตรต่อวัน

(6) บริษัท เอ็น.วาย.ชูการ์ จำกัด (บริษัทเอ็น.วาย.เอทานอล จำกัด) ดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5% ที่ตั้งบริเวณจังหวัดนครราชสีมา โดยมีขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 150,000 ลิตรต่อวัน

(7) บริษัท น้ำตาลราชบุรี จำกัด (บริษัทราชบุรีเอทานอล จำกัด) ดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5 % ที่ตั้งบริเวณจังหวัดราชบุรี โดยมีขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 100,000 ลิตรต่อวัน

(8) บริษัท อุตสาหกรรมโคราช จำกัด ดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5 % ที่ตั้งบริเวณจังหวัดนครราชสีมา โดยมีขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 100,000 ลิตรต่อวัน

(9) บริษัท อุตสาหกรรมน้ำตาลปรานบุรี จำกัด (บริษัทปรานบุรีเอทานอล จำกัด) ดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5 % ที่ตั้งบริเวณจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 50,000 ลิตรต่อวัน

(10) บริษัทอุตสาหกรรมอ่างเวียน จำกัด ดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5% ที่ตั้งบริเวณจังหวัดนครราชสีมา โดยมีขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 160,000 ลิตรต่อวัน

(11) นายณพพร วงษ์วัฒน์สิน จำกัด ดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5 % ที่ตั้งบริเวณจังหวัดราชบุรี โดยมีขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 100,000 ลิตรต่อวัน

(12) บริษัทสมเด็จ (1991) จำกัด ดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5% ที่ตั้งบริเวณจังหวัดอุดรธานี โดยมีขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 100,000 ลิตรต่อวัน

2. โรงงานที่ใช้มันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบ

(1) บริษัท ฟ้าขวัญทิพย์ จำกัด ดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5% ที่ตั้งบริเวณจังหวัดปราจีนบุรี โดยมีขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 120,000 ลิตรต่อวัน

(2) บริษัท สยาม เอทานอล อุตสาหกรรม จำกัด ดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5 % ที่ตั้งบริเวณจังหวัดชัยภูมิ โดยมีขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 100,000 ลิตรต่อวัน

(3) บริษัท ปิคนิคแก๊ส แอนด์ เอ็นจิเนียริง จำกัด(มหาชน) ดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิต เอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5% ที่ตั้งบริเวณจังหวัดนครราชสีมา หรือจังหวัดอุดรธานี โดยมีขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 500,000 ลิตรต่อวัน

(4) บริษัท บุญเอนก จำกัด ดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ของแอลกอฮอล์ 99.5% ที่ตั้งบริเวณจังหวัดนครราชสีมา หรือจังหวัดสระแก้ว โดยมีขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน 500,000 ลิตรต่อวัน

- ต่อมาคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2548 ได้เห็นชอบมาตรการเร่งรัดประหยัดพลังงานตามแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมการใช้แก๊สโซฮอล์แทนน้ำมันเบนซิน โดยกำหนดให้รถยนต์เบนซินราชการและรัฐวิสาหกิจทุกคันในจังหวัดที่มีแก๊สโซฮอล์จำหน่ายต้องใช้แก๊สโซฮอล์ และสถานีบริการน้ำมันที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตราชการ จำนวน 413 แห่ง ให้เปลี่ยนมาขายเฉพาะแก๊สโซฮอล์ 95 อย่างเดียวภายใน 2 เดือน และขอให้แจ้งการขอเปลี่ยนแปลงมายังบริษัทน้ำมัน ปตท. และบางจากภายใน 15 วัน พร้อมทั้งเร่งรัดให้ผู้ค้าน้ำมันเพิ่มจำนวนสถานีบริการจำหน่ายแก๊สโซฮอล์เพิ่มเป็น 4,000 แห่งทั่วประเทศ และเร่งรัดให้มีการใช้แก๊สโซฮอล์เพิ่มเป็นวันละ 4 ล้านลิตร ภายในปี 2548

ความก้าวหน้าในการผลักดันการใช้เอทานอล

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ร่วมกับผู้บริหารบริษัทรถยนต์ชั้นนำของโลก 8 บริษัท ได้แก่ โตโยต้า ฮอนด้า มิตซูบิชิ วอลโว่ มาสดา เจนเนอรัล มอเตอร์ เดมเลอร์ ไครสเลอร์ ฟอร์ด และบีเอ็มดับเบิลยู แถลงข่าวสร้างความมั่นใจในการใช้แก๊สโซฮอล์ เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2548 พร้อมทั้งกระทรวงพลังงาน ได้ใช้มาตรการส่งเสริมการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ด้วยการเพิ่มส่วนต่างของราคาน้ำมันเบนซินกับแก๊สโซฮอล์ให้ต่างกัน 1.50 บาทต่อลิตร โดยการเพิ่มเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันของน้ำมันเบนซินขึ้นอีกลิตรละ 0.05 บาท

- ปัจจุบันมีโรงงานผลิตเอทานอลได้เดินเครื่องเข้าระบบแล้ว จำนวน 3 โรง ได้แก่ บริษัท พรวิไล อินเตอร์เนชั่นแนล กรุ๊ป เทรตดิง จำกัด กำลังการผลิต 25,000 ลิตร/วัน บริษัท ไทยแอลกอฮอล์ จำกัด

(มหาชน) กำลังการผลิต 200,000 ลิตร/วัน และบริษัทไทยอะโกรเอนเนอร์จี จำกัด กำลังการผลิต 15,000 ลิตร/วัน นอกจากนี้ โรงที่ 4 ของบริษัท ไทยอวอนเอทานอล จำกัด กำลังการผลิต 130,000 ลิตร/วัน คาดว่าจะเริ่มทดลองเดินเครื่องได้ปลายเดือนพฤษภาคม 2548 ซึ่งจะทำให้กำลังผลิตเอทานอลรวมเป็น 505,000 ลิตร/วัน อย่างไรก็ตาม การผลิตเอทานอลยังมีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับราคาวัตถุดิบโดยเฉพาะกากน้ำตาล ที่มีราคาแพงขึ้นมาก เนื่องจากความต้องการใช้กากน้ำตาลในตลาดโลกมีมากขึ้น ประกอบกับผลผลิตอ้อยในประเทศในช่วงปีที่ผ่านมามีผลผลิตลดลงจากความแห้งแล้ง ทำให้ผู้ผลิตเอทานอลร้องขอต่อรัฐบาลให้ปรับเพิ่มราคาขายเอทานอลขึ้น ณ เดือนมีนาคม 2548 สถานีบริการจำหน่ายน้ำมันแก๊สโซล 95 ในเขตกรุงเทพฯ ปริมณฑลและต่างจังหวัด มีจำนวนรวม 788 แห่ง เป็นของบริษัทน้ำมัน ได้แก่ ปตท. บางจาก เชลล์ และทีพีโอ ซึ่งมียอดการจำหน่ายน้ำมันแก๊สโซล 95 ของทั้ง 4 บริษัท รวมทั้งสิ้น 25.3 ล้านลิตร นอกจากนี้ บริษัท บางจากฯ ได้ทดลองจำหน่ายน้ำมันแก๊สโซล 91 โดยมีสถานีบริการน้ำมันแก๊สโซล 91 จำนวน 9 แห่ง

• สำหรับด้านการบริหารจัดการ เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2548 คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติได้มีคำสั่งที่ 3/2548 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมเชื้อเพลิงชีวภาพเพื่อดำเนินการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาเชื้อเพลิงชีวภาพของประเทศ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการกำหนดนโยบาย กำกับ ดูแลและส่งเสริมเชื้อเพลิงชีวภาพ

แนวทางการดำเนินงานระยะต่อไป

การดำเนินนโยบายส่งเสริมการผลิตและการใช้เอทานอล กระทรวงพลังงานได้จัดทำแผนปฏิบัติการ Road map ขึ้น โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ ซึ่งประกอบด้วย ดังนี้

(1) เป้าหมายระยะสั้น : ยกเลิกเบนซินออกเทน 95 ในวันที่ 1 มกราคม 2550

- เพิ่มค่าการตลาดให้กับสถานีบริการที่จำหน่ายแก๊สโซล 95 เพื่อจูงใจให้จำหน่ายแก๊สโซล 95
- ประสานงานบริษัทผู้ค้าน้ำมันให้เพิ่มหัวเติมน้ำมันแก๊สโซล 95 สถานีบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกผู้ใช้ และเร่งรัดให้เพิ่มจำนวนสถานีจำหน่ายแก๊สโซล 95
- ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้แก๊สโซล 95 ในรถยนต์ราชการและรัฐวิสาหกิจ
- ประชาสัมพันธ์เชิงรณรงค์การใช้แก๊สโซล 95 ผ่านสื่อโทรทัศน์ โดยเฉพาะนโยบายการส่งเสริมแก๊สโซล 95 ด้วยการยกเลิกการใช้ น้ำมันเบนซินออกเทน 95 และเบนซินออกเทน 91
- พิจารณาปรับราคาขายเอทานอลให้เหมาะสมกับราคาตลาดของวัตถุดิบ
- พิจารณาการกำหนด Specification ของน้ำมันแก๊สโซล 95 ใหม่
- เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหารถรุ่นเก่าที่ผู้ผลิตรถยนต์ไม่รับรองการใช้ น้ำมันแก๊สโซล 95

(2) เป้าหมายระยะยาว : ยกเลิกเบนซินออกเทน 91 ในวันที่ 1 มกราคม 2555

- ส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนพันธุ์ทั้งมันสำปะหลังและอ้อยที่จะใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับการผลิตเอทานอล เพื่อเพิ่มปริมาณวัตถุดิบและลดต้นทุนวัตถุดิบ
- กำหนดแผนการขยายคลังน้ำมันและหารือกักเก็บหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา
- เพิ่มสัดส่วนการผสมเอทานอลจากร้อยละ 10 (หรือ E10) เป็นร้อยละ 20 หรือมากกว่า (หรือ E20 - E85)
- สนับสนุนให้อุตสาหกรรมรถยนต์ในประเทศผลิตรถยนต์ที่ใช้ น้ำมันซึ่งมีส่วนผสมของเอทานอล ร้อยละ 20 หรือในสัดส่วนที่มากกว่า (Flex fuel vehicles)

นโยบายด้านไฟฟ้า

- การปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าและการกำกับดูแล
- การรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กที่ใช้พลังงานหมุนเวียนตามนโยบาย Renewable Portfolio Standard (RPS)
- แผนพัฒนาการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. 2547 - 2558 (PDP 2004)
- ความก้าวหน้าในการดำเนินการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (Small Power Producers : SPP)
- ระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กมาก

► การปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าและการกำกับดูแล

- เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2546 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแนวทางการปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าตามที่กระทรวงพลังงานเสนอ โดยจะดำเนินการปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้ารูปแบบ Enhanced Single Buyer Model (ESB) และในส่วนของการกำกับดูแลได้กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า (Board of Commission) ขึ้น ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2547 คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพข.) ได้เห็นชอบการจัดตั้งคณะกรรมการดูแล กิจการไฟฟ้าโดยใช้พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ในช่วงเปลี่ยนผ่าน รวมทั้งเห็นชอบในหลักการให้ยกร่างพระราชบัญญัติประกอบกิจการไฟฟ้า และมอบหมายให้ สนพ. จัดทำรายละเอียดในประเด็นการสรรหาการจัดตั้ง และคำตอบแทนของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า

- สนพ. ได้ดำเนินการยกร่างระเบียบคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติว่าด้วยการสรรหาและจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า พ.ศ. 2547 ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีแล้วเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 และเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2547 ตามลำดับ สำระสำคัญของร่างระเบียบฯ ประกอบด้วย

1. ขอบเขตและหลักการของร่างระเบียบ ประกอบด้วย การกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการสรรหา การจัดตั้งคุณสมบัติ อำนาจหน้าที่ และคำตอบแทนของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า โดยในส่วนของอำนาจหน้าที่ได้กำหนดให้มีการถ่ายโอนอำนาจที่เป็นของ กพข. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้ามายังคณะกรรมการกำกับฯ รวมทั้ง หลังจากมีการแปรรูป กฟผ. จะมีการถ่ายโอนอำนาจบางส่วนจากพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 มาเพิ่มเติม เพื่อสร้างความปลอดภัยในการกำกับดูแล ส่งเสริมการแข่งขัน และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

2. คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า ให้จัดตั้งคณะกรรมการกำกับฯ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 9 ของพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการ 5 คน โดยในช่วงเปลี่ยนผ่านให้ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานเป็นกรรมการและเลขานุการ รวมทั้งให้สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการในช่วงที่ยังไม่ได้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกำกับฯ

3. การสรรหาและการคัดเลือก ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาชุดหนึ่งจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน เพื่อคัดเลือกบุคคลเข้ามาเป็นคณะกรรมการกำกับฯ และหลังจากคณะกรรมการสรรหาได้คัดเลือกคณะกรรมการกำกับฯ แล้ว ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานเสนอรายชื่อผู้ได้รับคัดเลือกต่อ กพข. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

4. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับฯ

(1) กำกับดูแลอัตราค่าบริการการปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการไฟฟ้า กำหนดและกำกับดูแลมาตรฐานและคุณภาพในการให้บริการ มาตรการในการคุ้มครองผู้ใช้ไฟฟ้า รวมถึงพิจารณาการร้องเรียน การอุทธรณ์ของ ผู้ใช้ไฟฟ้า ผู้ประกอบกิจการไฟฟ้า และผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายเนื่องจากกิจการไฟฟ้า

(2) จัดทำและเสนอแนะการพยากรณ์ความต้องการใช้ไฟฟ้า แผนการจัดหาและทางเลือกการใช้เชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าทั้งในและต่างประเทศ รวมถึง วิเคราะห์ตรวจสอบและประสานแผนการลงทุนในกิจการไฟฟ้า

(3) ออกประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้า และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมินและ คัดเลือกข้อเสนอการรับซื้อไฟฟ้า รวมทั้งคัดเลือกผู้ผลิตไฟฟ้า

5. คำตอบแทนของคณะกรรมการกำกับฯ ให้กรรมการกำกับฯ ได้รับคำตอบแทนเป็นเงินสมนาคุณรายเดือนในอัตราไม่เกิน 200,000 บาทต่อเดือน ประธานกรรมการได้รับคำตอบแทนสูงกว่ากรรมการทั่วไปร้อยละ 20 ทั้งนี้ กำหนดให้มีการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และให้สำนักงานประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวต่อไป

- ต่อมาเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2547 กพข. ได้พิจารณาเรื่องคำตอบแทนคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า ซึ่งเดิม กพข. ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการดำเนินการขออนุมัติคำตอบแทนกรรมการจากเงินงบประมาณของรัฐเพื่อจัดตั้งคณะกรรมการกำกับฯ ในช่วงเปลี่ยนผ่าน โดยในปี 2547 ให้ขออนุมัติเงินจากงบ

กลางจำนวน 2,880,000 บาท และปี 2548 ขอเงินจากงบประมาณจำนวน 17,280,000 บาท ซึ่ง สนพ. ได้ร่วมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพบว่า การดำเนินการเบื้องต้นไม่สามารถของบประมาณจากรัฐเพื่อเป็นค่าตอบแทนของกรรมการฯ ในอัตรา 200,000 บาทต่อคนต่อเดือนได้ ดังนั้นการสรรหาบุคคลผู้มีประสบการณ์และความสามารถเพื่อทำหน้าที่กรรมการ จึงกระทำได้ยาก จึงจำเป็นต้องแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2547 กระทรวงพลังงานได้นำเสนอเรื่องดังกล่าวต่อที่ประชุม คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2548 และที่ประชุมได้ให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองเสนอเรื่องคณะรัฐมนตรี คณะที่ 7 (ฝ่ายกฎหมาย) ก่อน

- คณะกรรมการฯ คณะที่ 7 ได้มีมติเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2548 ให้แก้ไขร่างระเบียบคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติว่าด้วยการสรรหาและจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า พ.ศ. 2547 ใหม่ โดยให้จัดทำเป็นร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า พ.ศ. ... โดยอาศัยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ทั้งนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ แล้ว เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2548 และได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2548

► การรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กที่ใช้พลังงานหมุนเวียนตามนโยบาย Renewable Portfolio Standard (RPS)

จากยุทธศาสตร์พลังงานเพื่อการแข่งขันของประเทศ ในส่วนการพัฒนาพลังงานทดแทนอย่างยั่งยืนได้มีการกำหนดเป้าหมายสัดส่วนของการใช้พลังงานทดแทนให้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.5 ของการใช้พลังงานภายในประเทศปัจจุบันเป็นร้อยละ 8 ภายในปี 2554 กระทรวงพลังงานเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2546 ได้แต่งตั้งเป็นประธานคณะกรรมการดำเนินงานด้านพลังงานทดแทนขึ้น โดยมีรองปลัดกระทรวงพลังงาน (นายพรชัย รุจิประภา) เป็นประธานฯ เพื่อทำหน้าที่กำหนดแนวทางกำกับดูแลและส่งเสริม ให้มีการผลิตไฟฟ้าโดยใช้พลังงานทดแทน ต่อมาคณะกรรมการดำเนินงานด้านพลังงานทดแทนได้เห็นชอบนโยบาย RPS โดยกำหนดให้สัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนต่อการผลิตไฟฟ้าจากพลังงาน ฟอสซิลที่ร้อยละ 5 ของกำลังผลิตโรงไฟฟ้าใหม่ที่จะสร้างขึ้นตามแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศ (PDP) และกำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลโครงสร้างกิจการไฟฟ้าขึ้น พร้อมทั้งให้ยกร่างระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กเฉพาะการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนตามนโยบาย RPS โดยสาระสำคัญของระเบียบฯ ประกอบด้วย

- **วัตถุประสงค์ของนโยบาย RPS :** เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้ต้นพลังงานพลอยได้ในประเทศในการผลิตไฟฟ้า

- **คุณสมบัติของผู้ผลิตไฟฟ้าที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบ :** ผู้ผลิตไฟฟ้าที่มีความประสงค์จะสร้างโรงไฟฟ้าที่ใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล

- **ลักษณะกระบวนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน :** ประกอบด้วย โรงไฟฟ้าใหม่ที่ใช้พลังงาน หมุนเวียน เช่น พลังแสงอาทิตย์ พลังลม ชยะมูลฝอย และพลังน้ำขนาดเล็กที่มีขนาดไม่เกิน 30 เมกะวัตต์ เป็นต้น นอกจากนี้ หากโรงไฟฟ้าที่ใช้พลังงานหมุนเวียนที่มีอยู่เดิมขยายโรงไฟฟ้าให้เน้นเฉพาะส่วนกำลังการผลิตติดตั้งที่ขยายเพิ่มขึ้น ตลอดจนโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนที่สามารถใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลเป็นเชื้อเพลิงเสริม อย่างไรก็ตามกำลังการผลิตของโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนที่มีสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับ กฟผ. ก่อนที่มีประกาศรับซื้อไฟฟ้า โดยคณะกรรมการกำกับดูแลโครงสร้าง กิจการไฟฟ้าไม่สามารถนับรวมเป็นส่วนหนึ่งของสัดส่วนพลังงานหมุนเวียนตามระเบียบฯ ฉบับนี้

- **สัดส่วนพลังงานหมุนเวียน :** ให้คำนวณจากปริมาณพลังไฟฟ้าจริงจากพลังงานหมุนเวียน และปริมาณพลังไฟฟ้าจริงจากเชื้อเพลิงฟอสซิล

- **ขั้นตอนและหลักการพิจารณาซื้อไฟฟ้า :** คณะกรรมการกำกับดูแลโครงสร้างกิจการไฟฟ้าจะประกาศรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้า โดยการระบุข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมาตรการ RPS ดังนี้ 1) ปริมาณพลังไฟฟ้าที่ผลิตจากเชื้อเพลิง ฟอสซิลที่จะรับซื้อ 2) สัดส่วนของพลังไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน และ 3) ลำดับความสำคัญของพื้นที่ (List of Preferable Sites) เพื่อให้สอดคล้องกับประมาณการความต้องการไฟฟ้าและกำลังการผลิตตามแผนในพื้นที่

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2547 ได้มีมติเห็นชอบระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กเฉพาะการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนตามนโยบาย RPS แล้ว

▶ แผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. 2547 - 2558 (PDP 2004)

แผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. 2547 - 2558 (PDP 2004) ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2547 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ดำเนินการ จัดหาไฟฟ้าให้สอดคล้องกับความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นในอนาคต สาระสำคัญของแผนประกอบด้วย

1. แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าภาคใต้ แนวทางการจัดหาไฟฟ้าในภาคใต้เพื่อรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้นประมาณเฉลี่ย 128 เมกะวัตต์ต่อปี ระหว่างปี 2547 - 2549 และ 155 เมกะวัตต์ต่อปี ระหว่างปี 2550 - 2554 ประกอบด้วย (1) การก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมที่สงขลาขนาด 700 เมกะวัตต์ ให้แล้วเสร็จในปี 2551 (2) ก่อสร้างสายส่ง 230 กิโลวัตต์ บางสะพาน 1 - ชุมพร - สุราษฎร์ธานี ให้แล้วเสร็จภายในปี 2550 ในกรณีที่การก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมสงขลาเกิดความล่าช้า กฟผ. จะจัดหาไฟฟ้าทดแทน โดยการขยายโรงไฟฟ้าชนอมจาก 150 เมกะวัตต์ เป็น 385 เมกะวัตต์ ในปี 2550

2. แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 161 และ 196 เมกะวัตต์ต่อปี ในระหว่างปี 2547 - 2549 และปี 2550 - 2554 ตามลำดับ แนวทางการจัดหาจึงประกอบด้วย (1) ปรับปรุงสายส่ง 230 กิโลวัตต์ สระบุรี 2 - ลำตะคอง - นครราชสีมา ให้แล้วเสร็จภายในปี 2550 (2) ดำเนินการรับซื้อไฟฟ้าจากโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำน้ำเทิน 2 ให้แล้วเสร็จในปี 2553 และ (3) ก่อสร้างสายส่ง 500 กิโลวัตต์ ท่าตะโก - ชัยภูมิ 2 - อุตรธานี 3 ให้แล้วเสร็จภายในปี 2554

3. แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้ารวม ประกอบด้วย กฟผ. จะก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมขนาดชุดละ 700 เมกะวัตต์ ประกอบด้วย โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมสงขลาแล้วเสร็จในปี 2551 โรงไฟฟ้าพระนครใต้ชุดที่ 3 แล้วเสร็จในปี 2552 โรงไฟฟ้าพระนครเหนือชุดที่ 1 แล้วเสร็จในปี 2552 และโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมบางปะกงชุดที่ 5 แล้วเสร็จในปี 2553 และโรงไฟฟ้าใหม่ที่จะเกิดขึ้นในช่วงปี 2554 - 2558 มีจำนวน 18 โรง (12,000 เมกะวัตต์) โดยแผนหลักจะใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง และแผนสำรองโดยใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิง รวมถึงการนำเข้าโรงไฟฟ้าพลังน้ำจากประเทศเพื่อนบ้านมาประกอบด้วย นอกจากนี้การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (RPS) สำหรับโรงไฟฟ้าใหม่ในช่วงปี 2554 - 2558 ประมาณ 630 เมกะวัตต์ ได้ถูกรวมไว้แล้ว พร้อมทั้งดำเนินการปรับปรุงเครื่องกำเนิดไฟฟ้าโรงไฟฟ้าพลังน้ำของเขื่อน อุบลรัตน์ เขื่อนสิรินธร เขื่อนจุฬาภรณ์ เขื่อนน้ำพุง และเขื่อนแก่งกระจาน

4. แผนการลงทุน : การลงทุนในแผน PDP 2004 ระหว่างปี 2545 - 2554 ในแผนหลักแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ การผลิตไฟฟ้าและระบบส่งไฟฟ้า โดย กฟผ. จะมีการลงทุนในกิจการผลิตไฟฟ้า 204,923 ล้านบาท และในระบบส่งไฟฟ้า 207,717 ล้านบาท รวม 412,640 ล้านบาท และจะมีการลงทุนในกิจการไฟฟ้ารวมทั้งสิ้น 512,976 ล้านบาท

5. ให้ บริษัท กัลฟ์ เพาเวอร์ เจเนอเรชั่น จำกัด ขยายขนาดกำลังการผลิตไฟฟ้าโครงการโรงไฟฟ้าแก่งคอย 2 จาก 734 เมกะวัตต์ เป็น 1,468 เมกะวัตต์ โดยโรงไฟฟ้าหน่วยแรกมีกำหนดการจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบในเดือนมีนาคม 2550 ทั้งนี้ บริษัทจะยกเลิกการเรียกร้องค่าเสียหายจากการกระทำของหน่วยงานรัฐ (GFM) และการเรียกร้องเงิน ที่ลงทุนไปแล้วภายใต้โครงการโรงไฟฟ้าบ่อนอก และมอบหมายให้ กฟผ. นำโครงการดังกล่าวบรรจุในแผน PDP 2004 แผนโรงไฟฟ้าใหม่ในปี 2550

- ในการนี้คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ ปตท. รายงานความคืบหน้าโครงการก่อสร้างท่อก๊าซธรรมชาติให้โรงไฟฟ้าความร้อนร่วมสงขลา และให้ กฟผ. รายงานความคืบหน้าการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมสงขลาทุก 3 เดือน และความคืบหน้าผลการทดสอบการเดินเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองของผู้เข้าร่วมโครงการตามนโยบาย Peak cut

ความคืบหน้าในการดำเนินโครงการก่อสร้างท่อก๊าซธรรมชาติให้โรงไฟฟ้าความร้อนร่วมสงขลาของ ปตท. :

- ในการจัดหาก๊าซธรรมชาติให้กับโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมสงขลาของ กฟผ. ปตท. จะได้จัดหาก๊าซธรรมชาติจากพื้นที่พัฒนาร่วมไทย - มาเลเซีย (JDA) ซึ่ง ปตท. ได้บรรลุผลการเจรจาในการจัดซื้อก๊าซธรรมชาติดังกล่าว และได้ ลงนามสัญญาจัดหาก๊าซธรรมชาติแล้วเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2547 โดยก๊าซธรรมชาติดังกล่าวจะได้ขนส่งผ่านทางโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติในทะเลของ บริษัท ทรานส์ไทย - มาเลเซีย (ประเทศไทย) จำกัด หรือ TTM จะขึ้นฝั่งที่อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา มีกำลังการส่งก๊าซธรรมชาติสูงสุด 1,020 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน และจะส่งผ่านไปยังท่อก๊าซธรรมชาติของ ปตท. ที่จะ

เชื่อมต่อไปยังโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมสงขลาของ กฟผ. โดยที่โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติในทะเลของ TTM ได้ดำเนินการก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว และมีแผนเริ่มขนส่งก๊าซธรรมชาติ ตั้งแต่เดือนมกราคม 2548 ส่วนของ ปตท. อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบก ระยะทางประมาณ 10 กิโลเมตร เชื่อมจากระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติในทะเลของบริษัท TTM ไปยังโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมสงขลา โดยกำหนดการเริ่มส่งก๊าซธรรมชาติภายในต้นปี 2551

ความคืบหน้าการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมสงขลา

- โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมสงขลา ซึ่งจะตั้งอยู่ ณ บริเวณบ้านควนหัวช้าง ตำบลคลองเปี้ยะ อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา กฟผ. อยู่ระหว่างดำเนินการจัดซื้อที่ดิน การขออนุมัติโครงการจากรัฐบาล การขออนุมัติก่อสร้าง และขอใบอนุญาตต่างๆ รวมทั้ง การขออนุมัติการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ซึ่งคาดว่าจะการดำเนินการดังกล่าว จะแล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม 2548

ความก้าวหน้าโครงการลดความต้องการไฟฟ้าสูงสุด (Peak Cut)

- นโยบาย Peak Cut ตามแผน PDP 2004 คือการนำเอาเครื่องยนต์ดีเซลที่ติดตั้งอยู่ตามโรงงานอุตสาหกรรมและธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งมีไวโซในกรณีฉุกเฉินมาเดินเครื่องในช่วงที่มีความต้องการไฟฟ้าสูงสุดของปี ซึ่ง กฟผ. ได้จัดทำโครงการลดความต้องการไฟฟ้าสูงสุด (Peak Cut) โดยเชิญชวนให้ผู้ประกอบการที่มีเครื่องยนต์ดีเซลประมาณ 2,000 ราย เข้าร่วมโครงการ ในช่วงแรกคาดว่าจะสามารถลดความต้องการไฟฟ้าสูงสุดในระบบได้จำนวน 500 เมกะวัตต์ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นไป
- ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2547 ความก้าวหน้าของโครงการฯ สรุปได้ว่า มีผู้ส่งใบสมัครเข้าร่วมโครงการฯ อย่างเป็นทางการแล้วจำนวน 115 ราย จำนวนเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองที่จะเข้าร่วมโครงการ 215 เครื่อง มีพลังไฟฟ้าที่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ทันที 97.14 เมกะวัตต์ และหากมีการปรับปรุงระบบจะสามารถเข้าร่วมโครงการได้มากขึ้น คิดเป็นพลังไฟฟ้าประมาณ 140 เมกะวัตต์ นอกจากนี้ ยังมีผู้ประกอบการที่สนใจเข้าร่วมโครงการและอยู่ระหว่างการประสานงานอีกประมาณ 200 ราย ซึ่งในจำนวนนี้ กฟผ. ได้ประสานงานแล้วจำนวน 2 ราย ได้แก่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์ ซึ่งได้แจ้งพลังไฟฟ้าที่จะเข้าร่วมโครงการ 22.58 เมกะวัตต์ และ 5 เมกะวัตต์ ตามลำดับ และ กฟผ. ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่าในเดือนเมษายน 2548 จะสามารถทดสอบการเดินเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองของผู้เข้าร่วมโครงการได้ จำนวน 300 เมกะวัตต์

► ความก้าวหน้าในการดำเนินการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าย่อย (Small Power Producers : SPP)

- คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2535 เห็นชอบร่างระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็ก (SPP) โดยการไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง ได้ออกประกาศระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็ก และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้ออกประกาศรับซื้อไฟฟ้าจาก SPP งวดที่ 1 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2535 จำนวน 300 เมกะวัตต์ ต่อมาเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2539 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ขยายปริมาณการรับซื้อเป็น 3,200 เมกะวัตต์ สำหรับการรับซื้อไฟฟ้าในช่วงปี 2539 - 2543 และให้มีการรับซื้อไฟฟ้าที่ผลิตจากพลังงานนอกกรอบแบบภาคหรือวัสดุเหลือใช้เป็นเชื้อเพลิงต่อไป โดยไม่กำหนดปริมาณการรับซื้อไฟฟ้า
- การดำเนินการรับซื้อไฟฟ้าจาก SPP ตั้งแต่นั้นปี 2535 ถึงปัจจุบัน (ณ สิ้นสุดเดือนตุลาคม 2547) มี SPP ที่ได้รับการตอบรับซื้อไฟฟ้ารวม 88 ราย จ่ายไฟฟ้าเข้าระบบของ กฟผ. แล้วจำนวน 67 ราย มีปริมาณเสนอขายไฟฟ้ารวม 2,204.30 เมกะวัตต์

สรุปการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าย่อย (สถานภาพ ณ เดือนตุลาคม 2547)

	Firm	Non-Firm	รวม
1. ผู้ผลิตรายเล็กยื่นข้อเสนอ			
1.1 จำนวน (ราย)	82	59	141
1.2 กำลังการผลิต (MW)	8,079.80	1,099.41	9,179.21
1.3 ปริมาณพลังไฟฟ้าที่เสนอขาย (MW)	4,724.40	408.68	5,133.08
2. ผู้ผลิตไฟฟ้าย่อยที่ได้รับการตอบรับซื้อไฟฟ้า*			
2.1 จำนวน (ราย)	43	45	88
2.2 กำลังการผลิต (MW)	3,667.90	850.00	4,517.90

1.3 ปริมาณพลังไฟฟ้าที่เสนอขาย (MW)	2,144.90	298.80	2,443.70
1.4 ประเภทเชื้อเพลิง (ราย)			
- ก๊าซธรรมชาติ	20	-	20
- ถ่านหิน	5	2	7
- น้ำมัน	1	-	1
- ก๊าซที่เหลือจากกระบวนการผลิต	-	2	2
- พลังน้ำ	-	1	1
- กากอ้อย	-	30	30
- แกลบ	6	4	10
- แกลบ, เศษไม้	2	-	2
- ขยะ	-	1	1
- ชานอ้อย, เปลือกไม้, แกลบ	3	-	3
- เศษไม้อย่างพาราและกะลาปาล์ม	1	1	2
- แกลบ, กากอ้อย, ไม้ยูคาลิปตัส	1	2	3
- น้ำมันยางดำ	1	-	1
- เปลือกไม้, เศษไม้, น้ำมันยางดำ	1	-	1
- เศษไม้อย่างพารา	1	1	2
- กากอ้อย, ขี้มวลอื่น ๆ	1	1	2
3. ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กลงนามในสัญญา			
1.1 จำนวน (ราย)	39	41	80
1.2 กำลังการผลิต (MW)	3,584.91	803.50	4,388.41
1.3 ปริมาณพลังไฟฟ้าที่เสนอขาย (MW)	2,081.70	271.10	2,352.80
4. ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กขายไฟฟ้าเข้าระบบ			
1.1 จำนวน (ราย)	35	32	67
1.2 กำลังการผลิต (MW)	3,236.41	684.90	3,921.31
1.3 ปริมาณพลังไฟฟ้าที่เสนอขาย (MW)	1,978.00	226.30	2,204.30

*ไม่รวมผู้ไม่ยื่นหลักค้ำประกันยืนยันการขายไฟฟ้า และผู้ผลิตรายเล็กที่ขอยกเลิกโครงการ

► ระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กมาก

• นับตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2545 เป็นต้นมา ภายหลังจากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กมาก ร่างระเบียบว่าด้วยการเดินเครื่องกำเนิดไฟฟ้าขนานกับระบบของการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย สำหรับปริมาณไฟฟ้าไม่เกิน 1 เมกะวัตต์ และแบบคำขอจำหน่ายไฟฟ้าและการเชื่อมโยงต่อระบบไฟฟ้า เพื่อขายไฟฟ้าเข้าระบบของการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายแล้ว การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ได้ออกประกาศรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กมาก (VSPP) (ฉบับปรับปรุง) เพื่อลดการพึ่งพาการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานเชิงพาณิชย์ และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งช่วยเพิ่มความมั่นคงในระบบจำหน่ายและการลดการจัดหาไฟฟ้าในช่วงที่ระบบมีความต้องการไฟฟ้าสูง (Peak)

• ต่อมาเดือนเมษายน 2547 มี VSPP ยื่นแบบคำขอจำหน่ายไฟฟ้าและการเชื่อมโยงระบบไฟฟ้าและได้รับการตอบรับซื้อไฟฟ้าแล้วรวม 48 ราย ปริมาณพลังไฟฟ้าสูงสุดที่จะจ่ายเข้าระบบประมาณ 5,070 กิโลวัตต์ เป็น VSPP ในเขตจำหน่ายไฟฟ้าของ กฟน. จำนวน 33 ราย ปริมาณพลังไฟฟ้าสูงสุดที่จะจ่ายเข้าระบบรวม 1,040 กิโลวัตต์ และในเขต กฟภ. จำนวน 15 ราย ปริมาณพลังไฟฟ้าสูงสุดที่จะจ่ายเข้าระบบ 4,030 กิโลวัตต์ ประกอบด้วยเชื้อเพลิงหลายประเภท ได้แก่ พลังงานแสงอาทิตย์ เศษไม้ แกลบ ก๊าซชีวภาพ ก๊าซจากขยะ โดยที่ VSPP ที่ได้รับการตอบรับซื้อไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายแล้ว ยังไม่สามารถขายไฟฟ้าเข้าระบบได้ เนื่องจากมีปัญหาความชัดเจนในทางปฏิบัติตามกฎหมาย ได้แก่ 1) การขอสัมปทานประกอบกิจการไฟฟ้าจากภาครัฐ ของ VSPP ควรเป็นไปตาม ปว. 58 และ 2) การคำนวณค่าไฟฟ้าและการคิดภาษีมูลค่าเพิ่ม กรณีการซื้อขายไฟฟ้าแบบหักลบหน่วยไม่สามารถปฏิบัติได้ เนื่องจากทั้งการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายและ VSPP จะต้องนำรายได้ทั้งหมดที่เกิดจากการขายไฟฟ้ามารวมคำนวณเป็นมูลค่าฐานตามมาตรา 79 แห่งประมวลรัษฎากร ส่งผลให้ต้องมีการติดตั้งมิเตอร์เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนมิเตอร์ใหม่ให้สามารถอ่านค่าพลังงานไฟฟ้าทั้งซื้อและขาย ทำให้ผู้ประกอบการ มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เป็นต้น

การดำเนินการแก้ไขปัญหาการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กมาก

- คณะอนุกรรมการประสานการดำเนินงานในอนาคตของการไฟฟ้า ได้พิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นข้างต้น เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2547 และได้มอบหมายให้กรมธุรกิจพลังงานขออนุมัติรัฐมนตรีเพื่อปรับเปลี่ยนใบอนุญาตแทนการให้สัมปทานประกอบกิจการไฟฟ้า ต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ได้อนุมัติผ่อนผันเป็นกรณีพิเศษ VSPP โดยเปลี่ยนเป็นระบบการให้อนุญาต และมอบอำนาจให้อธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อนุญาตแทนได้ โดยมอบหมายให้กรมธุรกิจพลังงานเร่งจัดทำประกาศกระทรวงพลังงานเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่อไป นอกจากนี้ **สนพ. การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย และกรมสรรพากร** ได้ร่วมกันปรับปรุงวิธีการคำนวณค่าไฟฟ้าสำหรับการซื้อขายไฟฟ้ากับ VSPP เพื่อให้สามารถคิดภาษีมูลค่าเพิ่มได้ถูกต้องตามประมวลรัษฎากร และปรับปรุงระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจาก VSPP ให้สอดคล้องกับวิธีการคำนวณค่าไฟฟ้าและภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากร โดยปรับปรุง ในประเด็น ได้แก่ (1) ขั้นตอนและหลักการพิจารณาซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กมาก โดยเพิ่มเติมเงื่อนไขให้ผู้ผลิตไฟฟ้าจะต้องนำใบอนุญาตตามที่กฎหมายกำหนดมาแสดงกับการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายก่อนการเริ่มจำหน่าย ไฟฟ้า (2) หลักการกำหนดอัตราค่าไฟฟ้า ในการซื้อขายไฟฟ้ากับผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กมาก (3) เงื่อนไขการชำระเงินค่าไฟฟ้า ตลอดจนปรับปรุง สิ่งแนบของระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าฯ ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 กพข. ได้เห็นชอบให้แก้ไขระเบียบรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กมาก และแก้ไขระเบียบการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายว่าด้วยการเดินเครื่องกำหนดไฟฟ้าขนานกับระบบของการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายแล้ว
- อย่างไรก็ตาม ณ เดือนธันวาคม 2547 มี VSPP ยื่นแบบคำขอจำหน่ายไฟฟ้าและการเชื่อมโยงระบบไฟฟ้าและได้รับการตอบรับซื้อไฟฟ้าแล้วรวม 75 ราย ปริมาณพลังไฟฟ้าสูงสุดที่จะจ่ายเข้าระบบประมาณ 8,215.60 กิโลวัตต์ เป็น VSPP ในเขตจำหน่ายไฟฟ้าของ กฟน. จำนวน 33 ราย ปริมาณพลังไฟฟ้าสูงสุดที่จะจ่ายเข้าระบบรวม 1,040 กิโลวัตต์ และในเขต กฟภ. จำนวน 42 ราย ปริมาณพลังไฟฟ้าสูงสุดที่จะจ่ายเข้าระบบ 7,175.60 กิโลวัตต์ ประกอบด้วยเชื้อเพลิงหลายประเภท ได้แก่ พลังงานแสงอาทิตย์ เศษไม้ แกลบ ก๊าซชีวภาพ ก๊าซจากขยะ

นโยบายด้านอนุรักษ์พลังงาน

- แผนอนุรักษ์พลังงาน ระยะที่ 3 พ.ศ. 2548 - 2554
- มาตรการประหยัดพลังงาน
- การดำเนินการตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535

▶ แผนอนุรักษ์พลังงาน ระยะที่ 3 พ.ศ. 2548 - 2554

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ในฐานะเลขานุการของคณะกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ได้จัดทำ "แผนอนุรักษ์พลังงาน" ขึ้น เพื่อให้การบริหารจัดการ และการใช้จ่ายเงินเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 ซึ่ง สนพ. ได้ดำเนินการตามแผนอนุรักษ์พลังงานมาแล้ว 2 ระยะ คือ แผนอนุรักษ์พลังงานระยะที่ 1 ในช่วงปี 2538 - 2542 และแผนอนุรักษ์พลังงานระยะที่ 2 ในช่วงปี 2543 - 2547 โดยแผนอนุรักษ์พลังงานระยะที่ 2 ได้สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2547 ผลการดำเนินงานสรุปได้ดังนี้

- คณะกรรมการกองทุนฯ ได้อนุมัติเงินสำหรับโครงการต่างๆ รวมทั้งสิ้น 23,776 ล้านบาท แบ่งเป็นงบลงทุน 16,778 ล้านบาท ค่าพัฒนาบุคลากร 2,054 ล้านบาท ค่าประชาสัมพันธ์ 1,701 ล้านบาท และค่าบริหาร จัดการฯ 3,243 ล้านบาท
- ผลงานโดยรวมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยเกิดผลลดความต้องการพลังไฟฟ้าลง 883 เมกะวัตต์ ทดแทนพลังงานไฟฟ้าได้ 5,447 ล้านหน่วยต่อปี ทดแทนพลังงานเชื้อเพลิง 430 ล้านลิตรน้ำมันดิบต่อปี สามารถอนุรักษ์พลังงานได้คิดเป็นเงิน 20,891 ล้านบาท/ปี

ปัจจุบัน สนพ. ได้จัดทำกรอบแผนอนุรักษ์พลังงาน ระยะที่ 3 (ปี 2548 - 2554) และได้นำเสนอ กพข. ให้ความเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2547 โดยมีหลักเกณฑ์กำหนดเป้าหมายและกรอบแผนอนุรักษ์พลังงานดังนี้

- กำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลด้านพลังงาน โดยปี 2550 กำหนดเป้าหมาย จะควบคุมสัดส่วนความต้องการใช้พลังงานต่อรายได้ประชาชาติ (GDP) ให้ลด

จาก 1.4 : 1 เหลือ 1 : 1 และในปี 2554 จะพัฒนาพลังงานทดแทนให้สัดส่วนการใช้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.5 เป็นร้อยละ 8

- ประเมินการภาพรวมของภาระงานในระยะ 3 - 7 ปี และมีลักษณะเป็น Rolling Plan คือ จะมีการปรับแผนงาน/โครงการ และประมาณการรายจ่ายทุกปี ตามปัจจัยที่เปลี่ยนแปลง เช่น นโยบาย/ยุทธศาสตร์ใหม่ที่รัฐบาลกำหนด สภาพการทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น

แผนอนุรักษ์พลังงาน ระยะที่ 3

1. แผนงานพัฒนาพลังงานทดแทน เป็นแผนงานเกี่ยวกับงานศึกษา วิจัยพัฒนา และส่งเสริมเพื่อก่อให้เกิดการใช้พลังงานทดแทนมากขึ้นในการผลิตไฟฟ้า ความร้อน และเชื้อเพลิงชีวภาพ เพื่อใช้ในภาคคมนาคมขนส่ง ภาคอุตสาหกรรม บ้านอยู่อาศัย ได้แก่ แสงอาทิตย์ น้ำ ลม ชีวมวล ชีวภาพ เอทานอล ไบโอดีเซล เซลล์ เชื้อเพลิง ฯลฯ และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านพลังงานทดแทน รวมทั้งงานเผยแพร่ข้อมูล สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องพลังงานทดแทนให้กับประชาชนทั่วไป

2. แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน เป็นแผนงานเกี่ยวกับงานศึกษา วิจัย พัฒนา และส่งเสริมและสาธิตเพื่อก่อให้เกิดการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในภาคคมนาคมขนส่ง ภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจ บริการ เกษตรกรรม และภาคบ้านอยู่อาศัย และศักยภาพของบุคลากรด้านงานเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน รวมทั้งงานสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อให้มีการใช้พลังงานอย่างรู้คุณค่า

3. แผนงานบริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นแผนงานเกี่ยวกับงานศึกษาวิจัยเชิงนโยบาย เพื่อเป็นข้อเสนอแนะทางเลือก หรือการพร้อมสถานการณ์ที่ผสมผสานทั้งมิติด้านการผลิตและการใช้พลังงาน ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม สำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจพัฒนาแผนพลังงานทดแทนและงานด้านบริหารเพื่อจัดการให้แผนอนุรักษ์พลังงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ตลอดจนงานช่วยเหลือส่งเสริมการดำเนินงานอื่นๆ เป็นเรื่องเฉพาะกิจ ที่สำคัญหรือ มีความเร่งด่วน

นอกจากนี้ **การกำหนดนโยบายของแผนอนุรักษ์พลังงาน ในช่วงปีงบประมาณ 2548 - 2554** จะประกอบด้วย **พัฒนาพลังงานทดแทนให้มีสัดส่วนการใช้เพิ่มขึ้น** ณ ปี 2554 ในสัดส่วนร้อยละ 9.2 ของความต้องการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย หรือทดแทนการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ประมาณ 7,530 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ และ**การเพิ่ม ประสิทธิภาพการใช้พลังงาน** โดยลดใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ ณ ปี 2554 จาก 91,877 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ เหลือ 81,523 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ หรือลดการใช้พลังงานโดยไม่เกิดประโยชน์ได้ประมาณร้อยละ 12.7 หรือประมาณ 10,354 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ

ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดปี 2554

1. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน โดยลดการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ ณ ปี 2554 จาก 91,877 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ เหลือ 81,523 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ หรือลดการใช้พลังงานโดยไม่เกิดประโยชน์ได้ประมาณ 12.7 เปอร์เซ็นต์ หรือประมาณ 10,354 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ จำแนกเป็นภาคคมนาคมขนส่งร้อยละ 21 ภาคอุตสาหกรรมร้อยละ 9 ภาคบ้านอยู่อาศัยร้อยละ 4

2. พัฒนาพลังงานทดแทน ให้มีสัดส่วนการใช้เพิ่มขึ้น โดย ณ ปี 2554 จะมีการใช้พลังงานอื่นๆ เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.2 ของความต้องการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย หรือทดแทนการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ประมาณ 7,530 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ จำแนกเป็น ภาคคมนาคมขนส่ง ภาคอุตสาหกรรมและบ้านอยู่อาศัย มีการใช้พลังงานทดแทนร้อยละ 8, 14 และ 2 ตามลำดับ โดยใช้ Biodiesel แทนน้ำมันดีเซล ใช้ Ethanol แทน Gasoline ใช้ชีวมวล น้ำท้ายเขื่อนชลประทาน แสงอาทิตย์ แร่ลม และพลังงานทดแทนอื่นๆ ในการผลิตไฟฟ้า และทำความร้อน

3. มีผู้จบการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศเพิ่มขึ้น 400 คน ช่วยเสริมการทำงานด้าน พลังงาน มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนด้านพลังงานในโรงเรียนระดับประถมและมัธยมทั่วประเทศ อย่างน้อย 30,000 โรงเรียน มีการพัฒนาหลักสูตรอุดมศึกษาที่ตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม โดยมีเป้าหมายในการผลิตบุคลากรที่มีทักษะด้านพลังงานในภาคอุตสาหกรรม จำนวน 1,400 คน ผู้ชำนาญการด้านพลังงานสาขาต่างๆ ในระดับ ท้องถิ่นได้รับการพัฒนาทักษะ 500 คน

▶ มาตรการประหยัดพลังงาน

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ได้จัดทำข้อเสนอมาตรการประหยัดพลังงาน เพื่อรองรับผลกระทบจากปัญหาราคาน้ำมันแพงที่เกิดขึ้น และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม

2547 และเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2547 ตามลำดับ โดยได้มีการดำเนินการตามมาตรการที่ได้เสนออย่างต่อเนื่องจนถึงวันที่ 30 กันยายน 2547

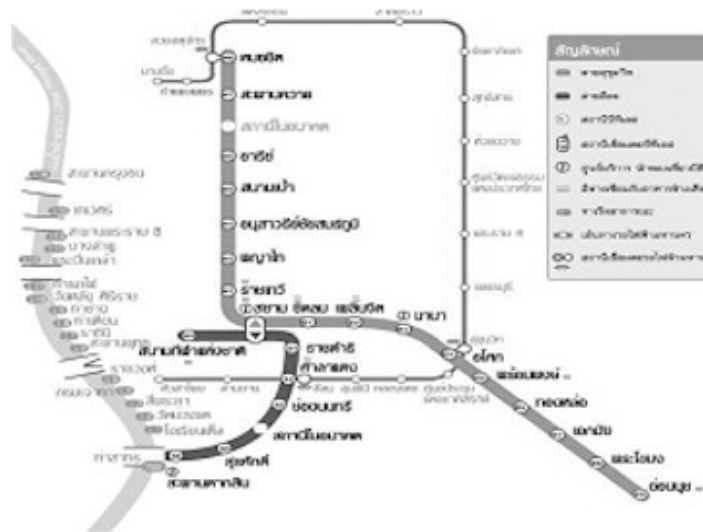
ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามมาตรการประหยัดพลังงาน 7 มาตรการหลัก

1. สนพ. ได้ดำเนินการมาตรการรณรงค์การประหยัดพลังงานเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนประหยัดพลังงานจนเป็นนิสัย โดยผ่านสื่อต่างๆ อาทิ เผยแพร่สื่อบริการผ่านสถานีโทรทัศน์ และวิทยุ เผยแพร่ตัววิ่งตามแยกจราจรทั้งกรุงเทพฯ เผยแพร่ Press Release และ Photo Release สัมภาษณ์ผู้บริหารผ่านรายการโทรทัศน์และวิทยุ ดำเนินโครงการประหยัดไฟฟ้าไร 2 ต่อ และดำเนินโครงการลดใช้รถ ลดใช้น้ำมัน

2. มาตรการจัดการระบบขนส่งมวลชน

2.1 การจัดหาสถานที่ Park & Ride ได้มีการดำเนินการดังนี้

- **การเตรียมพื้นที่สำหรับจอดรถยนต์ :** กระทรวงพลังงานได้ประสานความร่วมมือกับกระทรวงคมนาคม เรื่อง การเตรียมพื้นที่สำหรับจอดรถบริเวณสถานีรถไฟฟ้าบางซื่อและสถานีขนส่งหมอชิต เพื่อเตรียมพื้นที่จอดรถสำหรับประชาชนที่ประสงค์จะใช้บริการรถไฟฟ้าใต้ดิน ซึ่งเปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ 3 กรกฎาคม 2547 โดยกระทรวงพลังงานได้สนับสนุนด้านการเงินโดยจัดสรรเงินกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงพื้นที่จอดรถ บริเวณสถานีขนส่งหมอชิต ในวงเงิน 25 ล้านบาท และเป็นค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงพื้นที่จอดรถ บริเวณสถานีรถไฟฟ้าบางซื่อในวงเงิน 18 ล้านบาท ซึ่งพื้นที่จอดรถ ณ สถานีขนส่งหมอชิตเมื่อปรับปรุงเสร็จแล้ว สามารถรองรับการจอดรถได้ จำนวน 2,700 คัน และพื้นที่จอดรถสถานีรถไฟฟ้าบางซื่อ สามารถรองรับการจอดรถได้จำนวน 1,000 คัน ซึ่งนายกรัฐมนตรี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ได้เป็นประธานในพิธีเปิดใช้พื้นที่จอดรถ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2547
- **การขยายพื้นที่จอดรถ :** สนพ. และ สนข. จะประสานเรื่องการขยายพื้นที่ Park & Ride โดยแนวทางการขยาย ประกอบด้วยการใช้พื้นที่ของภาคเอกชน ของหน่วยงานราชการที่อยู่ในเส้นทางเดินรถไฟฟ้าใต้ดิน และหน่วยงานภาคเอกชนอื่นๆ ที่สมัครใจจะร่วมโครงการ รวมทั้งการนำระบบ Feeder Shuttle Bus รับส่งผู้โดยสารระหว่างที่จอดรถและสถานีขนส่งรถไฟฟ้า

- ในระยะยาว รฟม. ได้มีโครงการขยายพื้นที่จอดรถตามสถานีปลายทางของรถไฟฟ้าใต้ดินที่จะดำเนินการสร้างในอนาคต เช่น พื้นที่จอดรถสถานีลำลูกกา บางบัวทอง บางกะปิ ดลิ่งชัน เป็นต้น

2.2 โครงการลดการสูญเสียพลังงานจากการเดินรถบรรทุกเที่ยวเปล่า : กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ได้อนุมัติเงินจำนวน 9.8 ล้านบาท ให้กรมการขนส่งทางบก เพื่อจัดทำ Web Site และ Call Center เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลในการขนส่งสินค้าของผู้ให้ - ผู้รับบริการขนส่ง ซึ่งกรมการขนส่งทางบกได้จัดทำ Web Site และ Call Center แล้ว

2.3 โครงการใช้ตัวร่วมในระบบขนส่งมวลชน : สนข. ได้ดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้ระบบตัวร่วมสำหรับระบบขนส่งมวลชน ซึ่งในเบื้องต้นพบว่ามีปัญหาเรื่องการแบ่งรายได้และการทำ Clearing House และ สนข. ได้ตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาในรายละเอียดและแนวทางการดำเนินการในระยะต่อไป เพื่อรองรับระบบขนส่งมวลชนทั้งระบบ

2.4 การปรับเส้นทางเดินรถให้สอดคล้องกับการให้บริการระบบขนส่งมวลชน โดย รฟท. รฟม. การรถไฟฟ้าใต้ดิน และขสมก. ได้ร่วมกันจัดพื้นที่จอดรถโดยสารประจำทางในพื้นที่สถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน จำนวน 7 สถานี และ ขสมก. ได้ปรับเปลี่ยนเส้นทางเดินรถโดยสารประจำทาง จำนวน 15 สาย เพื่อรองรับการเดินทางของผู้โดยสารรถไฟฟ้าใต้ดินแล้ว ซึ่ง รฟม. BMCL และขสมก. และเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรในพื้นที่รับผิดชอบได้ร่วมกันตรวจสอบความเหมาะสมทางกายภาพของพื้นที่ของสถานีทั้ง 7 สถานีแล้ว ประกอบด้วย

3 กรกฎาคม 2547
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จเปิดระบบรถไฟฟ้าใต้ดิน

สถานี	จุดตั้งต้นรถโดยสารสายต่างๆ
1. สถานีกำแพงเพชร	77, 145, 536
2. สถานีลาดพร้าว	96, 179, 185, 503, 504, 516
3. สถานีห้วยขวาง	12
4. สถานีศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	137, 517
5. สถานีเพชรบุรี	11, 93, 206
6. สถานีศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์	2, 25
7. สถานีสามย่าน	45

2.5 แนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบขนส่งทางน้ำ : กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีได้ดำเนินการปรับยุทธศาสตร์ระบบขนส่งภายในประเทศ โดยให้ความสำคัญการพัฒนาเส้นทางรถไฟและทางสายน้ำหลักพร้อมทั้งระบบ โครงข่ายทางบกเชื่อมโยงจุดกองสินค้า (ICD) และท่าเรือให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดการสมดุลของระบบการขนส่ง และลดปัญหา การจราจรบนถนน ซึ่งมาตรการที่จะเร่งดำเนินการ ได้แก่ การจัดเส้นทางเดินเรือโดยสารเพิ่ม และจัดที่จอดรถประจำทางในท่าเรือต่างๆ ที่เป็นจุดสำคัญๆ และจัดให้มีรถประจำทางเชื่อมต่อท่าเรือกับรถไฟฟ้า ขณะเดียวกันพัฒนาการขนส่งทางน้ำ เพื่อการขนส่งสินค้า ได้แก่ การพัฒนาท่าเรือขนส่งทางน้ำที่ป่าโมก จ. อยุธยา และช่องนนทรี การพัฒนาการเดินเรือใน แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำแม่กลอง และการเพิ่มศักยภาพท่าเรือชายฝั่งระหว่างประเทศ เป็นต้น

3. การประหยัดพลังงานในภาคอุตสาหกรรม ปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมโดยหาแนวทางที่เหมาะสมในการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมและแนวทางการส่งเสริมการลงทุน โดยมุ่งเน้นอุตสาหกรรมที่ใช้พลังงานน้อย (Non - Energy Intensive) ก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน และให้เกิดแรงจูงใจต่อสถานประกอบการในการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ

4. การประหยัดพลังงานในภาคที่อยู่อาศัย โดยให้ความรู้แก่ประชาชนในการปรับปรุงบ้านอยู่อาศัยและเลือกใช้อุปกรณ์ประหยัดพลังงาน ปลุกฝังพฤติกรรมการประหยัดพลังงาน รวมทั้งสนับสนุนให้สิ่งจูงใจและประชาสัมพันธ์โครงการบ้านจัดสรรที่มีแบบบ้าน หรือวัสดุอุปกรณ์ประหยัดพลังงาน

5. ความร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการ โดยกระทรวงพลังงาน ได้ลงนาม MOU กับกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อบูรณาการเรื่องพลังงานเข้ากับหลักสูตรการเรียนการสอนรายวิชา นอกจากนี้ สนพ. ได้จัดกิจกรรมเยาวชน จำนวน 3 ชุด ครอบคลุมนักเรียนทั่วประเทศ ไม่น้อยกว่า 50,000 คน

6. ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อศึกษา วิจัย และขยายผลโครงการประหยัดพลังงานสู่ธุรกิจและอุตสาหกรรม กระทรวงพลังงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดตั้ง "คณะทำงานพัฒนาการผลิตและการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพและก๊าซธรรมชาติ" เพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมายการใช้ไบโอดีเซล จำนวนวันละ 2.4 ล้านลิตร ภายในปี 2554 และเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2547 กระทรวงพลังงานได้ลงนามบันทึกความเข้าใจร่วมมือทางวิชาการกับกองทัพเรือ ใน 2 โครงการ คือ โครงการวิจัยพัฒนาและสาธิตพลังงานทดแทน และได้เปิดโครงการใช้ไบโอดีเซลเป็นเชื้อเพลิงในรถรับจ้างสองแถวในจังหวัดเชียงใหม่แล้ว สำหรับโครงการวิจัยพัฒนาและสาธิตการใช้ไบโอดีเซลร่วมกับก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงในรถยนต์ดีเซลได้ศึกษาทางเทคนิค เศรษฐกิจ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของการใช้ก๊าซฯ ร่วมกับ Biodiesel ในเครื่องยนต์ดีเซล รวมทั้งได้ทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์เป็นระยะทาง 100,000 กม. และมีแผนจะสาธิตในรถขนส่งมวลชนของ ขสมก. รถขยะ กทม. และขยายผลสู่รถตู้ร่วมบริการและรถขนส่งเอกชนที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล

7. กำหนดบทบาทให้ข้าราชการเป็นผู้นำในการประหยัดพลังงาน สนพ. และสำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน เป็นแกนหลักในการจัดทำแผนการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมการประหยัดพลังงานในจังหวัด โดยประสานความร่วมมือกับผู้ว่าราชการจังหวัด 12 จังหวัด จัดทำแผนบูรณาการยุทธศาสตร์พลังงานกับแผนพัฒนาจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นแกนหลักในการส่งเสริมการประหยัดพลังงานใน 12 จังหวัดนำร่อง ได้แก่ ปทุมธานี สระบุรี ชลบุรี ราชบุรี นวัตกรรม ชอนแก่น อุบลราชธานี นครสวรรค์ พิษณุโลก ลำพูน สุราษฎร์ธานี สงขลา นอกจากนี้ สนพ. ได้จัดกิจกรรม "การประหยัดไฟฟ้าและน้ำระหว่างจังหวัด" โดยให้ผู้นำ CEO เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการวางแผนสร้างความร่วมมือกัน ภายในจังหวัด และมีรางวัลมอบแก่จังหวัดชนะเลิศเป็นแรงจูงใจ

ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามมาตรการประหยัดพลังงาน 5 มาตรการหลัก

คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2547 โดยมาตรการ 5 มาตรการนี้อยู่ในรูปแบบกึ่งขอความร่วมมือและกึ่งบังคับ

1. มาตรการปิดสถานีจำหน่ายน้ำมันหลังเวลา 24.00 น. สถานีจำหน่ายน้ำมันทั้งประเทศมีจำนวนทั้งสิ้น 7,034 แห่ง ให้ความร่วมมือปิดบริการหลังเวลา 24.00 น. - 05.00 น. รวม 4,393 สถานี หรือคิดเฉลี่ยเป็นร้อยละ 62.6 และกระทรวงพลังงานได้มอบป้ายผ้าให้กับสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันที่ร่วมมือกับรัฐ และมอบโล่เชิดชูเกียรติให้กับผู้ประกอบการ 11 บริษัท เพื่อขอบคุณที่ได้ร่วมมือกับภาครัฐตามมาตรการปิดสถานีจำหน่ายน้ำมัน

2. มาตรการปิดไฟป้ายโฆษณาหลังเวลา 22.00 น. สมาคมผู้ผลิตป้ายโฆษณามีสมาชิกจำนวน 125 ราย เป็นเจ้าของป้ายโฆษณารวม 1,040 ป้าย ได้มีการปิดไฟสองป้ายโฆษณาหลังเวลา 22.00 น. ไปแล้วรวม 728 ป้าย รวมทั้ง บริษัท มาสด้า เซลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ร่วมปิดไฟสองสว่างบนป้ายทั้ง 6 แห่ง และกระทรวงพลังงานได้มอบโล่เชิดชูเกียรติให้กับสมาคมผู้ผลิตป้ายโฆษณา และบริษัท มาสด้า เซลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อขอบคุณที่ได้ร่วมมือกับภาครัฐตามมาตรการปิดไฟป้ายโฆษณา

3. มาตรการปิดไฟถนนบางสาย กรมทางหลวงได้แจ้งให้ 15 เขต 88 แขวงทางทาง ปิดไฟฟ้าแสงสว่าง ยกเว้นบริเวณที่มีการจราจรหนาแน่น ย่านชุมชน โรงงาน บริเวณมอเตอร์เวย์ บริเวณสะพานลอยคนเดินข้าม สะพานกลับรถต่างระดับ บริเวณทางแยกและทางโค้ง

4. มาตรการเพิ่มภาษีรถยนต์นั่งส่วนบุคคลขนาดใหญ่ กระทรวงการคลังได้เชิญผู้ประกอบการรถยนต์มาหารือเรื่องโครงสร้างภาษีใหม่ และได้กำหนดให้รถประหยัดพลังงาน ที่ใช้นวัตกรรมใหม่ แก๊สธรรมชาติ พลังงานไฮโดรเจนหรือ ไฟฟ้า จ่ายค่าภาษีสรรพสามิตในอัตราเดียวกันทุก ซีซี คือ 15% ซึ่งต่ำกว่ารถยนต์นั่งบุคคลธรรมดา สำหรับประเภทรถยนต์นั่งสำเร็จรูป ซึ่งจะรวมรถตู้ 7 ที่นั่ง ไม่นับ 11 ที่นั่ง และรถออฟโรด กำหนดจะเก็บภาษีสรรพสามิตตามขนาด ซีซี

5. มาตรการให้หน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจเป็นผู้นำในการประหยัดพลังงาน ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจลดการใช้ไฟฟ้าและน้ำมันโดยการปรับปรุงรถเก่าหรือซื้อรถใหม่ให้คำนึงถึงการเลือกใช้พลังงานทางเลือก เช่น NGV และแก๊สโซฮอล์ รวมทั้งมอบให้สำนักงานประมาณปรับลดงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2547 ไตรมาสที่ 4 ลงร้อยละ 10 ของหมวดค่าใช้สอยด้านน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี กระทรวงพลังงานได้ดำเนินการรวบรวมจำนวนรถยนต์ของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ ที่ประสงค์จะติดตั้งอุปกรณ์ใช้ก๊าซธรรมชาติเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่ออนุมัติงบกลางมาเป็นค่าใช้จ่ายในการติดตั้ง และเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2547 ได้จัดประชุมติดตามการลดใช้ไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิงของทุกส่วนราชการ และได้แนะนำวิธีจัดทำแผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานในหน่วยงาน รวมทั้งขอความร่วมมือในการรายงานข้อมูลการใช้ไฟฟ้าและน้ำมันให้กระทรวง

พลังงานทราบเป็นเป็นประจำ พร้อมทั้งได้มอบโล่รางวัล หน่วยงานประหยัดพลังงานดีเยี่ยมให้กับ 13 หน่วยงาน ที่ลดใช้พลังงานมากกว่าร้อยละ 10 เทียบกับปริมาณการใช้ในปี 2544

- ต่อมา เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2547 คณะรัฐมนตรีลงมติเห็นชอบมาตรการประหยัดพลังงานในภาคน้ำมันแพงเพิ่มเติม ตามที่กระทรวงพลังงานเสนอ โดยให้ยึดหลัก 4 ประการ คือ เป็นมาตรการเพื่อประหยัดพลังงาน ไม่กระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม ไม่กระทบการจ้างงานของพนักงาน รวมทั้งมีความเป็นธรรมต่อผู้ประกอบการประกอบด้วยมาตรการ ดังนี้

นายแพทย์พรหมินทร์ เลิศสุวิทย์เดช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน เป็นประธานเปิดงาน ได้มอบ "หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจร่วมใจประหยัดพลังงาน" เพื่อสร้างความตระหนักในการประหยัดพลังงาน และใช้พลังงานอย่างคุ้มค่าแก่หน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ ที่จะต้องเป็นผู้ดำเนินการประหยัดพลังงานตามวาระแห่งชาติ โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนากว่า 700 ราย จากหน่วยงานระดับกรม 231 หน่วยงาน และผู้ว่าราชการจังหวัด 75 จังหวัด พร้อมมอบโล่รางวัลประหยัดพลังงานดีเยี่ยมประจำปี 2546 แก่หน่วยงานราชการ 14 หน่วยงาน โดยหน่วยงานที่สามารถลดการใช้ไฟฟ้าสูงสุดคือ ตำรวจทางบก และแผนกวิทยุคมนาคมและสิ่งแวดลอม และหน่วยงานที่สามารถลดการใช้ น้ำมันสูงสุดคือ กรมประมง ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น เมื่อเร็วๆ นี้

1. มาตรการกำหนดเวลาเปิด - ปิด ศูนย์ธุรกิจค้าส่ง - ค้าปลีก และห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามมติ ครม. สรุปได้ดังนี้

	วันจันทร์ - พุธที่สิบสี่	วันศุกร์	วันเสาร์ - อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์

1. Department Store, Discount Store, Super Store หรือ Hyper Mart ที่มีพื้นที่ขาย และพื้นที่ใช้สอย ยกเว้นที่จอดรถ รวมกันแล้วมากกว่า 10,000 ตรม. ขึ้นไป	11.00 น. - 21.30 น.	11.00 น. - 22.00 น.	10.00 น. - 22.00 น.
2. กิจการขายส่ง เช่น Macro	06.00 น. - 21.30 น.	06.00 น. - 22.00 น.	06.00 น. - 22.00 น.

2. ให้สถานบริการและร้านค้าน้ำมันเชื้อเพลิงปิดการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิด ระหว่างเวลา 24.00 - 05.00 น. ของทุกวัน โดยให้ยกเว้นผ่อนผัน ดังนี้

- ยกเว้นการจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) และก๊าซธรรมชาติอัด (NGV)
- ยกเว้นสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้แก่อากาศยาน
- ยกเว้นการจำหน่ายน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว สำหรับสถานีบริการและร้านค้าน้ำมันเชื้อเพลิงที่ตั้งอยู่บริเวณถนนพหลโยธิน ถนนมิตรภาพ ถนนสุขุมวิท ถนนเพชรเกษม และถนนสายเอเชียหมายเลข 41 และ 42 ในถนนช่วงที่อยู่นอกเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยาและเทศบาล
- ผ่อนผันการจำหน่ายน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ในช่วงเวลา 04.00 - 05.00 น. สำหรับสถานีบริการ และร้านค้าน้ำมันเชื้อเพลิง ที่ตั้งอยู่บริเวณถนนอื่น นอกจากข้อ (3) และอยู่นอกเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และเทศบาล

3. ให้ใช้ไฟฟ้าสำหรับป้ายโฆษณากลางแจ้งขนาดใหญ่ที่ติดตั้งริมถนน หรือทางด่วนได้เฉพาะในช่วงเวลา 18.00 - 22.00 น. ของทุกวัน

ทั้งนี้ การดำเนินการตามข้อ 2. และ 3. ให้มีผลตั้งแต่วันที่ 9 กันยายน 2547 อย่างไรก็ตาม ในช่วงเทศกาลปีใหม่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ได้ออกประกาศกระทรวงพลังงานให้ผ่อนผันการจำกัดเวลาจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง โดยให้สถานบริการ และร้านค้าน้ำมันเชื้อเพลิงสามารถจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิดได้ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางให้แก่ประชาชนในช่วงเทศกาลปีใหม่ ระหว่างวันที่ 25 ธันวาคม 2547 ถึงวันที่ 5 มกราคม 2548

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการมาตรการประหยัดพลังงาน

มาตรการปรับเปลี่ยนเปิด - ปิด ศูนย์ธุรกิจค้าส่ง - ค้าปลีก และห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ ทำให้ชั่วโมงการให้บริการของกิจการดังกล่าวลดลง ส่งผลให้ยอดขายของกิจการลดลงประมาณร้อยละ 7 - 12 ทำให้กิจการต้องระงับการ จัดจ้างบุคลากรที่ว่างลง และอาจพิจารณาลดจำนวนพนักงานลง นอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดความไม่สะดวกต่อผู้บริโภคเนื่องจากระยะเวลาการจับจ่ายใช้สอยสั้นลง ซึ่งกระทรวงพลังงานและกรมการค้าภายในได้ดำเนินการเจรจาหารือร่วมกับห้างต่างๆ เพื่อหาข้อยุติที่เหมาะสม

► การดำเนินการตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535

- ตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการและกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานขึ้น เพื่อช่วยสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ด้านอนุรักษ์พลังงานของประเทศทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ได้ทำหน้าที่กำกับดูแลแผนงานภาคความร่วมมือและแผนงานสนับสนุน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์การอนุรักษ์พลังงานของประเทศ และในช่วงปี พ.ศ. 2547 สนพ. ได้มีการพิจารณากลับกรองโครงการต่างๆ ที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ดังนี้

1. การดำเนินการตามแผนงานภาคความร่วมมือ โครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ภายใต้แผนงานภาคความร่วมมือ ดังนี้

(1) โครงการส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียน จำนวน 6 โครงการ

- โครงการสาธิตระบบผลิตไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์ต่อเข้าระบบจำหน่ายไฟฟ้า เรือนจำกลางบางขวาง จังหวัดนนทบุรี

- โครงการวิจัยการผลิตและการใช้ไบโอดีเซลเป็นเชื้อเพลิงในรถยนต์รับจ้างสองแถวในจังหวัดเชียงใหม่
- โครงการพัฒนาพลังงานลมเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า
- โครงการสาธิตระบบผลิตไฟฟ้าจากกังหันลมขนาดใหญ่
- โครงการติดตั้งกังหันลมผลิตไฟฟ้าจ่ายชานนเข้าระบบจำหน่าย
- โครงการกรุงเทพฯ ไฟใส ด้วยไบโอดีเซล

(2) โครงการส่งเสริมธุรกิจด้านการอนุรักษ์พลังงาน จำนวน 9 โครงการ

- โครงการ "ประหยัดไฟกำไร 2 ต่อ" ระยะที่ 2 - ส่วนที่ กปน. รับผิดชอบ
- โครงการ "ประหยัดไฟกำไร 2 ต่อ" ระยะที่ 2 - ส่วนที่ กฟภ. รับผิดชอบ
- โครงการประชาสัมพันธ์ "ประหยัดไฟกำไร 2 ต่อ" ระยะที่ 2 ของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
- โครงการปรับปรุงพื้นที่จอดรถบริเวณสถานีขนส่งหมอชิต
- โครงการปรับปรุงพื้นที่จอดรถบริเวณสถานีรถไฟบางซื่อ
- โครงการลดการสูญเสียพลังงานจากการเดินรถบรรทุกเที่ยวเปล่า
- โครงการสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมพลังงานชีวมวล
- โครงการพัฒนาระบบค้นหาข้อมูลส่วนกลางและการจัดหมวดหมู่ของข้อมูล ในเครือข่ายสารสนเทศด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย
- โครงการนำร่องการประหยัดพลังงานในอุตสาหกรรมการต้มใบยาสูบขนาดเล็ก

(3) โครงการศึกษา วิจัย และพัฒนา จำนวน 76 โครงการ อาทิ

- โครงการสาธิตอุปกรณ์ประหยัดพลังงาน
- โครงการวิจัยและพัฒนากังหันลมเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า
- โครงการออกแบบบ้านประหยัดพลังงาน
- โครงการสำรวจข้อมูลน้ำมันพืชที่ใช้แล้วเพื่อนำมาผลิตเป็นน้ำมันไบโอดีเซล เป็นต้น

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ร่วมกับ การทางพิเศษแห่งประเทศไทย ออกโครงการส่งเสริม "50 ล้านไทย ลดใช้พลังงาน" กว่า 100,000 ชม. ใช้มาตรการประหยัดไฟฟ้าเพื่อลดใช้พลังงานค่าไฟ 20% สร้างวิถีใหม่ๆ จากโครงการ "ประหยัดไฟ กำไร 2 ต่อ" เริ่มจุ่มบ้านประหยัดพลังงาน 4 ตำบลดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ส่วนราชการและ ส่วนประชาชน สนพ.ดำเนินการโครงการในหลายกระทรวงและจังหวัดใช้ประหยัดไฟฟ้าได้ปีละกว่า 2 พัน 0 2012 1340 เพื่อการมีแหล่งดูเว็บไซต์ www.epco.go.th

2. การดำเนินการตามแผนงานสนับสนุน โครงการที่ได้รับการสนับสนุนกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานภายใต้แผนงานสนับสนุน ประกอบด้วย โครงการพัฒนาด้านบุคลากร และโครงการด้านประชาสัมพันธ์

โครงการพัฒนาบุคลากร

(1) การพัฒนาหลักสูตร สื่อการสอน แบบเรียน คู่มือ และเครื่องมือที่ใช้ประกอบการฝึกอบรมและทำงาน และห้องปฏิบัติการ ประกอบด้วย

- โครงการสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านพลังงานเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมายุครบ 72 พรรษา
- โครงการผลิตดัชนีแผนที่ (Bangkok Street Directory)
- โครงการจัดพิมพ์คู่มือการปฏิบัติลดการใช้พลังงาน สำหรับหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ
- โครงการส่งเสริมศักยภาพการเผยแพร่ความรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงานของสำนักงานพลังงานภูมิภาค
- โครงการจัดงานของกระทรวงพลังงานในงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
- โครงการพัฒนาหลักสูตรการจัดการพลังงานเพื่อการอาชีวศึกษา

(2) การฝึกอบรมบุคลากรระยะสั้นในประเทศ ประกอบด้วย โครงการย่อย 7 โครงการ ซึ่งเน้นการให้ความรู้ความเข้าใจและทักษะต่างๆ ด้านอนุรักษ์พลังงานแก่เจ้าหน้าที่ของภาครัฐและบุคคลทั่วไป ได้แก่

- โครงการก่อสร้างศูนย์แสดงเทคโนโลยีการอนุรักษ์พลังงาน
- โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีอาคารสู่วงการสถาปัตยกรรมในประเทศไทย เพื่อการประหยัดพลังงาน
- โครงการขยายผลการส่งเสริมการจัดการพลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ
- โครงการศูนย์เผยแพร่ความรู้ด้านการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- โครงการว่าจ้างฝึกอบรมหลักสูตร ผู้รับผิดชอบด้านพลังงานในโรงงานและอาคารควบคุมปี 2547
 - หลักสูตรผู้รับผิดชอบด้านพลังงานในโรงงานควบคุม
 - หลักสูตรผู้รับผิดชอบด้านพลังงานในอาคารควบคุม
- โครงการสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการพลังงานและทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืนของชุมชน ในถิ่นทุรกันดาร : กรณีศึกษาพื้นที่อำเภอบ่อเกลือและอำเภอเฉลิมพระเกียรติ
- โครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์พลังงาน : ภาคใต้ตอนล่าง

(3) การส่งบุคลากรเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษาในต่างประเทศ กองทุนฯ ใต้ให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการส่งบุคลากรเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษาในต่างประเทศ จำนวน 10 รุ่น โดยแบ่งเป็นระดับปริญญาเอก จำนวน 9 รุ่น และปริญญาโท - เอก จำนวน 3 รุ่น

(4) การส่งบุคลากรเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศ กองทุนฯ ใต้ให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการส่งบุคลากรเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศ จำนวน 21 รุ่น โดยแบ่งเป็นระดับปริญญาตรี 2 รุ่น ระดับปริญญาโท 17 รุ่น และระดับปริญญาเอก 5 รุ่น

(5) การอุดหนุนการวิจัยแก่นักศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยการสนับสนุนเงิน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการวิจัยแก่นักศึกษาระดับอุดมศึกษาให้แก่สถาบันศึกษา จำนวน 75 รุ่น แบ่งเป็นระดับปริญญาตรี 37 รุ่น ปริญญาโท 30 รุ่น และปริญญาเอก 8 รุ่น

โครงการประชาสัมพันธ์ ในส่วนที่ สนพ. รับผิดชอบ เป็นโครงการประชาสัมพันธ์ที่ต้องการสร้างกระแสประชาชน ทั่วไป ตลอดจนภาครัฐและภาคเอกชนให้เกิดความภูมิใจที่ได้เข้ามีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานด้วยวิธีที่สามารถปฏิบัติได้ง่ายในชีวิตประจำวันและเห็นผลชัดเจน ซึ่งในช่วงปีที่ผ่านมาได้มีการอนุมัติโครงการทั้งหมด 15 โครงการ อาทิ

- กิจกรรมสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา 1 -3 ละคร "เพื่อโลก เพื่อเราเจ้าชายน้อย" ระยะที่ 2
- กิจกรรมสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา 4 - 5 โครงการ "ผู้พิทักษ์พลังงาน" ระยะที่ 2
- กิจกรรมผลิตเอกสารเผยแพร่สารความรู้ คู่มือ และโปสเตอร์
- กิจกรรมโครงการ ศูนย์ประชาสัมพันธ์รวมพลังสอง
- กิจกรรมเปิดตัวโครงการประหยัดไฟ ก้าว 2 ต่อ ระยะที่ 2
- กิจกรรมโครงการลดใช้รถ ลดใช้พลังงาน
- กิจกรรมผลิตสารคดีและเผยแพร่สารคดีสั้นผ่านสื่อโทรทัศน์